

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 30 (2161) 1991 LIEPĄ-JULY 23

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416)275-4672

Iševija neturėtų silpnėti

Veiklos pritaikymo, išsišakojimo, naudingumo bei koordinavimo rūpesčiai negali būti išjungti iš mūsų gyvenimo slinkties. Kas gi būtų, jei visi rūpesčiai staiga dingtų ir sau tartume: viskas rieda kaip užsukta. Nėra jokio darbo, kuris nekeltų susirūpinimo. Ir juo ką nors geriau norime atlikti, juo ir rūpesčiai didesni.

PLAČIAJAI iševijų veiklai niekas niekada nenurodė, kaip ji turi vystytis, nenustatė jokių bendrinių darbo programų. To iš tikrųjų nė nereikėjo — gairės visiems buvo matomos, aiškos ir pažįstamos. Kiekviena organizacija, įvairių užmojų atsišakojimai, nevienodų paskirčių susigrupavimai veikia pagal savo planus, jaučia poreikius ir trūkumus, bando visa geriau pritaikyti savo grupei ir aplamai nusistovėjusiai struktūrai, kuri per eilę metų jau išryškėjo savo veidu. Tik pažvelgę į vietovės skelbiamus organizacijų veiklos kalendorius, pamatysime du vandens lašus — taip čia viskas vienoda, panašu ir nepajudinamai nusistovėję. Visa tai išsivystė ne kokiuose nors platus masto susitarimuose, bet tik lietuviško gyvenimo kasdienėje eigoje, be kurios iševija būtų tik palaidai išsiliesusi bala, pasmerкта išdžiūti. Veiklos kalendoriai ir tie amžinieji rūpesčiai, kad viskas suktųsi, kad gerėtų, stiprėtų ir augtų — yra tarsi kokia nematomoji iševijos teritorija, kurioje gyvename, veikiamo, tačiau alsuojame savuoju oru. Tos teritorijos ribų peržengimas — priežastys, nauda, atsinešimas ko nors atgal, ne dingimas kažkur — tai papildomas naujas rūpestis ir tolydžio didėjantis, į bendrą darbą atėjus jau iševijoje užaugusiai kartai. Nėra abejonės, kad išeiti iš to uždarumo pastaroji neturi jokių sunkumų. Rūpestis — kiek ir ką išėjusi parneš, kad lietuviškasis gyvenimas stiprėtų ir gal net naujomis spalvomis pasipuoštų.

KAD LIETUVIŠKOJI veikla išsilaikė per visus pokarinius dešimtmečius, nesunku suprasti — pagrindas, ant kurio stovėjome, buvo vienas: Lietuva. Jei to pagrindo nebūtume po savo kojomis jautę, tikriausiai būtume išsiskirstę savais keliais ir take-liais, susitaikę su emigranto dalia ir kažkur dingę. Lietuva, nors tolima, nors okupuota ir pasikeitusi, mus jungė, skatino ir įkvėpė. Tas jausmas šiandien yra dar stipresnis, kai gimtasis kraštas atkakliai žengia nepriklausomybės link. Tačiau tų pakilusių, tarpais užsilięsnų jausmų sūkuriuose neturėtume blaškytis iki pasitemimo. Jau pasigirsta balsų, bandančių iševijos darbotę kitaip nuteikti. Girdi, Lietuvai laisvėjant ir joje atsikuriant įvairioms organizacijoms, nevertėtų per daug jaudintis, kad iševiškoji veikla apsilpsta. Tai klaidinga mintis. Iševija, teisingai supratusi savo padėtį ir paskirtį, iš tikrųjų Lietuvai laisvėjant turėtų ne silpnėti, bet stiprėti. Tiesa, kiekybinis vaizdas nebegalės būti toks geras. Pradedame prarasti gausias iševijos eiles: pavargo, paseno, išmirė. Jų vieton labai nedaug beįsirikiuoja. Žvilgsnis krypta į intelektualinį potencialą — čia mokslus baigusį, lietuviškose šeimose ir organizacijose užaugusį jaunimą. Gaila, nemažai jų dingsta savuose užsiėmimuose, gyvenamojo krašto aplinkoje. Tačiau kas lieka, "kalnus verčia" už šimtų dingusių. Tik pažvelkime į sąrašą tų, kurie iševijoje užaugę ir veikę, šiandien jau dirba Lietuvoje. Ir kad jie tenai, galima drąsiai tvirtinti: iševiškoji veikla prie jų apsisprendimo bus nemažai prisidėjusi. O kiti ir čia į retėjančių gre-tų tarpus atstovai didesniems figūroms, kad iševija išliktų ne tik gyva, bet ir stipri. To tikrai reikia, Lietuvai siekiant nepriklausomybės įgyvendinimo. ČS.

KANADOS (VYKIAI)

Staigmena Toronto CNE parodoje

Tradicinė visai Kanadai atstovaujanti Canadian National Exhibition (CNE) paroda Toronte šią vasarą įvyks rugpjūčio 14 — rugsėjo 2 d.d. Staigmena taps jau 113 metų istoriją turinčioje parodoje pirmas nemokamas įėjimas visiems lankytojams jos atidarymo dieną. Tai bus iš tikrųjų maloni staigmena, nes kitomis dienomis suaugusieji CNE parodos lankytojai už įėjimą turės mokėti septynis su puse dolerio, vaikai iki 13 metų mažiau — du dolerius.

Staigmeną torontiečiams ir jų gausiems svečiams atnešė Saudi Arabija, šiemetinėje CNE parodoje turėianti savo skyrių "Saudi Arabija — vakar ir šiandien". Toronte viešėjęs princas Salmanas pranešė, kad Saudi Arabija atidarymo dieną finansuos kiekvieno lankytojo nemokamą įsileidimą CNE parodon. Saudi Arabijos informacijos ministeris S. Jamjoomas pridūrė, kad tai yra dovana Kanadai už jos pagalbą Saudi Arabijai Persų įlankos kare. Toronto CNE paroda atidarymo dienomis susilaukdavo apie 60.000 lankytojų. Šiemet jų skaičius turėtų būti dvigubai ar net trigubai didesnis.

Su kilnojamu rodimu "Saudi Arabija — vakar ir šiandien"

jau susipažino apie 10 milijonų Europos ir JAV gyventojų. Jin yra įjungtas senoviškas Saudi Arabijos kaimelis, arabiškas turgus, gyvenimas dykumoje, modernūs tos šalies laimėjimai.

Veiklos dvidešimtmetį šiemet mini dirbtinėse pakrantėse salelėse prie Toronto CNE parodos įsikūrus pramogų centras Ontario Place. Jį Ontario ežere įsteigė ir jo finansinius reikalus tvarko provincijos vyriausybė. Salelės buvo supiltos iš žemės ir nuverstų namų atliekų Toronto statybose. Pirmaisiais metais Ontario Place susilaukė daug lankytojų. Torontiečiai ir turistai viliojo originali idėja. Centras buvo plečiamas naujomis salelėmis, naujais įrenginiais.

Nenumatyta problema tapo infliacijos sparciai didinamos administracinės Ontario Place išlaidos. Pernai joms padengti reikėjo 21 milijono dolerių biudžeto su finansine puspetimi milijono dolerių Ontario vyriausybės parama. Lankytojų skaičių sumažino iki 7 dolerių pakeltas įėjimo mokestis, už kurį galėjai naudotis koncertais ir gaublio formos "Cinesphere" teatro didžiuliu ekrane rodomais filmais. Prarastus lankytojus dabar bando

Kauno arkikatedra-bazilika ir jos aplinka iš miesto rožinės bokšto. Ši nuotrauka paimta iš leidinio "Kauno tarpdiecinė kunigų seminarija", atspausdinto 1990 metais

PRANEŠIMAS IŠ PARYŽIAUS

"Jos turi būti laisvos"

Amerikos prezidento G. Bush'o ir Vokietijos kanclerio H. Kohl'io pareiškimai Baltijos valstybių klausimu

Septynių didžiųjų konferencija Londone, posėdžiavusi 1991 m. 14-17 d.d., paskelbė savo pareiškimą, liečiantį dabartines politines problemas. Jame yra paminėtos ir Baltijos valstybės, jų nepriklausomybės siekimas, išreiškiant pagidavimą, kad ta problema būtų išspręsta taikiu dialogu su Sov. Sąjunga. Tai nėra sąlyga M. Gorbaciovui, prašančiam vakariečių ekonominės paramos. Taigi Baltijos valstybių okupacija nėra kliūtis, pastojanti kelią Kremlui ir Vakarų pagalbai.

Štai tasai septynių didžiųjų deklaracijos sakiny, liečiantis Baltijos valstybes: "Mes tikimės, kad derybos tarp Sovietų Sąjungos ir išrinktų Baltijos šalių vyriausybių išspręs jų ateities klausimą demokratiškai, atitinkant žmonių viltis".

JAV prezidento pareiškimas

Tokia švelni vakariečių pozicija Baltijos valstybių nepriklausomybės kelyje atsispindi ir ankstesniuose didžiųjų val-

susigražinti Ontario Place vadovas M. Beckas, panaikinęs įėjimo mokestį.

Siemetinį veiklos sezoną, pasibaigiantį Darbo dienos iškilimėmis rugsėjo 2, Ontario Place pradėjo gegužės 16 d. Panaikinus 7 dolerių įėjimo mokestį, lankytojų skaičius per du mėnesius padidėjo 64% ir liepos viduryje pasiekė vieną milijoną. Įtakos, žinoma, turėjo šiltas ir gražus oras, ne vien tik mokesčio panaikinimas. Ontario Place vadovas M. Beckas, dar neturintis finansinių duomenų, gyvena viltimi, kad panaikintą įėjimo mokestį su kaupu padengs dabar lankytojų jau perkami bilietai į koncertus ir į "Cinesphere" teatre rodomus filmus.

Kanados statistikos įstaiga paskelbė šį pavasarį atlikto gyventojų surašymo duomenis, (Nukelta į 8-tą psl.)

tybių vadų pareiškimuose. JAV prezidentas G. Bush'as savo pareiškimuose anglų, vokiečių, italų, sovietų, prancūzų, kanadiečių ir kitų kraštų žurnalistams pareiškė:

"Sov. Sąjunga žino mūsų nusistatymą Baltijos respublikų klausimu. Jos turėtų būti laisvos. Tai mūsų pozicija. Ji nėra pasikeitusi. Ji ir nesikeis. Nenorėdama kištis į Sov. Sąjungos vidaus reikalus, linkiu, kad Gorbaciovas ir Jelcinas tęstų (šį žodį čia pavartoju sąmoningai) savo bendradarbiavimą..."

— Ar bręsta krizė Baltijos respublikų klausimu? — paklausė žurnalistas JAV prezidentą:

"Ji yra svarstoma. Aš nekeisčiau savo pozicijos dėl to, kad myliu Gorbaciovą. Jūs galite būti tikras, kad jis nekeis savosios pozicijos vien dėl to, kad randa mane meilų. — Mes esame palankūs Baltijos valstybių nepriklausomybei nuo Sov. Sąjungos. Jų įjungimas Sov. Sąjungon niekad nebuvo pripažintas JAV-bių".

Taip perdavė JAV prezidento G. Bush'o pareiškimus prancūzų dienraštis "Le Figaro" 1991 m. liepos 10 d. laidoje išspausdintame pokalbyje.

Nedrąsus kancleris

"Le Quotidien de Paris" 1991. VII. 11 laidoje rašo apie Vokietijos kanclerio H. Kohl'io pareiškimą Baltijos valstybių klausimu ir cituoja jo pokalbį, išspausdintą žurnale "Politique internationale". Ten rašoma, kad Vokietijos kancleris prašęs M. Gorbaciovą atsakyti į jėgos vartojimo Baltijos valstybėse ir pripažinti joms laisvę apsisprendimo teise. Pats esąs giliai įsitikinęs, kad "Sov. Sąjungos vadovybė pagaliau pripažins, kaip yra žadėjusi, sovietinės valstybės tautoms teisę spręsti savo likimą".

Tai vis žodžiai, kupini vilties, bet nedrįstantys reikauti, kad okupantas pasitrauktų iš Baltijos valstybių, kurio-

se viešpatauti jis neturi jokios teisės.

"Mažais žingsneliais"

"Le Figaro" 1991.VII.5 paskelbė straipsnį apie Gorbaciovo-Kohl'io susitikimą Ukrainos sostinėje Kijeve. Jame laikraščio korespondentas Bonnos mieste J. P. Picaper iškelia Vokietijos paslaugumą Sov. Sąjungai, nes Vokietijos teritorijoje tebėra 380.000 kareivių, kurių tik 50.000 išvyko birželio pabaigoje. Vokietijos kancleris esą stengiasi padidinti ekonomine pagalba paspartinti sovietinės kariuomenės atitraukimą.

Susitikimui buvęs pasirinktas Kijevas Gorbaciovo pasiūlymu. Mat būdamas Maskvoje Kohl'is turėtų pasimatyti ir su Rusijos respublikos prezidentu B. Jelcinu, o vėliau jį priimti Bonnoje. Be to, Kijevo pasirinkimas rodo Gorbaciovo galia, siekiančią už Rusijos ribų ir teikia progą Kohl'ui pabrėžti Sov. Sąjungos vientisumą. Pasak minėto prancūzų dienraščio, tas vientisumas apima ir Baltijos valstybes. Esą Vokietijos kancleris pataria Baltijos valstybėms žengti autonomijos link "mažais žingsneliais". Spaudos konferencijoje jis kalbėjęs apie baltiečius ir jų apsisprendimo teisę, primindamas, kad Vakarai Baltijos valstybių įjungimo Sovietijon niekad nėra pripažinę. Savo pareiškimu pabaigoje jis pridūręs: "Tačiau jie (baltiečiai) yra apsupti didelės galybės".

Tokį pat receptą Vokietijos kancleris siūlo ir Jugoslavijos tautoms. Spaudos konferencijoje Bonnos mieste jis pareiškė: "Reikia taikyti principus, įrašytus Baigiamajame Helsinkio akte ir CSCE Paryžiaus chartoje. Tai dalis žmogaus teisių, mažųjų tautų ir apsisprendimo teisių, kurios mums atnešė vienybę". Iš konteksto matyti, kad šis pareiškimas buvo taikomas ir Jugoslavijos, ir Baltijos tautoms. G.

PRANEŠIMAS IŠ EUROPOS

Baltiečių ir sovietų delegacijos Helsinkyje

Europos taryba svarstė Baltijos valstybių klausimą • Tirs mažųjų politiką Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje

A. LEMBERGAS

1991 m. birželio 27 d. Suomijos sostinėje Helsinkyje Europos tarybos parlamentariai svarstė Baltijos valstybių klausimą. Uždaras posėdis truko per dvi valandas. Jame kalbėjo Baltijos valstybių vadovai — Landsbergis, Gorbunovas, Ruutelis ir sovietų parlamentarų delegacijos vadovas Elisejevas.

Klausimo sutarptautinimas

Posėdis aiškiai išryškino tris didžiuosius Baltijos valstybių diplomatijos tikslus: parodyti, kad jų nepriklausomybė yra tarptautinis, o ne sovietų vidaus klausimas; kad jos gali taikiai ir konstruktyviai derėtis su sovietais; kad Vakarų spaudžiama Maskva gali daryti nuolaidų.

Faktas, kad 25-kių valstybių Europos tarybos parlamentariai Helsinkyje svarstė Baltijos valstybių klausimą, iš tikrųjų reiškia, kad pirmasis tikslas — "sutarptautinti" šį klausimą — jau pasiektas. Posėdžio dalyviai pažymėjo, kad pranešimai buvo konstruktyvūs, ir baltiečiai yra pasirengę tikroms deryboms. Pagaliau Maskvos atstovai dalyvavo tokia Europos tarybos posėdyje, kuriame svarbiausias klausimas buvo Baltijos valstybių nepriklausomybė.

Europos tarybos dėka pirmą kartą trijų Baltijos valstybių ir Sovietų Sąjungos atstovai kalbėjosi tarptautiniame forume. Kokių nors konkrečių rezultatų jie nepasiekė, bet toks ir nebuvo šio susitikimo tikslas. 25-kių Europos kraštų atstovai išklausė abiejų pusių — Baltijos valstybių ir Sovietų Sąjungos pareiškimus.

Susitikimą temdė jo išvakarėse įvykdytas Vilniaus ryšių centro užpuolimas, apie kurį Vytautas Landsbergis sakė, kad tai buvo naujas mėginimas išprovokuoti lietuvių ir patikrinti Vakarų dėmesį. Be to, telefono centrinės užėmimas turėjo parodyti, kaip greitai galima nukirsti Lietuvos ryšius su išorės pasauliu.

"Maskva mus labiau myli"

V. Landsbergis reiškė viltį, jog Kremlius pagaliau atsisakys atkaklaus pasipriešinimo Baltijos tautų laisvės siekiams, ir pasaulis aiškiai pasmerks jo smurtą veiksmus. Į klausimą, kodėl sovietų agresyvumas labiau reiškiasi Lietuvoje negu Latvijoje ir Estijoje, Landsbergis šypsodamasis atsakė: "Manau, kad jie mus labiau myli".

Tą patį klausimą sovietų delegacijos vadovas Elisejevas kitaip aiškino: Lietuvos nelaimės veikiau priklauso nuo to, kad Vilnius esąs mažiau lankstus negu Talinas ar Ryga. Skandinavų spauda pažymėjo, kad ir Estijos, ir Latvijos atstovai Helsinkyje sakė laukia naujų pasienio punktų užpildinėjimų.

Atsakydamas sovietų atstovui Elisejevui, Estijos aukščiausiosios tarybos pirmininkas Ruutelis pažymėjo, kad beveik 78% estų šiemet kovo mėnesį pasisakė už nepriklausomybę. Kai Britanijos Darbo partijos deputatas David Lambie pasakė, kad "daugelis" europiečių mano, jog Lietuvos nepriklausomybė tuojau būtų Gorbaciovo nelaimė... penkių dešimtmečių istorijos negalima nušluoti per vieną naktį", Landsbergis trumpai pažymėjo: "Svarbiau teisingumas negu Gorbaciovo politinė ateitis".

Tirs mažųjų politiką

Europos taryba jau pernai nutarė padėti Baltijos valstybėms geriau nušviesti savo bylą. Šio klausimo svarstymas Helsinkyje reiškia, kad Europos taryba sutiko imtis tarpininko vaidmens. Taip mano Švedijos parlamentaras Danielis Tarschys, kuriam pavesta parengti pranešimą rugsėjo mėnesį įvyksiančiam tarybos pilnatos susirinkimui Strasburge.

Sovietai nuolat kaltina Baltijos respublikas, kad jose skriaudžiami rusakalbiai ir kitos tautinės mažumos. Europos taryba nutarė šį klausimą ištirti ir tam sudaryta Europos teisimo teisėjų grupė Hagoje. Jai priklauso ir švedas teisės patarėjas Hans Danelius. Šiai Europos teisininkų grupei pavesta nustatyti, ar galiojantys Estijos, Latvijos ir Lietuvos įstatymai neprieštarauja tarptautinės mažųjų teisės nuostatom.

Europos tarybos posėdyje Helsinkyje išryškėjo dvi nuomonės. Europos tarybos generalinė sekretorė prancūzė socialistė Lalumiere ragino Baltijos kraštų klausimą atšargiai svarstyti, kad nepablogėtų santykiai su Maskva. Europos parlamento pirmininkas švedas konservatorius Björck reikalavo, kad svarstymas būtų kiek galima višesnis. Jį parėmė parlamentarų dauguma. Helsinkio apklausos pagrindu bus parengtas pranešimas apie Baltijos valstybių padėtį.

Šiame numeryje:

Iševija neturėtų silpnėti

Lietuvos nepriklausomybei įtvirtinti reikia ir stiprios iševijos

"Jos turi būti laisvos"

JAV-bių ir Vokietijos vadovų pareiškimai Baltijos valstybių atžvilgiu

Baltiečių ir sovietų delegacijos Helsinkyje

Europos taryba svarstė Baltijos valstybių klausimą

Žydinčioje pavasario Lietuvoje

Keliautojo žvilgsnis, aplankius gimtąją šalį po 47-rių metų

Išvyko dirbti Lietuvon

Danutė Baltutytė iš Australijos pasiryžė aukotis nesveikiems vaikams

Per sportą į laisvę

Pasivymėjusio imtyninko J. Jurcevičiaus kelionė Kanadon

Gydoma be vaistų

Dr. Vytauto Meškos sveikatos patarimai

"Tegu skamba mūsų dainos..."

"Volungės" choro išleistuvinis į Lietuvą koncertas

Ką pataria svetimtaučiams skaityti apie Lietuvą?

Lietuva susidomėjo rimtos politinės ir kūrybos asmenybės

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada. Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336. Second class mail reg. nr. 00509 LEIDEJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai" REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$30, pusmetinė – \$16, mėmė – \$40, garbės – \$50 (Amerikoje – JAV dol.), oro paštu – \$100. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalų kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomai redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st & 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$30.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Nauja bendradarbiavimo epocha

Atidengiant paminklą Paneriuose žydų tragedijos penkiasdešimtmetį minint 1991. VI. 20, Lietuvos premjeras GEDIMINAS VAGNORIUS pasakė reikšmingą kalbą, apgailestaudamas žydynes, pasmerkdamas kai kurių lietuvių dalyvavimą jose ir išreikšdamas viltį, kad ir "juodžiausias gedulas atneša vilties šviesą", su kuria prasidėjo nauja lietuvių-žydų bendradarbiavimo epocha. Čia spausdinamas premjero kalbos tekstas, paimtas iš "Lietuvos aidą" 1991 m. liepos 5 d.

Senajame Testamente, Toroje, Išėjimo knygoje yra pasakyta: "Jis išgirdo jų vaičiojimą ir atsiminė sandorą, padarytą su Abraomu, Izaoku ir Jokūbu. Viešpats pažvelgė į Izraelio sūnus ir ėmė jais rūpintis" (Iš 2,24,25).

Didi išmintis, dieviškos ugnies sušildyta, kas kartą naujai ir labai prasmingai prabyla į mus iš Toros puslapių, iš gyvosios žydų istorijos. Su neišsenkančia jėga ir tvirtumu žydų tauta pasitinka kiekvieną išbandymą, tarp kurių su giliu liūdesiu minime ir tą juodžiausią gaidą naujajam žydų ir Lietuvos žemėje prieš 50 metų.

Lietuvos žmonės, kurių didelė dalis karo ir pokario metais patys patyrė žiaurų stalinistinės sistemos vykdytą politinį genocidą, gerai supranta Jūsų tautos fizinės kancijos ir dvasinės sielvartą. Sveiko proto žmogus negali suvokti tokio žvėriškumo, kai žmogus, arba tikrai žmogaus vardu besivadinęs, užsimoja kruvina ranka ne tik prieš vyrus, bet ir dešimtis tūkstančių vaikų, moterų, senelių. Ir žydų, kaip ir kitų tautybių žmonių masinėse žudynėse dalyvavimas ir nekaltų žmonių kraują susitėpimas negali būti atleistas.

Jauna nepriklausoma Lietuvos Respublika, vos atkūrusi savo valstybę, dar 1990 m. gegužės 8 d. Aukščiausiojoje taryboje pasiskelbė pareiškimą "Dėl žydų tautos genocido Lietuvos hitlerinės okupacijos metu". Jame tvirtai pareiškė, kad Lietuvos Respublika netoleruos antisemitizmo apraiškų. Dėl to šandien laisvoje Lietuvoje ryžtingai sakome: tai neturi pasikartoti! Neturi pasikartoti nei Lietuvoje, nei kur kitur!

Deja, šandien patiriame ir didžiulę gėdą, kad tarp asmenų, pamynusių žmogaus orumą ir pakėlusius ginklą prieš taikius žydus, buvo ir mūsų tautiečiai. Noriu už juos atsiprašyti. Mes reikiame nuoširdų apgailestavimą dėl tų mūsų visuomenės atplaišų, piktadarystės šešėlių, kurių visai lietuvių tautai.

Tačiau ir lietuvių kunigo, nelaimės valandą išdrįsusio priklausti žydų vaikams, taurus žmoniškumas, ir paprasto kaimiečio ištiesta persekiojamam žmogui juodos lietuviškos duonos rieki, ir aktyvus lietuvių, žydų, rusų ir kitų tautybių žmonių bendravimas, iškiliant Sąjūdžio vėliavą mūsų bendroje tėvų žemėje, dar ir dar kartą nuolat ir atkakliai tvirtina, kad grupelės nusikaltėlių neatima kilnaus tautos vardo, negali pasikėsinti į jos sąžinę ar dorą.

Būtent tai leidžia atsakingai pareikšti, kad naujos šturpos tragedijos laisvos Lietuvos žemėje nepavyks niekam sukelti, nors kokie saldžiabalsiai klasitinę kiršintojai besistengtų.

GEDIMINAS VAGNORIUS, Lietuvos respublikos ministras pirmininkas. Nuotr. J. Miltenio

Ši nuostata ypač tvirta šiandien, po Lietuvos atgimimo Pergalės, kuomet prasidėjo nauja žydų ir lietuvių bendravimo epocha, kuomet garbingi vyrai subūrė žydų kultūros draugiją, jau spėjusi nuveikti daug rimtų ir konkrečių darbų. Visuomet paremsime jų sumanymus, kupinus gyvenimo išminties ir orios pagarbos.

Lietuvos Respublikos vyriausybė kartu su šia draugija pasirūpins, kad būtų deramai įamžintas aukų atminimas, kad kiekvienam mieste ar miestelyje būtų deramai sutvarkytos aukų amžino poilsio vietos, kiti žydų tautai brangūs paminklai. Tačiau ir šiandien dar tenka pareikšti susirūpinimą, kad ne visur tvarkomasi pakankamai sklandžiai. Turime išnaikinti tuos ilgamečius dvasios sąvartynus ir piktžolynus, užveistus kai kur žydų kapinėse per nykią sovietmečio sutumą.

Ir šiame memorialie nulenkę galvą su didele širdgėla vėl ir vėl mąstome apie tą baisią netektį, sukrėtusią Jūsų didžią tautą prieš 50 metų. Kiek tarp mūsų stovėtų šviesių ir garbių asmenybių, jei būtų gyvi tie 70 tūkstančių Jūsų tėvų ir motinų, brolių ir seserų, sūnų ir dukterų.

Šis paminklas – mes žinome – buvo statomas ne tik Vilniuje, Lietuvoje. Izraelyje daug padarė garbės komitetas tam paminklui sukurti. Dėkojame jiems, taip pat Izraelio Knesetui pirmininkui ponui Šilanskiui ir Izraelio valstybės visuomenei už pagalbą kuriant naująjį monumentą Lietuvos Jeruzalei.

Možė, prieš daugelį amžių išvesdamas žydų tautą iš Egipto, tartum atgaivino senąsias žydų sutartis su Abraomu, Izaoko, Jokūbo Dievu, pažadindamas Pažadėtosios žemės viltį. Šiandien tarsi dvi sielos susisaukia dviejų ilgai kartu gyvenusių tautų Gedulo ir Vilties dienos. Ir toliau gyvenime, nepamiršdami, kad net juodžiausias gedulas atneša Vilties šviesą.

Žydinčioje pavasario Lietuvoje

Dviejų savaitių (1991. V.21 – VI. 5) žvilgsnis į gimtąją šalį po 47-rių metų: žydyntys sodai, žaliuojantys laukai, rūpesčių slegiami žmonės

PROF. ANTANAS KLIMAS

Išbėgau iš Lietuvos 1944 metų vasarą, kai buvau 20 metų studentas... Lietuvoje lankiausi pirmą kartą po 47 metų.

Bendras įspūdis: po 47 metų aš "radau" Lietuvą geresnę ir gražesnę nei buvau galvojęs: palyginti, labai geri keliai, nėra nė vieno šiaudinio stogo, laukai visi ir visur rūpestingai įdirbti ir apsėti, beveik visos sodybos tvarkingos ir gražios, apsuptos nemažų sodelių. Laukuose ir pievose visur ganosi labai gražių karvių bandos. Vienoje Lietuvos dalyje jos visos yra juodos bei juodmargės, kitoje – visos žalos, vadinamos "fiunų" veislės.

Kai kur išlikusios ištisos ūkininkų sodybos su nemažais kluonais bei tvartais, kai kur sodybos mažesnės: nameliai, tvartai, ūkininkai... Kai kur, matyt, ūkininkai buvo suvaryti į vadinamo kolūkio (kolchozo) gyvenvietes, kur stovi lyg ir mūriniai standartiniai namukai, bet ir čia lietuvių apsisodinę sodeliais, darželiais ir pan. Daug kur "riogso" gana dideli kolūkių (kolchozų) centrai su dideliais tvartais ir kitokiais man "neaiškiais" pastatais. (Deja, neturėjau laiko nė vieno tokio kolūkio aplankyti).

Šie kolūkiai kada nors pavirs kooperaciniais ūkiais, o gal vėliau iš jų pasidarys vėl "vienkiemiai Lietuva". (Šiuo metu jau yra Lietuvoje 8000 privačių ūkininkų).

Lietuvos miestai atrodo gana gražiai: švarūs, daug medžių, gėlių... Tik, mano akimis žiūrint, per daug tų ten vadinamų "daugiabutių" namų. Šie gi labai vieniodi ir standartiniai: sakysime, butai Vilniuje ir Klaipėdoje yra visiškai tapatūs. Bet ir čia lietuvių stengėsi kuo gražiau padaryti. Dabar kai kur jau matyti, ypač Kaune ir kituose mažiausiuose miestuose bei miesteliuose statomų labai gražių individualių, asmeninių namų, – beveik visi mūriniai, ir tikrai labai gražūs, kai kurie net "iškilmingi"... (Žinoma, iš visų gražiausių yra Vilniaus senamiestis, kurio senovė ir grožis žavi kiekvieną lietuvių, nes tai yra Lietuvos širdis).

Lietuvos mokslo įstaigos tvarkosi kaip galėdamos... Vilniaus universitete studentai apsiprenę beveik lygiai taip, kaip, sakysime, mano studentai Ročesterio universitete. (Vienas studentas atėjo net ir su vad. "sušaudytais džinsais"). Beveik visur kalba lietuviškai, bet girdėjosi ir rusiškai, ir lenkiškai.

Per daug eina Lietuvoje periodinių leidinių: dabar "ir kurtas ir perėtas" leidžia visokius laikraščius bei žurnalus. Vien man bebūnant Vilniuje išėjo keli nauji žurnalai... Mums atrodė, kad jų tikrai per daug, ir kada nors jie turės susijungti, sumažėti.

Pats VII-sis Mokslo ir kūrybos simpoziumas, kuriame aš Vilniuje dalyvavau, buvo, mano akimis, per didelis, per daug perkrautas: buvo skaityta daugiau negu 1000 paskaitų, kartais net 16 sekių iš karto... Savo (kalbotyros) sekcijoje, kuri vyko pirmadienį, 1991 m. gegužės 27 dieną, Vilniaus universitete, aš labai pagisėdau studentų: jų šioje sesijoje dalyvavo vos keli. Aš galvojau: kur gi šimtai studentų iš Vilniaus universiteto, iš Vilniaus Pedagoginio instituto, iš kitų aukštųjų mokyklų... Ar jų organizatoriai nebuvo kvietę, ar jie tokiais dalykais nesidomi, aš nedrįsau savo kolegų paklausti. (Mūsų simpoziumuose Čikagoje visuomet dalyvavo daug daugiau studentų).

Ekonominė padėtis Lietuvoje labai keista ir labai neaiški. Atrodo, kad visi – ir kaime, ir mieste – turi pakankamai valgyti. (Svečius tai jau vaišina labai puikiai: geriau negu mes čia Amerikoje). Krautuvėse – labai nevienodai. Buvau keliolikoje. Eilių niekur nemačiau. Vilniaus senamiestyje nedidelėje maisto krautuvėje buvo visko: mėsos, kiaušinių, dešrų, duonos, įvairių pieno produktų. Kainos – pagal mūsų standartus – juokingos. Ten gyvenantiems pensininkams –

nemažos. (Du pensininkai, vyras ir žmona, vidutiniškai dabar gauna 400 rublių pensijos į mėnesį). Yra jau ir privačių krautuvė, ir kooperatinė. Ten viskas brangiau... Kaip toliau bus, niekas nežino... (Vilniuje maisto kortelės yra tik sviestui, cukrui ir kruopoms. Kitur – kitaip).

Visi kalba ir visi rašo apie žemės reformą, ir tuo tarpu niekas nežino, kaip bus, bet daugmaž visi sutinka, kad reikia eiti privatizacijos keliu. Žemė bus grąžinama buvusiems savininkams, bet čia susiduriama su labai daug sunkumu. Sakysime, tą dieną, kai aš buvau Lietuvos parlamente (AT), buvo diskutuojamas toks labai konkretus klausimas: ar grąžinti su žeme, buvusius privačių miškų plotus, kurie jau seniai įjungti į valstybinių miškų plotus. Kaip buvo nutarta, nežinau, nes negalėjau laukti debatų pabaigos. (Tarp kitko, diskusijos vyko labai demokratiškai).

Lietuvos miesto inteligentai, atrodo, yra labai atitolę nuo kaimo... Kaimas, man atrodė, jiems liko tik tam tikra vieta pabuvoti, nusipirkti kokį namelį, seną sodybą; gal kartais aplankyti gimines... Gal klystu, nes buvau per trumpai ir mačiau per mažai. Čia tik mano dviejų savaitių Lietuvoje įspūdžiai.

Atrodo, kad kai kuriose srityse yra labai sunku iš karto atsikratyti per 50 metų primesto sovietinio modelio. Čia tik keli pavyzdžiai: visos krautuvės Lietuvoje – su labai mažomis privačių krautuvėlių išimtimis – užsidaro nuo 2 ligi 3 v.p.p. (Lietuvoje – nuo 14 ligi 15 v.). Kodėl? O gi todėl, kad tarnautojai, darbininkai galėtų pavalgyti... Žinoma, Vakaruose tokie "triukai" nėra, nes tarnautojai ir darbininkai pasikeičia. Kodėl lietuvių iš karto nepanaikino tokios sovietinės nėsmonės, man neaišku. Kitas pavyzdys: net ir mūsų simpoziume kai kurie pranešimai buvo, mano galva, lyg kokios – arba bent panašios – "ataskaitos", kaip buvo kadaise daroma sovietinėje sistemoje. Ir vėl: gal aš ir čia perduodu...

Kai kas, pabuvęs kelias dienas Lietuvoje, pasakoją, kad bent kai kurie vilniečiai, esą, kalba su tam tikra "rusiška melodija", t.y. kalbėdami lietuviškai. Aš to nepastebėjau. Visi,

su kuriais man teko kalbėti, kalba kaip ir visi lietuviai. Gal tik, mano galva, jie beveik visi kiek dažniau vartoja žodį "aišku". Ar čia rusų kalbos ("jasno") įtaka, sunku pasakyti. Iš kitos pusės, kai kas žinojo, kad aš kalbininkas, tai gal ypač pasistengė nevertoti jokių rusiškų intarpų ir pan. O jau (Nepriklausomos Lietuvos) televizijos diktoriai (taip ten vadinami TV pranešėjai) kalba tikrai pavyzdžiai. (Dabar Lietuvoje veikia dvi lietuviškos programos: to raudono Burokevičiaus, Maskvos tarno, ir Nepriklausomos Lietuvos TV, transliuojama iš parlamento pastato). Galima Lietuvoje klausytis ir Maskvos, ir Lenkijos, ir kai kurių CNN programų.

Man teko pabuvoti Vilniuje, Kaune, apvažiuoti beveik visą Lietuvą: Vilnius – Kaunas – Raseiniai – Klaipėda – Palanga – Šiauliai (čia ir Kryžių kalnas) – Panevėžys – Pasvalys – Latvijoje Bauskė – vėl pro Panevėžį į Vilnių. Kaime teko prabūti, deja, tik 4 dienas. Graži dabar Lietuva: buvo pats sodų žydėjimo metas: šiemet visur labai žydėjo sodai. Šiaip viskas dar labai žalia. Buvo kaip sapnas: aš vis dar netikėjau (ir dabar netikiu), kad po 47 metų vėl buvau Lietuvoje...

Daugelis šias eilutes skaitančių, manau, jau žino, kad mūsų sūnus Paulius nuo V. 14 d. pėsčias ėjo iš Talino per Rygą į Vilnių... Apie 600 kilometrų. Su juo turėjo eiti bent vienas estas ir bent vienas latvis. Kai mes su giminėmis ir bičiuliais sutikome Paulių ir jo bendražygįs, einančius kiek į šiaurę nuo Bauskės, Latvijoje, tai su juo žygiavo Petras Gražulis, dėl kurio Paulius ėjo pėsčias į Vašingtoną, DC, 1988 ir... septyni estai... Trys estai – pensininkai, viena estė – 8 vaikų motina, vienas jaunas vyrukas ir trys šešiolikmetės gimnazistės. Jų daiktus vežė irgi lietuviai Robertas, Petras Gražulis draugas. Buvo graudus susitikimas... Paulius ir jo bendražygiai įžengė į Vilnių birželio 14. Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje šis žygis susilaukė nemažai dėmesio: TV, radijas, spauda. Aš pats tai girdėjau, ir mane tai labai jaudino...

Pagalčiau labai keista padėtis Lietuvoje: ji apsupta, spaudžiama, o viduje laisva ir tikinti ateitimi...

Kryžius ir gėlės Kruviniojo sekmadienio aukoms už Lietuvos nepriklausomybę prisiminti prie televizijos bokšto Vilniuje. Nuotr. Br. Saplio

Vaikų kaimai Lietuvoje

Nauja priemonė gelbėti našlaičius Lietuvoje

"Kauno tiesos" birželio 14 d. laidoje rašoma, kad įsteigta SOS vaikų kaimų Lietuvoje draugija. Tai tarptautinė organizacija, įsteigta prieš 40 metų Austrijoje ir pavadinta SOS Kinderdorf International (SOS tarptautinis vaikų kaimas). Ši organizacija yra sutelkus didelę patirtį ir papildusi visame pasaulyje: Europoje, Afrikoje, Azijoje ir Amerikoje. Ji yra nepolitinė ir nekonfesinė institucija. Savo veikloje laikosi šių principų:

1. Kiekvienas našlaitis vietoje auklėtojos gauna motiną. Tai moteris, kuri pasiūlydama našlaičių globai. Tokioje globoje našlaičiai pajunta saugumą ir šeimos meilę, taip reikalingus dalykus augančiam vaikui.

2. Vaikų šeimą sudaro 6-10 berniukų ir mergaičių, kurie kartu gyvena su jiems atsidausia motina.

3. Į tokias šeimas priimami vaikai nuo naujagimio iki 8 metų. Bendravimas tarp vaikų turi didelę auklėjamąją reikšmę. Žinoma, trūksta tėvo. Jo vaidmuo padalinamas tarp kaimo seniūno, mokytojų, gydytojų ir psichologų.

4. Kiekviena šeima aprūpina nuosavu namu, kuris jo gyventojams tampa tėviške. Ir užaugę tokios šeimos nariai dažnai sugrįžta apsilankyti į namus, rasdami čia jaukų šeimos židinį.

5. Kaimas yra tiltas, kurio gyventojai išeina į platesnę žmonių bendruomenę. Vienas SOS kaimas paprastai apima 15-20 šeimų. Vaikai lanko vietines mokyklas, parapijų šventoves, tokiu būdu neišsiskirdami iš supančios aplinkumos. Baigę vietines mokyklas, jaunuoliai gali tęsti mokymąsi aukštesiose ar kitose mokyklose. Miestuose yra steigiami jaunimo centrai, kurie rūpinasi tokių jaunuolių išsimokslinimu.

Bandymas Lietuvoje

SOS Kinderdorf International organizacijos skyrius Lietuvoje teisingumo ministerijoje buvo įregistruotas 1991 m. gegužės 27 d. ir pavadintas SOS vaikų kaimų Lietuvoje draugija. Organizacijos centras savo skyriams teikia metodinę, pedagoginę bei kitokią paramą. Trečiojo pasaulio kraštams, prie kurių būklės atsidūrė ir Lietuva, centras parūpina ir finansinę paramą. Pažadėta parama ir Lietuvai.

Artimiausiu laiku numatyta vieno vaikų kaimo statyba prie Marijampolės. Toje vietoje "Caritas" organizacija nuo praeitų metų globoja čia įsikūrusią našlaičių šeimą. Pradžioje numatoma statyti tris kaimus.

Lietuvoje yra apie 600 nelaimingų, be tėvų globos pamestinukų bei našlaičių. Gausių vaikų skaičius galėjo išaugti tik totalitarinėje sistemoje ir okupacinėje sąly-

gose. Kaip skelbiama Lietuvos spaudoje, turi būti surasta pagalba šioms nekaltooms aukoms. Reikia daryti viską, kad iš šių vaikų išaugtų sveiki, dori, sąžiningi, pilnaverčiai ir visuomenei naudingi žmonės. Senojo tipo našlaičių prieglaudos yra visiškai netinkamos ir neatlieka savo paskirties. Reikia ieškoti naujų būdų. O viena iš tokių išbandytų sėkmingų priemonių yra vaikų kaimai.

Tokiam užmojui reikia didelį pastangų ir daug lėšų. Iniciatorius drąsina tarptautinę pagalbą, Lietuvos vyriausybės palankumą, "Caritas" ir kitų organizacijų talką.

Prašo pagalbos

SOS vaikų kaimų Lietuvoje draugijos vardu mons. Vytautas Kazlauskas, Vytauto Didžiojo universiteto ir Tarpdiecezinės Kauno kunigų seminarijos profesorius, kreipėsi į organizacijas Lietuvoje, ir pavienius asmenis, turinčius patirties šioje srityje, moteris, kurios savo širdies šiluma dalintųsi su našlaičiais, ir aplamai į visus, kurie atjaučia nelaimingųjų dalia. Laukia didelis darbas: lėšų telkimas, motinų suradimas ir jų paruošimas, našlaičių atrinkimas, organizacijos įtvirtinimas ir vaikų kaimų statyba.

Mons. V. Kazlauskas kreipiasi ir į išeivijos tautiečius, patėbėdamas, kad ekonomikai Lietuvoje žmonės nepajėgūs sutelkti lėšų statybai. Nors monsinjoras gerai žino, kad išeivija yra prašoma aukų iš visų pusių, tačiau tikisi, jog atsiras mielaširdingų tautiečių, kurie prisidės prie Lietuvos našlaičių gelbėjimo. Galėtų atsirasti rėmėjų būrelių, kurie organizuotų aukų rinkimą ir lietuvių finansinėse institucijose atidarytų einamas sąskaitas. Be to, gal atsirastų pasiturinčių žmonių, kurie norėtų savo ar artimųjų vardus įamžinti, pastatydami namelį dešimties našlaičių šeimai. Toks namelis dabar Lietuvoje kainuoja \$10,000.

Našlaičių rūpinimasis yra didelis ir svarbus artimo meilės darbas. Krikščionys neturėtų pamiršti Kristaus žodžių: "Ką padarėte vienam iš šių mažiausiųjų mano brolių, man padarėte (Mt 25,40). A.

AŲA RITAI ŠEPETYTEI-JENKINS

mirus,

jos motiną REGINĄ, senelę ANASTAZIJĄ, brolių RIMTĄ su šeima liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame –

Valentinas, Ingeborga, Frank Povyliai
Nina, Dana Simpson
Isabel, Robert Fisher

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radio žinios nesulaikoma skleidžia informacijas įvairiose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDĄ

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE

Aukos arba palikimus siųskime Tautos fondui:
310 Rathburn Road, Etobicoke, Ont. M9B 2L8

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker
1531 Mosley St., Site 311, Box 79,
Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0

Parduoant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į:

Angele Šalvaitę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121,
namų tel. (705) 429-6428.

RAŠO IŠ LIETUVOS

Išvyko dirbti Lietuvon

Danutė Baltutytė, psichiškai paliegusių vaikų globos specialistė, lankydama Lietuvon kaip tautinių šokių grupės narė, pamatė liūdną paliegusių vaikų būklę ir pasiryžo dirbti su jais

„Aš noriu ir galiu jums padėti“ – ištarė Danutė Baltutytė, pamačiusi sovietinio siaubo vaizdus Lietuvos psichoneurologiniuose internatuose. Ji atvyko į XIII dainų ir šokių šventę. Pašoko, pasilinksmino ir pasiliko vargelių vargti. „Aš žinojau, kad čia bus sunku, bet norėjau konkrečiai padėti Lietuvai“, pareiškė ji.

Mylėti žmogų ir jam nelaimėje padėti ši jauna mergina sakosi išmokusi savo šeimoje iš savo tėvų. Ji baigė Pietų Australijos aukštesniojo lavinimosi kolegijoje kalbos ir komunikacijos patologiją. Logopede dirbo paauglių reabilitacijos centre, kurį sudaro: darželis, pradžios mokykla, aukštesni mokslai ir specialios programos, kurios ugdo vaiko ir paauglio savarankiškumą kasdieniame gyvenime. Šio metodo svarbiausias tikslas – ne vaiko slaugymas, bet jo ugdymas. Ji taip pat dirbo įstaigoje su žmonėmis, kurie po galvos sutrenkimo turi psichinių sutrikimų. Šioje srityje Australijoje yra pasiekta gana gerų rezultatų.

Internatai Lietuvoje

Lietuvoje šiuo metu yra trys vaikų psichoneurologiniai internatai, kuriuose apgyvendinta apie tūkstantis vaikų iki 16 m. amžiaus. Jie čia gauna minimalinę sanitarinę priežiūrą ir maistą. Stipresni vaikai verčiami sunkiai dirbti, bet už darbą nemokama. Kai jaunas organizmas nuo sunkaus darbo ir blogo maisto išsenka, daugelis jaunuolių žudosi arba pabėga. Siekiant to išvengti, pažėdžiant elementariausią medicinos etiką, duodama gyvybei pavojingas dozes raminamųjų vaistų. Jeigu toks vaikas suserga plaučių uždegimu, jam neskiriami antibiotikai ir kiti medikamentai. Norint invalidą vaiką laikyti namuose, su juo turi namie pasilikti vienas iš tėvų. Dėl ekonominių sunkumų tai beveik neįmanoma, nes vaiko išlaikymui valdžia skiria tik 70 rb. per mėnesį. Bet ir tuo atveju, tėvams nesant, vaikas paliekamas jo paties likimui.

Psichiškai atsilikusių vaikų Lietuvoje priskaitoma daugiau kaip dešimt tūkstančių. Tai vaikai be jokios ateities. Su lauke 16 metų amžiaus, jie yra išleidžiami „į gyvenimą“ visai jam neparuošti: be jokio amato, socialinių garantijų bei aprūpinimo. Dažniausiai jie patenka į kalėjimus arba į suaugusių psichoneurologinius internatus.

Darbo pradžia

Pradžioje. Sveikatos apsaugos ministerijos nurodymu D. Baltutytė pradėjo dirbti vienoje Vilniaus poliklinikoje. „Australijoje buvau dirbusi su vaikais, turinčiais cerebralinį paralyžių, t.y. su neaiškios kilmės. Lietuvos mokyklose tokių vaikų ir paauglių nebuvo matyti. Pradėjau jų ieškoti. Ilgai jų ieškojau, kol juos suradau ne reabilitacijos centre, o tolimuose Lietuvos kampeliuose. Naujojoje Akmenėje ir kitur, toli nuo pagrindinių administracinių centrų ar didesnių miestų.

„Naujosios Akmenės psichoneurologinio vaikų internato vaizdus, kvapus ir balsus tur-

Australijos lietuvaitė DANA BALTUTYTĖ, dirbanti Vilniuje kaip psichiškai paliegusių vaikų specialistė

būt teks savyje nešioti visą likusį gyvenimą. Jų niekad neužmiršiu. Tą dieną pamačiau vieną iš blogiausių žmogaus teisių pažeidimo pavyzdžių. Pasižadėjau, kad visais galimais būdais pasistengsiu padėti Lietuvos invalidams vaikams kovoti už jų brangiausias nuosavybės – žmogiškąsias teises“.

„Vaikas su psichikos sutrikimais negali savęs išreikšti ir su aplinka bendrauja per motiną. Mano tikslas – išmokyti tokių vaikų bendravimo simbolių, kuriais jis pats galėtų parodyti ko trokšta. Simboliai padės vaikui tapti savarankišku, ugdyti jo saviragą, žadinti kūrybines jėgas. Šio tikslo siekiant, reikia profesinės pagalbos, kurios Lietuvoje kol kas nėra. Aš noriu išmokyti kelis specialistus, kurie toliau plėstų šį darbą“, pasakojo Danutė.

Pirmasis darželis

Vilniuje atidarytas pirmas eksperimentinis darželis vaikams su sunkiais psichikos ir vystymosi sutrikimais. Pradžią nelengva, nes niekas nežino, kaip tas darželis turėtų atrodyti. „Viską turiu parodyti“, pasakyt. Tapau, kaip čia sakoma, plataus profilio specialiste. Aš nenoriu, kad reabilitacinis darželis būtų tartum mano užgaidos patenkinimas. Aš stengsiuosi, kad jame dirbantys žmonės patikėtų darbo sėkmei bei reikalingumu, pamiltų savo auklėtinius“, įtikinėja Danutė. Šiam pirmajam darželiui trūksta specialistų, mokymo priemonių, baldų, literatūros ir daugelio kitų dalykų.

Reikia dolerių

Padirbėjusi pusmetį šiame naujai įsteigto darželyje, Dana įsitikino, kad vietinėm pastangom ir ištekliais vargu darželis išsilaikys ir Lietuvoje. Todėl nedelsdama grįžo į Australiją, ieškodama finansinės ir kitokios paramos savo planui įgyvendinti. Savo gimtajame mieste Adelaidėje buvo atidaryta banko sąskaita („Talkoje“ – „Viltis“).

Ji išvystė plačią akciją lietuvių ir australų visuomenės, pristatydama tragišką dabartinę Lietuvon psichiškai neišsivysčiusių vaikų būklę. Pasipylė lietuvių ir australų spaudoje pasikalbėjimai su Dana Baltutyte. Ji skaitė sąskaitas susirinkimuose įvairių organizacijų ir klubų. Girdėjome ją kalbant per valstybinę radiją, matėme televizijoje. Visur jos problemos buvo nuosirdžiai priimtos ir atjaustos. Ėmė plaukti finansinė parama, kurią sudėjo ne tik lietuviai, bet ir australai. Per nepilnus šešis mėnesius į „Vilties“ sąskaitą suplaukė tryliką tūkstančių dolerių. Sąskaita tebėra atvira, ir ją vis papildoma įnašais nauji aukotojai.

Nutarusi, kad su jau turima pinigų suma galima pradėti vykdyti užsibrėžtus planus, Dana 1991 m. birželio mėnesį vėl išvyko į Lietuvą. Ši kartą jos dispozicijoje yra tūkstančiai Lietuvos taip brangi namų dolerių, keliasdešimt kilogramų įvairių darželių naudingų reikmenų ir dovanotų žaislų. Ne be vargo su visu

BR. STRAUKAS

šiuo turto Dana laimingai pasiekė Lietuvą. Išvykdamą ji jautriai padėkojo visiems geradariams, taip dosniai parėmusiems jo planus ir pasižadėjo painformuoti, kaip jai seksis.

Mokslus einantis ar jau juos baigęs mūsų išeivijos jaunimas turėtų pasekti Dana Baltutytę ir su savo mokslo žiniomis ateiti į pagalbą atsilikusiai Lietuvai. Prie jų galėtų prisijungti ir fiziškai pajėgesni pensininkai, turintys daug laisvo laiko ir gyvenimo patirtį.

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Niekas neabejoja Lietuvos nepriklausomybe

„Lietuvos aidas“ liepos 16 d. laidoje išspausdino Vytauto Landsbergio straipsnį „Ten ir čia“. Jame straipsnio autorius rašo, kad Vakaruose Lietuvos atžvilgiu vyrauja daugiau negu istorinis optimizmas. Niekas neabejoja Lietuvos nepriklausomybe. Pabrėžiamas tik laiko klausimas. Gal dar reikės daugiau kantrybės, ištvėrmės ir susiklausymo.

Sprendžiant iš laikraščių Lietuvoje, didžiausias nuomoninių įvairumas, pozicijų, apkalbų ir išvedžiojimų maišalėnė, kad žmonės pavargę, silpnai nusiviltę, suabejoję, o ar šesni imtų vis labiau nekantauti, kibt vieni kitiems į atlapus.

Vykdomos tikros reformos

Priartėjome, rašoma straipsnyje, prie tikrų reformų, prie svarbiausių ūkinio permaitinimo, kurios iškelia neramų ir jaudinančių klausimų. Permainos įvykus, daug buvusio sovietinio socializmo varžtų ir nevykusių broožų ims greitai nykti.

Galbūt iš to kyla šėlimas, blaškymasis ir įvairiausių provokacijų veiksmas. Mat jau ne daug liko laiko veikėjams, jėgoms ir jėgelėms, kurių viltys siejamos su imperijos kišimusi į Lietuvos reikalus. Vyksta žuvelių gaudymas pačių veikėjų teršiamame vandenyje. Teršėjų tarpe pastebima ir tokių žmonių, kurių bloga valia sunku įtarti. „Kontrastas didžiulis, kai lygini kaip Lietuva solidžiai, garbingai atrodė ir yra vertinama pasaulyje ir kaip ji atrodo, jei tikėtum vietinių laikraščių joval“, — rašo V. Landsbergis.

Negatyvi spauda

Nesiliaujama pagrindinį Nepriklausomybės klausimą pakeisti valdžios klausimu. Norima vis labiau užsukti vidinę kovą dėl valdžios ir tuo pačiu patį veiksmą pateisinti.

Laikraščiuose rašoma, kaip visas Lietuvoje yra blogai — vien klaidos ir nesėkmės — nėra dar niekad buvę istorijoje taip blogai kaip šiandien. Ir vis dėl to, kad ankstyvesnė „liaudies“ valdžia nustumta. Skelbiama, jog niekur pasaulyje nėra tokios reakcingos valdžios kaip Lietuvoje. Taip ir pasidaro neaišku, rašoma straipsnyje, ar tokių minčių autoriai gavo saulės smūgį, ar visus kitus laiko kvailais. Juk reikia būti budriem. Dar galima patirti žiaurių ir niekšingų smūgių. O opozicija jau ruošiasi būsimiems rinkimams. Ar nereiktų jiems, klausia straipsnio autorius, palinkėti ir paklausti, ar ne per anksti, ar laikas kokiu nors būdu sukelti vyriausybės ir parlamentą krizei? Nejaugi imtųsi kasti duobę tėvynei, kviesdami nesi-laikyti įstatymų.

Keista koalicija

Verta, rašoma straipsnyje, prisiminti prieš kurį laiką girdėtus pasiūlymus atsisakyti muitinių, krašto apsaugos sistemų — atsisakyti tikrų valstybės institucijų, kad būtų išsaugota „nepriklausomybė“.

Dar siūloma iš parlamento atitraukti apsaugą. Tada esą priešui nebūtų preteksto įj puliti ginklu. Gal jie (priešai) moka, autoriaus manymu, atneštų gėlyčių su linkėjimais. Ir visa tai daro ne „Lietuvos pionierius“, bet nepriklausoma lietuviška spauda.

Apie tai prabyla ir Burokevičius — baisiausia krizė Lie-

Lietuvos kardinolas VINCENTAS SLADKEVIČIUS a.a. arkiv. Julijono Steponavičiaus laidotuvsė birželio 24 d. Vilniuje Nuotr. Br. Saplio

tuvoje, reikalinga koalicinė vyriausybė, kurią sudarytų TSKP (vietinė komunistų partija), LDDP (A. Brazausko vadovaujama partija), socialdemokratai, Žemdirbių sąjunga, Ateities forumas, „Demokratinų jėgų kongresas“, niekuo nepasižymėjęs, nebent savo sudarytu „nacių gelbėjimo komitetu“.

Daug laiko, jėgų ir energijos eikvojama provincialiom kovom, kai šaltas kagebisto žvilgsnis, laukdamas lietuvių susilpnėjimo, vertina ir skaičiuoja, kada vėl galės smogti. „O Europą iš tolo žavisi, sveikina jau atgimusią, ateinančią su pakelta galva, narsumo ir susitelkimo stebuklą parodžiusią Lietuvą. Nejaugi pasirodysim kitokie“ — baigia straipsnį V. Landsbergis.

Liečiami ir Baltijos kraštai

Žmogaus teisių gynimo organizacija „Helsinki Watch“, LIC pranešimu, išleido knygą „Glasnost in Jeopardy“ („Glasnost pavojuje“), nagrinėjančią padėtį Sov. Sąjungoje. Knyga aprašo pilietines ir politines teises, etninių grupių ir tautybių teises, santvarką, valstybines struktūras.

Kiekvienoje knygos dalyje iškyla ir Baltijos kraštų klausimas, susijęs su nepriklausomybe. Iškeltami sovietinės jėgos smurto veiksmai. Plačiai aprašomi sausio mėnesio įvykiai Lietuvoje ir Latvijoje, paminėta už nepriklausomybę pasisakymo apklausa.

Tarptautinė organizacija apie įvykius Lietuvoje

„Amnesty International“ organizacija birželio mėnesį paskelbė apie žmogaus teisių pažeidimus Europoje, jų tarpe minimi sovietų smurto veiksmai Lietuvoje. Daugiausia dėmesio skiriama atsisakiusiems tarnauti kariuomenėje, politiniams kalinams, smurto pavartojimui prieš kalinius ir suimtuosius.

Du konkretūs atvejai aprašyti iš įvykių Lietuvoje. Š.m. sausio 24-25 naktį, trijų užsienio korespondentų liudijimu, sovietų kareiviai mušė šešis suimtus lietuvius. Jie buvo paleisti po dviejų dienų, bet penki iš jų paguldyti į ligoninę. Taip pat apibūdinti Kruviniojo sekmadienio įvykiai Vilniuje. „Amnesty International“ ragina sovietų valdžią pravesti bešališkus identitų tyrimus ir viešai paskelbti jų išvadas. Sovietų valdžia turi pasirūpinti, kad jos visi teisėsaugos organai susipažintų su jėgos pavartojimo tarptautinėmis taisyklėmis ir jų laikytųsi.

Lietuvos vicepremjeras JAV-se

Lietuvos vyriausybės vicepremjeras Zigmąs Vaišvila lie-

pos 18 d., kaip praneša LIC, kartu su sporto komanda atvyko į Ameriką.

Lietuvos invalidų sportinė delegacija, susidedanti iš Specialaus tautinio olimpinio komiteto pirmininko A. Vitkausko, septyniolikos sportininkų ir dviejų Lietuvos televizijos korespondentų, iškrisdo į Minėapolį dalyvauti specialiose olimpinėse žaidynėse.

Vicepremjeras Z. Vaišvila pasiliko Vašingtone, kur jau pradėjo eilę susitikimų su JAV politikais ir spaudos atstovais. Dalyvaus JAV valstybės departamento priėmimo specialių olimpinį žaidynių rengėjams.

Prašo išvesti kareivius

Prieš M. Gorbačioviui išskrendant į Londoną, Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininkas V. Landsbergis pasiuntė jam telegramą. Joje primenama Sov. Sąjungos prezidentui, kad omonininkai (sovietų vidaus reikalų ministerijos kareiviai) pažeidžia visus įstatymus ir ne kartą yra kompromitavę patį prezidentą ir Sov. Sąjungą. Dabar aiškėja, kad juos norima pavartoti kaip taikinį KGB provokacijoms, kurios suteiktų pretekstą naujam išpuoliui prieš Lietuvos respublikos institucijas. M. Gorbačiovas prašomas išvesti OMON'o kareivius iš Vilniaus ir visos Lietuvos.

Kitos žinios

— Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininkas V. Landsbergis buvo išsiuntęs telegramą į Londoną 7-nių valstybių vadovams ir Sov. Sąjungos prezidentui, kad jų susitikime yra gera proga aptarti Baltijos valstybių klausimus. Telegramoje pažymima, kad būtų grąžinti sovietų kariuomenės užimti pastatai Vilniuje. Taip pat pabrėžiama, kad Lietuva pasiryžusi spręsti visus klausimus su Sov. Sąjunga geros kaimynystės ir bendradarbiavimo dvasia.

— Liepos 16 d. vakare Vilniaus televizijos ir spaudos darbuotojai baigė trijų dienų protesto demonstraciją Maskvoje. Milicija netrukė.

— Japonų viena didžiausių elektronikos bendrovių nutarė padėti padidinti Ignalinos elektros jėgainės saugumą.

— Lietuvos prezidentas V. Landsbergis Maskvoje tarėsi su Rusijos prezidentu B. Jėlcinu. Sutarta liepos 29 d. tarp abiejų kraštų pasirašyti sutartį, kurioje būtų saugomos lietuvių teisės Rusijoje ir rusų Lietuvoje.

— Tarptautinis olimpinis žaidynių komitetas Baltijos valstybių dalyvavimo šioje organizacijoje svarstymą atidėjo iki 1993 metų. J.A.

„Baltiečiams laisvė - dabar!“

Vieno žmogaus žygis

Jaunas amerikietis PAULIUS KLIMAS, lydimas estų, latvių ir lietuvių, šią vasarą pėsčiomis žygiavo 600 kilometrų per Estiją, Latviją ir Lietuvą, skleidamas šūkį „Baltic Freedom Now“

Apie Pauliaus Klimo iš Ročesterio žygį iš Talino į Vilnių rašė spauda Lietuvoje ir išeivijoje. Norima su šiuo jaunu žmogaus neeiliniu užmoju kiek supažindinti ir šio savaitraščio skaitytojus.

Paulius savo žygį už baltiečių laisvę pradėjo gegužės 14 d. nuo Estijos aukščiausiosios tarybos rūmų Taline. Jis gavo paramos iš Lietuvos Sąjūdžio ir kitų Baltijos kraštų laisvės frontų. Su juo kartu žygiavo septyni estai, tarp jų Salmė Lepik, buvusi mokytoja ir aštuonių vaikų motina. Žygininkai paminėdavo dienos žygiavimo užbaigą trumpa iškilme, — susidedanti rankas sušukdamo „laisvė Estijai, Lietuvai ir Latvijai“ trim kalbom, nors grupėje ir nebuvo latvių. Estaitės iš Pauliaus mokėsi lietuviškai, bet susikalbėta buvo per vertėją P. Gražulį. Robertas Tarasevičius žygininkus lydėjo automobiliu, ant kurio buvo užkabintas didelis plakatas: „Baltic Freedom Now“.

Prie jų vėliau prisijungė buvęs politinis kalinys Petras Gražulis. 1988 m. gegužės 1 d. Paulius Klimas iš Ročesterio išėjo į Vašingtoną. Nuėjęs daugiau kaip 700 kilometrų, Reagano ir Gorbačiovo susitikimo išvakarėse, Baltųjų rūmų pareigūnai įteikė du laiškus, skirtus JAV ir Sov. Sąjungos vadovams. Laiškuose buvo reikalaujama paleisti Petrą Gražulį, kalintą Mordovijos lageryje už atsisakymą tarnauti okupacinėje kariuomenėje. P. Gražulis apie P. Klimo žygį nugirdo išėjęs iš kalnicerio per „Amerikos balso“ radiją. Tai buvusi nenusakoma moralinė parama. Negalėjęs sulaikyti ašarų... Vėliau P. Gražulis buvo paleistas iš lageryo.

Paulius žygyje atšventė savo 31-įjį gimtadienį. Jį Bauskėje, Latvijoje, pasitiko jo tėvas prof. dr. Antanas Klimas, po 47-rių metų sugrįžęs į Lietuvą, dalyvauti Septintame

Žygiuotojus Vilniuje, einančius pro Aukščiausiosios tarybos rūmus, birželio 14 d. su kitais aukštais respublikos pareigūnais sutiko Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis. Gedimino aikštėje laukė daug žmonių. Čia žygininkai prisijungė prie minios, kuri minėjo 50 metų birželių išvežimą į Sibirą suka-

lietuvų mokslo ir kūrybos simpoziume. Pauliaus seneliai buvo išvežti į Sibirą ir ten iškentėjo 10-tį metų. Jo tėvai, baigiantis Antrajam pasauliniam karui, pasitraukė į Vakarų.

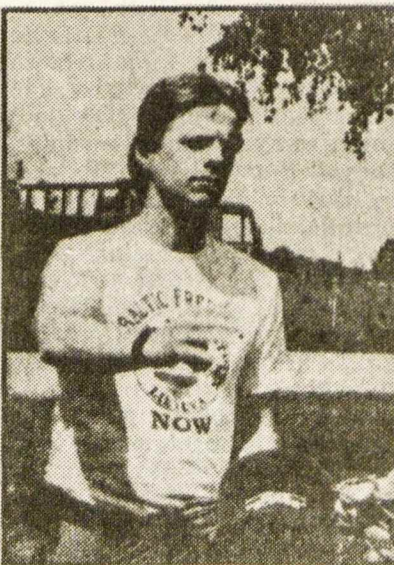
Žygiuotojai Lietuvos sieną pasiekė birželio 3 d. Čia juos pasitiko Vilniaus savivaldybės narys Vytautas Bogušis, Pasvalio miesto ir rajono gyventojai.

„Savo žygiu aš noriu garsinti Lietuvos vardą, atkreipti pasaulio visuomenės dėmesį į Baltijos šalių kovą už nepriklausomybę, — sakęs išvykdamas į Taliną P. Klimas, kaip ta proga rašė „Lietuvos aidas“ birželio 5 d. laidoje. O Pasvalio rajono laikraštis „Darbas“ birželio 8 d. laidoje spausdino sutikusiųjų Paulių pasisakymus. Saločių parapijos klebonas kun. Stasys Tamulionis kalbėjo: „Kunigui yra skirta laiminti. Noriu laiminti ir šį Jūsų žygį, kuris panašus į Kristaus žygį. Ant Jūsų pečių nėra medinio kryžiaus, bet Jūs nesat mūsų viltį. Kad ji išsipildytų, kelyje gal būt teks ne kartą suklipti ir reikės vėl atsikelti. Šis žygis simboliškas — taip eina visa Lietuva, visos laisvės siekiančios tautos...“

„Džiaugiuosi, kad toli už vandenyno esantys tautiečiai taip remia mūsų žaiztę, okupantų kankinamą, tačiau išdidžią Lietuvą, — sakė joniškietis Jonas Drabišius. Jis sukurė ir eilėraštį, skirtą Pauliui Klimui.

„Baltijos keliu, per visas Baltijos respublikas su šūkiu „Baltijos šalims — nepriklausomybė“ — tai labai prasmingas žygis. Prasminga yra kartu matyti Paulių Klimą ir Petrą Gražulį. Jie vienas kitą rėmė anais laikais, surėmė pečius stovi ir dabar. Pamąstykim, kuo gali Lietuvai padėti kiekvienas mūsų“ — ragino iš Vilniaus Lietuvos krikščionių demokratų partijos atstovas Vytautas Bogušis.

Žygiuotojus Vilniuje, einančius pro Aukščiausiosios tarybos rūmus, birželio 14 d. su kitais aukštais respublikos pareigūnais sutiko Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis. Gedimino aikštėje laukė daug žmonių. Čia žygininkai prisijungė prie minios, kuri minėjo 50 metų birželių išvežimą į Sibirą suka-

PAULIUS KLIMAS

Knygų rīšykla
"SAMOGITIA"
meniškai įrīša
knygas bei žurnalus
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

FIRCHUK TEXTILES LTD.

610 Queen Street West, Toronto, Ontario M6J 1E3

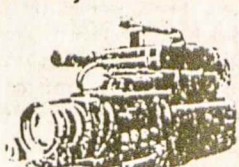
Tel. (416) 364-5036

Turime šių firmų prekes: Sharp, Panasonic, Hitachi, Sanyo, Toshiba, Sony, JVC, AIWA, Akai, National.

Mes suprantame jus ir jūsų giminų Lietuvoje reikalavimus.

Mes turime didelį pasirinkimą stereo ir video magnetofonų, video kamerų, sintetizatorių, kalkuliatorių ir kitų elektroninių reikmenų.

PANASONIC NV-M7EN

Ateikite ir palyginkite mūsų kainas. Malonus patarnavimas, galimybė susikalbėti angliškai, ukrainietiška, lenkiškai, rusiškai bei jugoslaviškai.

SONY CFS-W350S

Visos elektroninės prekės yra PAL/SECAM, 220-VOLT.

Mes siūnčiame iki 20 kg siuntinius į Lietuvą. Muftą galite sukurti Kanadoje ar Lietuvoje. Turime didelį pasirinkimą didelių ir mažų skarų, šalikų, sportinių batų, kelnų (jeans), odinių paltų, dirbtinio kailio paltų ir kitų drabužių, kurios mėgsta Lietuvoje.

Darbo valandos nuo pirmadienio iki šeštadienio

9 v.r. — 5.30 v.p.p.

„Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda“

The
Loughheed & Barnard
šeimos ir tarnautojai

„Žmonės, kurie atjaučia kitus“

Sudbury, Ontario

LAISVĖJANČIOJ TĖVYNĖJ

DAILININKŲ NAMAI

Lietuvos dailininkų sąjungos Kauno skyrius įsikūrė atnaujintame trijų aukštų pastate senojoje Rotušės aikštėje. Skyrius jungia beveik du šimtus Kaune gyvenančių ir dirbančių dailininkų. Dabar jie turės daugiau vietos savo susibūrimams, diskusijoms, parodoms ir koncertams.

KANČIOS KOPLYČIA

1941 m. birželio 24 d. naktį sovietinio teroro aukomis tapo iš Telšių kalėjimo atvežti ir Rainių miškelyje žiauriai nukankinti 74 lietuviai politiniai kaliniai. Jie buvo prisiminti birželio 23 d., šios lietuvių tautų sukrėtusios tragedijos penkiasdešimtmečio išvakarėse. Prie Telšių kalėjimo atvyko daug lietuvių iš visos Lietuvos ir svečių iš užsienio. Tarp jų buvo nužudytų kankinių giminės ir artimieji, Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininko pavaduotojas J. Motieka ir Č. Stankevičius, ministerio pirmininko pavaduotojas Z. Vaišvila, iškilmenį įsijungusių tarybos narių. Belgijoje gyvenantis rašytojas Eduardas Cinzas atvyko pagerbti Rainių miškelyje nužudytą savo brolio Antano. "Lietuvos aidas" cituoja jo tartus įjautrus žodžius: "Tikėjime, broliai ir seserys, kad nekaltas kraujas nesusigers į žemę ir mes, jei ne šiandien, tai rytoj turėsime tikrąją Nepriklausomybę". Nuo kalėjimo specialia procesija buvo aplankytos Telšių kapinės, kuriose palaidoti kankinių palaikai, padėta gėlių ant jų kapo ir atkeliuota žudynių vieton į Rainius. Ten procesijos dalyvių laukė šiai sukačiai visuomenės aukomis žemaičių kultūros draugijos pastatyta Kančios koplyčia. Jos projektą jau 1942 m. sukūrė architektas Jonas Virakas, bet statybos darbai tebuvo pradėti prieš keturiolika mėnesių. Mišias atnašavo ir Kančios koplyčia pašventino Telšių vysk. Antanas Vaičius.

PRISIMINTI KAUNO ŽYDAI

Lietuvos žydų kultūros draugijos Kauno skyrius birželio 23 d. surengė žuvusių Kauno žydų prisiminimą, į kurį įsijungė Lietuvoje tada viešėjus knesetu vadinamo Izraelio parlamento pirm. D. Šilianskis ir daug kaulniečių. Ramybės parke buvo pagerbtas 1941 m. birželio 27 d. "Lietukio" garaže nužudytų žydų atminimas, aplankyti Kauno fortai, Vilijampolėje atidengtas geto vartus primenantis akmuo, suprojektuotas architekto V. Juozaičio. Atminimo akmens susilaukė ir senosios žydų kapinės Radvilėnų plente.

PAMINKLAS PANERIUIOSE

Paneriuose 1941 m. liepos mėnesį, Lietuvai okupavus vokiečių kariuomenės daliniais, buvo pradėti šaudyti iš Vilniaus senamiesčio pėsčiomis atvaryti žydai. Iš viso ten II D. karo metais buvo sunaikinta daugiau kaip 100.000 žmonių, įskaitant ir vokiečių atvežtus kitų tautybių aukas. Žydų Paneriuose buvo nužudyta apie 70.000. Jiems gyvi išlikę žydai 1945 m. pastatė paminklą, kuris buvo susprogdintas po aštuonerių metų. Jo at-

statymo iniciatoriais tapo Izraelio visuomenininkas J. Epšteinas ir ten veikęs garbės komitetas, o šios minties įgyvendinimu rūpinosi Lietuvos žydų kultūros draugija ir architektas Jaunutis Makariūnas. Draugijos pirmininko pavaduotojas G. Fainšteinas primena, kad paminklo statytojus aktyviai rėmė atgimstančios Lietuvos vyriausybė. Tad paminklo atstatymas esąs visos Lietuvos nuopelnas. Atstatyto paminklo atidengimo iškilmės įvyko birželio 20 d., į jas įsijungus Lietuvos aukščiausiosios tarybos ir Izraelio kneseto atstovams, Lietuvos vyriausybės nariams, katalikų kunigams, žydų rabinams, antifasistinio pasipriešinimo dalyviams, nužudytųjų artimiesiems. Ilgą kalbėtojų sąrašą sudarė: buvusi Vilniaus geto kalinė rašytoja M. Rolnikaitė, Izraelio viceprezidentas ir kneseto pirm. D. Šilianskis, Lietuvos ministeris pirm. G. Vagnorius, Lietuvos žydų kultūros draugijos pirmininkai, rašytojas G. Kanovičius, Lietuvos aukščiausiosios tarybos užsienio reikalų komisijos pirm. E. Zingeris, draugijos vicepirm. G. Fainšteinas, paminklo fundatoriaus Izraelyje J. Epšteinas, projekto autorius architektas J. Makariūnas, pasaulio sionistų organizacijos atstovas J. Traupianskis, PLB valdybos vicepirm. A. Gureckas, ALTOs atstovas prel. J. Prunskis, Kau-no geto pasipriešinimo sąjūdžio vadovas D. Gelpernas ir buvęs vyriausias Izraelio rabinas Š. Gorinas. Paneriuose atidengtas paminklas yra skirtas žydų tautžudystės penkiasdešimtmečiui Lietuvoje.

KALBĖTOJAI IR JŲ MINTYS

M. Rolnikaitė, dabar gyvenanti Leningrade, išgelbėjo dabartinių fizikos ir matematikos mokslų kandidatas Henrikas Jonaitis, jos vadinamas broliu. M. Rolnikaitė savo motinos, brolio ir sesers atminimui yra parašiusi penkiolikon kalbų išverstą knygą apie Vilniaus getą "Turiu papasakoti". Knesetu vadinamo Izraelio parlamento pirm. D. Šilianskis, pažymėjęs, kad Lietuva hitlerinės okupacijos metais pavirto žydų kapiny-nu, tarė: "Stovėdamas šiame šile, aš kaltau vokiškuosius fašistus, jų lietuviškuosius kolaborantus, visus, kas žudė nekaltus žmones" ("Lietuvos aidas" nr. 122). Šis dienraštis liepos 5 d. laidoje cituoja ir Lietuvos ministerio pirm. G. Vagnoriaus pareiškimą: "Ir žydų, kaip ir kitų tautybių žmonių masinės žudynės dalyvavimas ir nekaltų žmonių kraują susitepinęs negali būti atleistas". Savaitraštis "Gimtas kraštas" 26 nr. cituoja ALTO atstovausio čikagiečio prel. dr. J. Prunskio tartus žodžius: "Žydu išlietas nekaltas kraujas, taip pat kraujas jų lietuvių, kuriuos nužudė naciai dėl to, kad jie gelbėjo žydus, tebūnie testamentas, kuris suartina mūsų tautas. Kaip atsidarė lietuvių, gelbėjusių žydus, taip dabar atsiras izraelių, kurie padės lietuvių tautai, kovojančiai prieš svetimą prievartą. Lietuva tebūnie brangi žydams taip pat, kaip žydai turi būti gerbiami visų lietuvių." V. Kst.

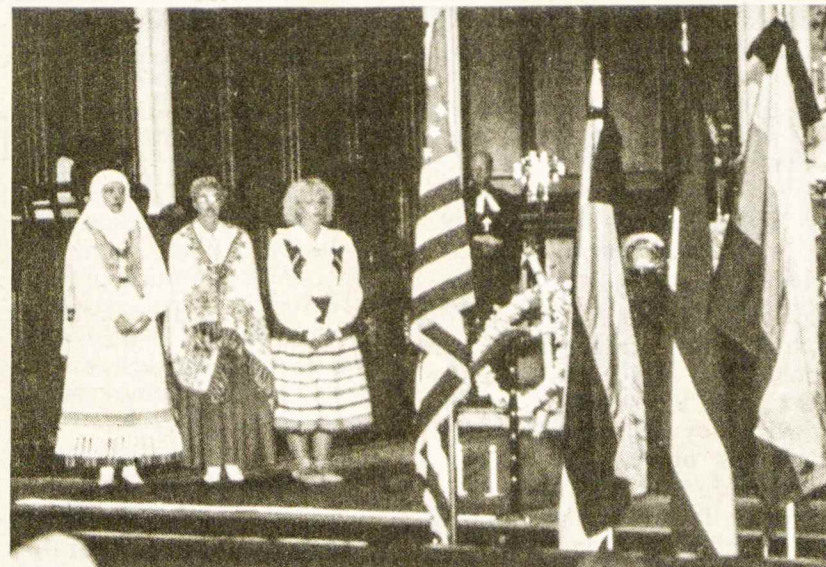
Sibirinių trėmimų 50 m. sukakties minėjime Delhi, Ont., kalba Ontario provincijos parlamento narys Norm Jamison. Jo dešinėje – Dalia McIntosh, federacinio parlamento atstovas R. Speller ir KLB Delhi-Tillsonburg apylinkės pirm. S. Beržinis

Delhi, Ontario

DELHI LIETUVIAI birželio 15 d. iškilmingai paminėjo baisiųjų trėmimų iš Lietuvos į Sibirą 50 m. sukaktį. Pamaldose dalyvavo organizacijos su vėliavom. Gražus būrys moterų ir mergaičių į šventovę atėjo pasipuošius tautiniais drabužiais. Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. L. Kemešis maldose ir pamokslė prisiminė nužudytus kalėjimuose, mirusius badu ir šaltįje, kankintus baisiose Sibiro sąlygose. Po pamaldų visi susirinko prie kankinių atminimui pastatyto kryžiaus. Atvyko federacinio parlamento atstovas R. Speller, MP ir Ontario provincijos parlamento atstovas Norm Jamison, MPP. Kun. L. Kemešis sukalbėjo maldą. Buvo padėti vainikai prie kryžiaus.

Dalia (Norkutė) McIntosh pasakė lietuvių ir anglų kalbomis pagrindinę kalbą. Kreipdamasi į abu čia dalyvaujančius parlamentarus, pabrėžė, kad okupuoto Kuveito išlaisvinimui Jungtinių Tautų nariai nusitęmė daugiau nei pusę milijono moderniškiausių ginklų ginkluotų karių. Išlaisvinimas kainavo daug bilijonų dolerių ir daug gyvybių. Padėti Lietuvai išlaisvinti iš sovietinės vergijos Jungtinės Tautos bijo net pripažinti demokratiskai išrinktą Lietuvos vyriausybę. Po jos kalbėjo abu parlamentariai, pabrėždami, kad pasaulio galingieji išsina prieš smurtą tik tada, kai smurtas nesą didiesiems ir turtingiesiems nuostolius. R. Speller pranešė, kad Otavos parlamento narių grupė yra suorganizavusi komisiją, kuri tiria Baltijos kraštų reikalus. Jis pats esąs šios komisijos narys. Dalia McIntosh padėjojo parlamentarams už dalyvavimą ir tartus žodžius. Pasibaigus kalboms, sugiedota "Marija, Marija". Po programos visi buvo pakviesti į parapijos salę vaišėms, kuriose dalyvavo ir abu parlamentariai, turėję progos pasikalbėti su parapijiečiais. Mūsų mažai apylinkėi tai buvo gražiai praėjusi ir reikšminga šventė. M.N.

SU LIŪDESIU ŠIRDYSE Delhi parapijiečiai į amžino poilsio vietą Anapilyje birželio 11 d. palaidėjo ilgametį Tillsonburgo gyventoją Bronę Rutkauskienę. Ši skaudai netektis palietė ne tik artimuosius – vyrą Leoną, dukras, sūnų, brolių su jų šeimomis – bet ir visus mūsų apylinkės tautiečius. Mirtis buvo netikėta, staigi ir skaudi, nes velionė Bronė buvo pačiame jėgų brandume, energinga ir dar daug galėjo prisidėti prie lietuviškos veiklos savo apylinkėje. Velionė buvo aktyvi KLKM dr. Jos Delhi skyrė narsę. Ne vienas renginys nepraėjo be jos darbų ir rankų. Pati ateidavo ten, kur reikėdavo kam nors padėti. Ilgai mes, Delhi parapijos lietuviai, prisiminsime ją savo širdyse ir maldose. B. Rutkauskienė mirė, o jos jauniausiai vaikaičiai buvo vos dvi gyvenimo dienos praėjusios. Po poros savaitių velionės bičiulis B. Lukošienė, A. Ratavičienė, B. Vytienė ir Z. Augaitienė B. Lukošienės namuose surengė vakaronę – naujagimės sutikimą. Dalyvavo gausus būrys moterų, o kas negalėjo dalyvauti, prisidėjo prie gražių ir gausių dovanų paruošimo. Jaunoji mamytė Joana savo ir vyro vardu padėkojo už vakaronę ir pažadėjo, kad mažąją dukrą išmokys lietuviškai kalbėti. D. V.

Baisiojo birželio 50 metų minėjimo ekumeninės pamaldose Šv. Trejybės liuteronų šventovėje Buffalo mieste prie kryžiaus ir vėliavų budi baltietės. Pirmoji iš kairės – Audronė Maziakienė

Buffalo, New York

BUFFALO MIESTE š.m. sausio mėn. įsisteigė Baltiečių amerikiečių taryba (Baltic American Council), kurios pagrindinis rūpestis, jungiant visas tris tautybes, sekti įvykius Baltijos kraštuose ir atitinkamai į juos reaguoti. Lietuviams taryboje atstovauja profesorai – Julius ir Gražina Slavenai, Antanas Mesteikis ir Jurgis Karuza.

TRAGIŠKŲ BIRŽELIO ĮVYKIŲ auro 50 metų sukakties minėjimą surengė Baltiečių amerikiečių taryba, suorganizuodama Šv. Trejybės liuteronų šventovėje ekumenines pamaldas. Jas laikė penki dvasiškiai – du vietiniai ir trys baltiečiai. Lietuviams atstovauti iš Toronto atvyko kun. Jonas Staškus. Prie altoriaus stovėjo iš beržo šakų sukalta kryžius. Prie jo budėjo tautiniais drabužiais apsirengusios baltietės moterys su vijilijos žvakėmis. Lietuviams atstovavo Audronė Masiulionytė-Maziakienė iš Batavijos, NY. Į pamaldas atkreipė dėmesį du televizijos kanalai ir vietinis laikraštis. Pamaldose dalyvavo lenkų "Solidarnose" draugijos atstovos prof. M. Zaleski ir kitų būvusių pavertę tautų žmonės. Buvo atvykusių lietuvių iš St. Catharines ir Welland. Buffalo lietuvių klubas norėtų susisiekti su apylinkių lietuvių ir prašo juos atsiųsti savo pavardes ir adresus klubo pirm. dr. Gražinai Slavenienei, 729 Starin Ave., Buffalo, NY 14223, USA, arba skambinti tel. (716) 832-8463. Kor.

Edmonton, Alberta

KLB EDMONTONO APYLINKĖS ir namų valdybos numatyta tokia rugpjūčio mėnesio veikla: rugpjūčio 4-5 d.d. Heritage dienomis Hawrelako Parke bus surengtas lietuvių paviljonas; rugpjūčio 11 d. sekmadienį – gegužinė-piknikas; Edvardo ir Marianos Melikaukų sodyboje, netoli Genevės, Alta., prie 43 ir 765 kelių sankryžos; rugpjūčio 23 d. – Juodojo kaspino diena vengrų salėje 11701-86 Str. Prašoma visus tautiečius šiuose renginiuose kuo daugiau dalyvauti. Dobilas

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVIAI PER 34 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki...6%
santaupas 5.25%
kasd.pal.taupymo s-ta .. 4.75%
90 dienų indėlius 8.25%
1 m. term. indėlius 8.75%
1 m. term.ind.mėn.pal.8.25%
3 m. term.indėlius 8.75%
RRSP ir RRRF (pensijos).....6%
RRSP ir RRRF 1 m. 8.75%
RRSP ind. 3 m. 8.75%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 14.5%
nekiln. turto pask. 1 m.....10%
nekiln.turto pask. 3 m. .. 11.25%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Naujoji JAV LB Vidurio Vakarų apygardos valdyba pareigomis pasiskirstė birželio 14 d. Lietuvių centre Lemonte įvykusiam posėdyje. Ją sudarė: pirm. Kazimieras Laukaitis, vicepirm. Linas Norušis, sekr. Agnė Katiliškytė-Berner, izd. Kęstutis Ječius ir vicepirmininkė specialiejiems reikalams Svajonė Kerelytė.

JAV LB skirta Arizonos lietuvių veikla yra sutelkta vienintelėje Phoenix mieste apylinkėje. Jos narių metinis susirinkimas birželio 2 d. buvo suauktas Vlado ir Aldonos Klemų sodyboje. Jame aptarti veiklos planai, lietuvių reikalams paskirta 1.350 dolerių, kurių didžioji dalis teko Lietuvos atstovybei ir Lietuvių informacijos centrui Vašingtone. Valdybos pirm. Antonija Petruilienė dalijosi mintimis iš susitikimo su Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirm. Vyt. Landsbergiu Los Angeles lietuvių surengtame priėmime. Arizonos lietuvių vardu jam ji įteikė birbynę – indėniškos muzikos instrumentą. Naują LB skyriaus valdybą sudarė: pirm. Antonija Petruilienė, vicepirmininkai Landis Aden ir Emil Grenda, sekretoriai Antanas Barčas ir Viktorija Zakarienė, izd. Aldona Vaitkienė, renginių vadovai Juozas Žada-vičius, Stasys Narkus ir Sofija Narkienė.

Australija

Melburno lietuvių džiaugiasi lietuviška šeima, kurią sukūrė Virginija Bruožytė ir Jonas Muliolis. Juos Šv. Jono šventovėje birželio 15 d. sutuokė lietuvių kapelionas kun. dr. Pranas Daukny. Virginija yra Melburno lietuvaite, lankiusi lituanistų sekmadienio mokyklą, su broliu Arūnu pradėjusi dainuoti mokyklos renginiuose. 1986 m. rugpjūčio 8 d. ji baigė dainavimo studijas Melburno universiteto konservatorijoje, su "Svajonių" grupe aplankė tautiečius P. Amerikoje, Kanadoje, JAV, Vokietijoje ir Lietuvoje. Dabar pora metų dainavimo studijas tęsė Jungtinės Amerikos Valstybėse, Klivlando universiteto muzikos institute įsigydamą magistro laipsnį. Melburnan grįžo su klivlandiečių Jonu Mulioliu, kompiuterių inžinieriumi, turinčiu savo bendrovę, M. K. Čiurlionio ansamblyje ir Klivlando vyrų kvartete dainavusių tenorų.

Gedulo ir vilties dienos minėjimą birželio 9 d. Didnio lietuvių pradėjo Lietuvos kankiniams skirtomis Mišiomis. Tautos fondo užrašytas Mišias Šv. Jokimo šventovėje atnašavo prel. P. Butkus, pamokslą sakė kun. P. Martūzas. Giedojo B. Aleknaite ir J. Ankaus vadovaujamas choras. Lietuvių namuose įvykusiam minėjimui vadovavo D. Ankienė. Paskaitą apie sibirinių trėmimų ir lietuvių tautos sukilimo penkiasdešimtmetį skaitė jame dalyvavęs kaunietis dr. Alfonsas Viliūnas. V. Mykoliaičio-Putinio eilėraščiu "Mortuos voko" programon įsijungė viešnia iš Lietuvos Rimantė Gečiauskienė. Australijoje gyvenančio Broniaus Žalio ir Vorkutoje kalinto Vinco Korsako eilėraščius skaitė Antanas Kramilius. "Dainos" choras, pasikeičiant diriguojamas J. Ankaus ir B. Aleknaite, padainavo V. Juozaičio "Graži mūsų žemė", M. K. Klajūno (Australijoje gyve-

nančio Mečio Kymanto) "Sugrįšiu paguosti tavęs", J. Gudavičiaus "Kur giria žaliuoja" ir J. Sibelių melodijai B. Barausko pritaikytą teksto dainą "Mano tėvynė".

Britanija

Derbio lietuviai sibirinių trėmimų ir Kruviniojo sekmadienio aukas Vilniuje prisiminė kun. dr. S. Matulio, MIC, atnašauto-se Mišiose. Pamokslą jis papildė per garsintuvus perduota juoste, kurion Lomžos Šv. Mykolo katedroje buvo įrašyti Lenkijoje viešėjusio popiežiaus Jono Pauliaus II ir kardinolo V. Sladkevičiaus sveikinimai lietuvių tautai. Po pamaldų Derbio lietuviai susirinko vietinėje ukrainiečių salėje. Apie pirmųjų sibirinių trėmimų penkiasdešimtmetį ir dabartines atgimstančios Lietuvos problemas kalbėjo DBLS Derbio apylinkės valdybos pirm. J. Levinas. Kun. dr. S. Matulis, MIC, gydyšis ligoninėje, padėjoji jų aplankiusiems ar linkėjimus pasveikti atsiuntusiems Derbio lietuviams.

Metinis Londono lietuvių sporto ir socialinio klubo narių susirinkimas buvo suauktas birželio 23 d. vakarą. Dalyvių skaičių sumažino labai stiprus lietus. Susirinkime išklausyti pirmininko, sekretorės, izdininko ir revizijos komisijos padaryti pranešimai. Iš jų paaiškėjo kad finansiniai 1990-91 metais klubas turėjo 38.006 svarus pajamų ir 33.564 svarus išlaidų. Tad pelno buvo susilaukta 4.442 svarai. Klubas banko ir investicijose turi 14.042 svarus. Naujon klubo valdybą pirmininku buvo perrinktas S. Kasparas, vicepirmininku – L. Songaila, izdininku – R. Hoyer, revizoriumi – M. Šemetas, nariais – K. Edvards, Z. Mockus, M. Šemetienė, P. Songaila ir P. Hoyer.

Turkija

Socialistų internacionalo tarybos konferencija birželio 11-12 d.d. įvyko Istambule. Lietuvos socialdemokratų partijai šioje konferencijoje atstovavo jos pirm. prof. dr. Aloyzas Sakalas, generalinis sekr. Alvydas Medlinskas, tarybos narys prof. dr. Kazimieras Antanavičius ir partijos atstovas JAV dr. Jonas Valaitis. Latvijos socialdemokratų konferencijon buvo atsiuntę taip pat keturis atstovus, Estijos socialdemokratai – du. Baltiečiai socialdemokratai praruošė bendrą memorandumą ir jį įteikė Socialistų internacionalo pirm. Williui Brandtui. Šiuo memorandumu Socialistų internacionalas prašomas tarpininkauti Lietuvos, Latvijos ir Estijos derybose su Sovietų Sąjunga, padėti joms atgauti pilną nepriklausomybę, įsijungti pilnateisėmis narėmis Europos ekonominė bendruomenėn, Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijon. Socialistų internacionalo tarybos konferencijoje baltiečių vardu kalbėjęs latvis dalyvių suapžindino su pagrindinėmis memorandumo mintimis, atspindinčiomis Baltijos respublikų nepriklausomybės siekius ir pagalbos prašymą. Sekanti Socialistų internacionalo tarybos konferencija š. m. lapkričio mėnesį įvyks Čilėje. Joje daugiau laiko bus skirta R. Europos demokratizacijai, Baltijos respublikų nepriklausomybės atstatymui. Lietuvos socialdemokratams šioje konferencijoje atstovaus dr. Jonas Valaitis.

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Sifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų, pokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE
NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jeif norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankan-tiems Kanadoje duodame sveikatos draudą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusų keleivius į Mont-realį ir iš Montrealio.

[vedu šildymo ir vėsinimo sistema, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

YONGE MEMORIALS LTD.
2152 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 2A8
Tel. 487-2147, vakarais tel. 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Vokietijos ateitininkų šventėje gegužės 19 d. vyskupas dr. Antanas Deksnys užriša juostelę įžodį davusiai Vasario 16 gimnazijos mokiniai Kristinai Sakutei

Nuotr. M. Šmitienės

Netekome pavyzdingo lietuvio

Su savanoriu-kūrėju a.a. Vladu Kazlauską atsiveikinant

STEPAS VARANKA

„Susispietę krūvon Lietuvos sa-
kalėliai!“, — dažnai sakydavo Lie-
tuvos šaulių sąjungos įkūrėjas Vla-
das Putvinškis-Pūtvis. Jo giminai-
tė Eugenija Klupšienė, 1954 m.
steigdama Torontose šaulių kuopą,
kartodavo: „Darbu ir pasiaukojimi-
mu trumpinkime pavergtos tautos
vergijos dienas“.

Atsikūrusios Lietuvos šaulių są-
jungos išieivijoje pagrindinis ir
svarbiausias tikslas yra padėti pa-
vergtai Lietuvai atgauti valstybi-
nę nepriklausomybę. Torontose Vla-
do Pūtvio kuopos šūkis, įrašytas
jos vėliavoje — „Nepriklausomai
Lietuvai“. Tai reiškia, kad visi kuop-
pos šauliai ir šaulės savo veiklą
skiria Lietuvai.

Vienas iš jų — savanoris-kūrėjas
ir šaulys a.a. Vladas Kazlauskas.
Jis gimė 1902 m. gegužės 20 d. Džū-
kijoje, Užubalių kaime, Alytaus
apskritis. Šeimoje augo 6 broliai
ir 2 seserys. Tėvai buvo susipratę
lietuviai ir tai skiepjo vaikams.
Lietuvai kovojant dėl nepriklausomy-
bės, kai iš visų pusių nedraus-
giškai laimynai — lenkai, bolševikai
ir kiti priešai — kėsinosi į Lie-
tuvos žemes, jaunutis Vladas stėjo
į savanorių eiles ir atliko garbin-
gą pareigą savo tautai. Siekdamas
mokslo, baigė suaugusiųjų gimna-
ziją, studijavo teisę Kauno univer-
sitate. Nuo 1920 metų priklausė
Šaulių sąjungai. Atvykęs į Kanadą,
nuo 1955 m. priklausė Torontose
Vlado Pūtvio kuopai. Tautinių
švenčių metu uniformuotas daly-
vaudavo iškilmėse.

Velionis tarnavo Jurbarko-Sma-
lininkų muitinėje viršininku. Vė-
liau Kaune buvo prekybos depar-
tamento administratorius, kurį
laiką vidaus reikalų ministerijoje
jėgų referento pareigas.

KLB krašto valdybos žinios

KLB valdyba didelėmis pastan-
gomis stengiasi prisidėti prie Lie-
tuvos valstybingumo įtvirtinimo.
KLB tarybos suvažiavimui nuta-
rus, Otavoje prieš 1-rius metus
buvo įsteigta apie Lietuvą infor-
muoti raštine su nuolatiniu tar-
nautoju. Šios įstaigos tarnauto-
jas, baigęs universitetą, jaunas
ir energingas Vyt. Čuplinskis pa-
sadarė žinomas visiems Kanados
parlamentarams kaip gerai apie
Lietuvą informuotas asmuo. Tokio
asmens reikalingumas buvo jau-
čiamas, kai valdybos nariams rei-
kėdavo susitikti su Kanados val-
džios pareigūnais. Daug sklan-
džiau vyko prezidento Vytauto
Landsbergio ir ministerio pir-
mininko Gedimino Vagnoriaus pri-
ėmimas Otavoje.

KLB valdybos raštine ilgą laiką
buvo Torontose Priskelimo para-
pjos patalpos. Suaktyvėjus Lie-
tuvos reikalams, reikėjo raštinei ir
erdvesnių patalpų. Lietuvių na-
muose buvo įsteigtas krizės cen-
tras. Šioje raštinėje dirba ir sam-

doma tarnautoja. Trečioji raštinė,
kuria KLB valdyba yra įsipareigo-
jusi remti, yra Kanados lietuvių
archyvo-muziejaus patalpose
Anapilyje.

Visokeriopa bendruomeninė
veikla reikalauja ne tik daug lai-
ko ir pastangų iš valdybos narių,
bet ir didelių piniginių išteklių
norint paremti lietuvišką veiklą
Kanadoje ir padėti Lietuvai lais-
vėjimo darbuose. KLB valdyba
nuoširdžiai dėkoja tautiečiams
už gausias aukas Pagalbos Lie-
tuvai vajui, humanitarinei pagal-
bai, Vasario 16-sios gimnazijai,
mokykloms ir kitiems lietuviškos
veiklos tikslams. Visų aukų atsi-
skaitymą tvarko ir yra atsakinga
Kanados valdžiai KLB valdyba.
Jos piniginiai reikalai yra kriti-
škoje būklėje. Be tiesioginių aukų
KLB valdybos veiklai nebus pajė-
gi tinkamai atlikti visų įsiparei-
gojimų. Pakvitavimai atleidimui
nuo pajamų mokesčių bus išsiunti-
nėti prieš Naujus metus. J.K.

Per sportą į laisvę

Lietuvoje ir Lenkijoje pasizymėjusio imtynininko Inocento Jurcevičiaus nuotykinga ir ilga kelionė Kanadon, kurioje rado trokštamą laisvę sau ir savo šeimai

Jaunas Inocentas, pastebėjęs,
kad yra sekamas saugumiečių,
nebaigęs Kelmės gimnazijos,
persikėlė Vilniui. Čia tęsė moks-
lą ir domėjosi imtynių sportu,
kuriame pasiekė puikių rezul-
tatų. Vedęs Aliciją Petrikaite,
sulaukę dukrelės Rymantės. Po-
kario sąlygos buvo sunkios — rei-
kėjo gyventi susispaudus viena-
me kambaryje.

Inocentas sportinėms varžy-
boms išvažinėjo vos ne visą pla-
čiąją „Tėvynę“, gražiai apdai-
nuojama, bet kokią varganą ir
beviltingą! Pasiekė savo svorėje
aukštą rezultatą, tačiau ir tarp-
tautines varžybas išvažiuoja tik
rusai, nes lietuviais nepasitiki-
ma. Neviltim nuaidi žiaurus
vengrų sukilimo numalšinimas
1956 m. Jurcevičiaus ryžtasi 1957
m. pasinaudoti Vilniaus krašte
galiojančia emigracijos į Len-
kiją galimybe.

Į Vakarus

Atvargę skirtą laiką imigran-
tų punkte Lenkijoje, Jurcevičiai
atvyksta į Vroclavą. Alicija au-
gina dukrą, Inocentas gauna tre-
nerio darbą stambioje „Pafava-
go“ gamykloje.

Nauji traukinių vagonai iš čia
iškeliauja į daugelį šalių. Treni-
ruodamas gamyklos sportininkus,
neužmiršo ir asmeninės karje-
ros. Netrukus tampa Lenkijos
čempionu. Gauna patogų dviejų
kambarių butą naujame name.
Gyvenimas darosi lyg ir norma-
lesnis. Alicija pradžiugina še-
mą antra dukryte — Gražina (Sol-
tis).

Inocento svajonės jau siekia
Romos olimpiadą. Susipažįsta
ir pradeda bendrauti su Vroc-
lavo lietuviais. Abu nustebinti
ir nusivyle į padėtini Lenkijoje.
Beveik visi vengia viešojo
vietoje lietuvių kalbos, o susi-
būrę garsiau uždainuoti. Išsau-
goję trispalves ir meilę gimta-
m kraštui, bijojo kaimynų. Jei
pasisakys esąs lietuvius, negau-
si darbo, arba turimą prarasi.
Saugiau „būti“ lenku ir politi-
niais sumetimais. (Dauguma jų
vėliau emigravo į visas puses).

O vietoj Lenkijos čempiono ir
olimpiadą išvyko Inocento nu-
galėtas lenkas. Vėl atgijo svajo-
nės išvykti į Vakarus, apie ku-
riuos galvojo palikdami gimtąjį
kraštą.

Suomijoje

Po trejų metų Inocentas su
„Pafavago“ imtynininkų koman-
da 1960 m. pavasarį išvyksta į
Suomiją. Ir jam, ir komandai ge-
rai sekėsi, tik naktys buvo labai
neramos. Ar nepasinaudoti tuo
išvykimu šuoliui į Vakarus, ar
bus dar ir kita proga?! (Gerai ži-
nojo lenkų sportininkų veržimą-
si užsienin apsipirkti).

Pagaliau ryžosi. Žinodamas,
kad Suomija nesuteikia politi-
nės globos (sutartis su Sov. Są-
junga) jos paprašo grįždamas į
Lenkiją Kopenhagos oraustyje
(Danijoje). Danijos policijos
globojamas dar pasako „karštą“
atsisveikinimo žodį lenkų spor-
tininkams, pabrėždamas politi-
nės savo elgesio motyvus.

Visiems išvykus, teko gerai
pasukti galvą kuria kryptimi
žengti žingsnį, nuo ko pradėti.
Naujasis dokumentas, sportinė
apdranga ir keli zlotai kišenėje
— visas turtas. Grįžo į Suomiją,
gavo trenerio darbą, susirado
vienintelį Helsinkyje gyvenantį
lietuvių ir pas jį apsigyveno. Ta-
čiau mintys apie šeimą bei jos il-
gesys nedavė ramybės nei die-
nų, nei naktį.

Laiškai išieivijos organizacijoms

Apie vyro apsisprendimą žmo-
nai tuoj pranešė sugrįžę sporti-
ninkai (netrukus ir jis pats). Nors
buvo ne kartą drauge svajoję ir
aptarę panašų „ėjimą“, staiga
susidūrus su realybe, Alicijos,
apglėbusios dukrytes, ašaroms
nebuvo galo. Išliko daug abejo-
nių, ateities baimė. Ar neliks
dukros be tėvo, ar pavyks iš-
vykti?

Laimė, abiejų siekiai sutapo.
Inocentas, gavęs adresų iš Šve-
dijos lietuvių, išsiuntinėjo pra-
šymus iškvietimui iš Suomijos
visoms žymesnėms pasaulio lie-
tuvių kolonijoms. Pirmasis ir jo
„šauksmą“ atsiliepė Toronto
sporto klubas „Aušra“ (prie Pri-
sikėlimo parapijos), vadovauja-
mas jauno pranciškonu kun. Pau-
liaus Baltakio. Kitų nebelaukia
ir 1960 m. rudenį Inocentas jau
Torontose.

Susiradęs darbą, siuntiniais
išlaiko šeimą, kun. Pauliaus
Baltakio ir kun. Augustino Si-
manavičiaus globojamas, rūpi-
nasi šeimos imigracija. Siunčia
iškvietimus vieną po kito. Tuo
tarpu Alicija narsiai veikia Len-
kijoje. Pasinaudoja teisininkų
ir užsienio diplomatinį parei-
gūnų patarimais, liečiančiais
tarpautinį šeimų susijungimo
įstatymą. Pagaliau, praėjus dau-
giai nei dvejiems metams, leidi-
mas išvykti iš Lenkijos buvo
gautas.

(Sportininkas bėglys buvo už-
registruotas tiek Lenkijos, tiek
Lietuvos Saugumo. Dėl šios prie-
žasties už susirašinėjimą su juo
Suomijoje Inocento sesuo, Sau-
gumo reikalavimu buvo atleista
iš darbo Vilniaus universitete.)

1963 m. žiemą plieno paukštis
atskraidino žmoną ir jau paau-
gusias dukrytes į Torontą, kur
suirinkęs laukė nemažas lietu-
vių būrys.

KLARA STANKIENĖ

Kanadoje — negandos ir sėkmė

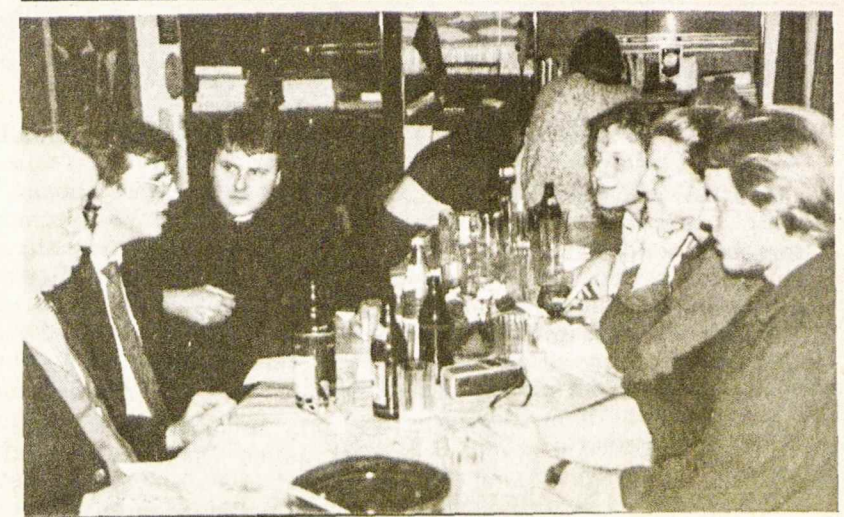
Prasidėjęs gyvenimas Torontose
labai skiriasi nuo europinio,
bet labai panašus į čia atvyku-
siųjų daugiau nei prieš dešimt-
metį. Nemokant kalbos ir netu-
rint praktiškos specialybės, ten-
ka griebtis bet kokio darbo. Pa-
galiau Inocentas gauna pastovų
darbą „Forde“. Alicijai liko na-
mai, juo labiau, kad gyveniman
jau beldėsi trečioji dukra Judita
(dabar bebaigianti studijas
Otavoje). Nors skolon, bet gyve-
na jau savame name.

Ir kai jau atrodė, kad viskas ei-
na į gerąją pusę, atsitinka ne-
laimė, palikusi skaudžius pėd-
sakus Inocentui visam gyveni-
mui, įvairiais aspektais atsilie-
pusi ir šeimai. Po dviejų sun-
kių ir ne visai pavykusių stubu-
ro operacijų, sekė fiziškai ir dva-
siškai labai sunkus nedarbo de-
šimtmetis. Padėtį gelbsti Alici-
ja. Ji lanko anglų kalbos bei pa-
pildomus buhalterijos kursus,
išlaiko egzaminus, gauna darbą
vienoje iš statybinės medžiagos
parduodančių firmų Toronto
centre, kur labai sėkmingai dir-
ba iki šiol. Tuo tarpu Inocentas
prižiūri mažąją Juditą, kartu ve-
da ilgą ir sunkią kovą dėl kom-
pensacijos su „Fordo“ adminis-
tracija. Nors ne kartą buvo pri-
slėgusi neviltis bei depresija,
kompensacija už visą praėjusį
dešimtmetį buvo sumokėta ir te-
bemokama dabar. Daug dar rei-
kėjo pastangų dėl sugrįžimo į
darbą, pagal naujas galimybes.
Administracijai naudingiau pri-
imti naują sveiką žmogų. Stebi-
nančią pergalę ir čia turbūt nu-
lėmė tas begalinis noras sugrįžti
į normalų gyvenimą ir tas sporti-
nis užsispyrimas laimėti, puo-
selėtas nuo jaunų dienų.

Dabar Inocentas jau trečias
dešimtmetis ne tik gerai atlieka
savo darbą (nors reikalingas
nuolatinis gydymasis), bet ir ne
vienam atvykusiam ir šį kraštą
padėjo įsidarbinti „Forde“. Jis
taip pat — ilgametis „Aro“ daini-
ninkas.

Gražiai, skoningai ir jaukiai
sutvarkytas bei išmokėtas nau-
jasis A. ir I. Jurcevičių namas
Mississaugoje. Čia kuriamos ir
branginamos šeimos tradicijos,
čia susirenka visa šeima per me-
tines ir visų šeimos narių šven-
tes. Visos trys dukros, baigusios
aukštuosius mokslus, dirba svar-
biosios Kanados įstaigose. Sukū-
rusios gražias šeimas, augina
vaikučius jau savuose namuose.
Jurcevičiai su didele meile ir
malonumu (esant reikalui) glo-
boja 3 savo vaikaičius.

• Spaudai parama būtina: be Lietu-
viškos spaudos nebus nė Tėvynės
laisvos.

Vokietijos ateitininkų šventės dalyviai, susiskirstę grupelėmis, sprendžia įvairius uždavinius. Iš kairės: J. Lukošius, dr. K. Ivinskis, kun. E. Putrimas, K. Baršauskaitė, K. Sakutė ir R. Čuplinskis

Nuotr. M. Šmitienės

GYDYTOJAS PATARIA

Gydoma be vaistų

Neurozė ir modernieji gydymo būdai

Dr. VYTAUTAS MEŠKA

Teodoras Dreizeris savo kny-
goje „Sesuo Kerė“ rašo, kad
žmogus yra toli pažengęs nuo
savo olų džunglėse, įgimtieji
instinktai atbuko, jis tapo per-
nelęg gudrus, kad klausytų vien
savo instinkto, tačiau tebėra
per silpnas, kad visada galėtų
juos įveikti.

Vadinasi, tarp instinkto ir
proto nuolat vyksta kova. Imant
viršų instinktams, protas pri-
kaišioja, klausai proto — turi
slopinti instinktus. O tai jau
rimta priežastis susirgti neu-
roze.

T. Dreizerio nuomone, mums
belieka tik guostis, kad evo-
liucija niekad nesiliaus ir ga-
lų gale baigsis nesutarimais
tarp proto ir instinkto. Tačiau
toks žmogus bus jau panašus į
robotą, elektroninę skaičiavi-
mo mašiną, tad vėl negerai...

Taigi galima padaryti išva-
dą, jog priežasčių neurozėms
buvo, yra ir bus, ir net daugiau
negu reikia.

Vaistai

Todėl nieko nuostabaus,
kad neurozėmis serga itin daug
žmonių. Pavyzdžiui, JAV-se kas
antras žmogus neužmiega be
raminamųjų vaistų, o iš ryto
vartoja stimuliuojančius. Tačiau
vaistai — farmakoterapiniai
preparatai — neurozių gydymo
problemos neišsprendžia.

Mat neurozės sukelia psi-
chogeninės priežastys. Tuo
tarpu nei psichostimuliatu-
riai, nei nervų sistemą rami-
nantieji vaistai šių priežas-
čių neveikia. Žinoma, iki tam
tikro laiko jie sugeba šiek
tiek atstatyti pagrindinių ner-
vinių procesų, jėgą, paslanku-

Kita didelė psichinius procesus
reguliuojančių vaistų
ilgalaikio vartojimo proble-
ma yra beveik visada nuo jų
išsivystanti psichologinė pri-
klausomybė. Nors vaistai jau
beveik nieko nepadaeda, liginis
vis tiek be jų negali apsieiti,
juos nuolat nešiojasi su savi-
mi. Kadangi šie vaistai be re-
ceptų neparduodami, jis nuo-
lat rūpinasi, kaip jų gauti.

Kurortai

Labiausiai paplitusi yra va-
dinamoji asteninė neurozė. Ji
paveikia gydyma kurortuose.
Didelės reikšmės čia turi vi-
siškas atotrūkis nuo darbo,
buities ir šeimos rūpesčių, tin-
kamai sutvarkytas paros rit-
mas, naujos malonios pažin-
tys, pasivaikščiojimai, dau-
giaus laiko praleidžiama gam-
toje, kuri irgi veikia gydymui.
Ilgiau negu įprastai būdamas
lauke, žmogus daugiau juda,
daugiau gauna deguonies ir
daugiau sugeria ultraviole-
tinių spindulių. Visa tai ska-
tina įvairių organizmo fizi-
ologinių sistemų veiklą ir akty-
vina nespecifinius sveikimo
mechanizmus. Kadangi daž-
niausiai neurozės sukelia psi-
chinės priežastys, gydymui
ypač svarbi yra psichoterapija.

Biblioterapija

Gal ir keista, bet gydytojas,
užuo išrašęs vaistų, kartais
pasūlo paskaityti knygą. Šis
gydymo metodas vadinamas
biblioterapija. Pastaruoju
metu neuroze sergantys ligo-
niai gydymui atitinkamai pa-
rinktais grožinės literatūros
veikalais. Išanalizavęs ligo-
nio skundus ir negalavimus,
jo vidinį pasaulį, konfliktus,
nesėkmes ir rūpesčius, gydyto-
jas parenka jam tokį literatū-
ros veikalą, kurio siužetas ir
pagrindinis herojus turi ko-
kių nors bendrų bruožų su li-
goniu. Skaitydamas tokį veika-
lą ligonis lyg kino juostoje vėl
pamato savo gyvenimą, perei-
na buvusiais savo keliais ir
klystkeliais, vėl išgyvena skau-
džias situacijas ir kartu su li-
teratūrinio herojumi atgimsta
iš naujo.

Be to, neuroze sergantiems
gydyti tinka kelionių aprašy-
mai, kai kurių mokslo žmonių
bei menininkų atsiminimai ir
ypač vaikams bei paaugliams
skirti kūriniai, nes juose vi-
sada daug humanizmo, šilu-
mos, puikių optimistinių jau-
nystės atsiminimų. Sakysim,
raminamai veikia I. Turgene-
vo, Vaižganto raštai, neblo-
gai išsklaido rūpestį A. Če-
chovo apsakymai, A. Griciaus
humoreskos.

(Nukelta į 6-tą psl.)

SIUNČIAME JŪSŲ ŠEIMOMS IR DRAUGAMS SIUNTINIUS Į

LIETUVĄ, ESTIJĄ, LATVIJĄ,
GUDIJĄ, UKRAINĄ, MOLDAVIJĄ,
LENINGRADĄ, MASKVĄ

NAUJA — UŽ TORONTO RIBŲ NEMOKAMAS
SIUNTIMO ĮSTAIGOS TELEFONAS 1-800-661-0210. Siųskite
šiuo adresu: 63 Galaxy Blvd., Unit 7, Etobicoke, Ontario M9W 5P1

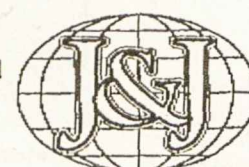
- Siunčiame naujų ar senų drabužių siuntinius, nemažesnius 5 kg arba 12 svarų. NĖRA MAKSIMUMO RIBOS.
- Standartinius, reguliariai pristatomus maisto ir vaistų siuntinius.
- Per 14 dienų, skubiai pristatomus maisto siuntinius.
- Greitai pristatome JAV dolerius — per 7 darbo dienas tiesiog iš rankų į rankas jūsų nurodytam asmeniui.
- Reguliariai pristatome per 3-4 savaites (JAV dolerius ar rublius tiesiog iš rankų į rankas).
- Besilankantiems Kanadoje duodame draudą ir darome iškvietimus.
- Pasiunčiame gėles.

TORVIL Ltd.
FORMER J&J CANADIAN-EUROPEAN EXPORT-IMPORT CO.

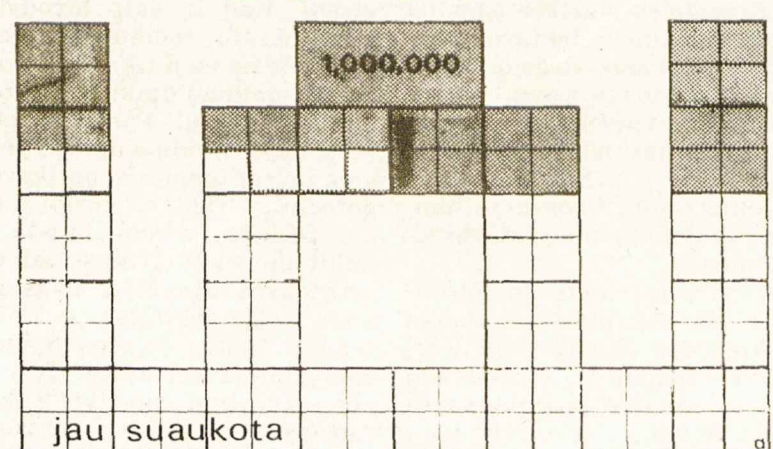

Head office: 63 Galaxy Blvd. unit 7
Etobicoke, Ontario M9W 5P1
Tel: (416) 798-3320 Fax: (416) 798-3321

404 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario M6R 2M9
Tel: (416) 534-3860 Fax: (416) 533-4910

MILIJONAS DOLERIŲ LIETUVAI

ar jau atidavei savo dalį?

Čekius rašyti: Kanados lietuvių bendruomenė — PLV
Aukos siųsti: Pagalbos Lietuvai vajus (PLV),
1011 College Street, Toronto, Ontario M6H 1A8 Canada.

“Tegu skamba mūsų dainos...”

Kanados lietuvių “Volungės” choro išleistuvinis koncertas

NIJOLĖ BENOTIENĖ

Kartais tenka girdėti, jog chorinė muzika yra nuobodus žanras, migdantis klausytoją. Manychiau, tokios mintys dingo kiekvienam, galėjusiam atsilankyti į 1991 m. liepos 10 d. įvykusį Toronto lietuvių choro “Volungė” išleistuvinį koncertą “Tegu skamba mūsų dainos”.

Apkeliavę visą Š. Ameriką, Europą, šį kartą volungiečiai pakėlė sparnus į Lietuvą. Vadovės pasisveikinimo žodžiuose tai buvo palyginta su kelione į dvasinius namus. Prisikėlimo parapijos salė vos sutalpino arti 500 klausytojų, susėdusių prie baltomis staltiesėmis dengtų stalų ir sustojusių visuose praėjimuose.

Atsidarius uždangai, scenoje išvydome koncertiniais drabužiais pasipuošusius choristus. Jonui Goveđui užėmus akompaniatoriaus vietą ir Daliai Viskontienei atsistojus prie dirigento pulto, švelnėmis gaidomis klausytojo ausis pasiekė tyli niūniuojanti melodija, kurios fone pasigirdo Rasos Kurienės deklamacija K. Genio eilėraščio “Į Lietuvą”: “Grįžti namo, kol saulė dar nenusileidus. Padėk man, Viešpatie, kelionė tolima, o aš labai vėluoju...”

Daugelis, ypač žilagalvių, sėdėjusių salėje, sužuro viens į kitą, lyg nebyliu žvilgsniu klausdami: argi čia mūsų vaikai ir vaikiaičiai, argi tai išeivijos jaunimas, kuris pirmą kartą važiuoja aplankyti mūsų tėvynės? Lyg atsakas pasipylė dainuotės, išblaškydamos visas abejones. Karštais pljomainiais klausytojai dėkojo už dainas. Keturias liaudies dainas, harmonizuotas V. K. Banaičio, į vieną pyne sujungė ir orkestruotę parašė jaunas, talentingas kompozitorius Jonas Goveđas.

Koncertą pajavairino Toronto visuomenė gerai žinoma nuo mažumės dainuojanti Anita Pakalniškytė-Puodžiūnienė. Vyresnėji prisimena jos skaidrų balselį, išgausų į lyrinį sopraną. Ji atliko St. Gailevičiaus “Lopšinė” ir V. Jakubėno “Na tai kas”.

Solistė pakeičia į sceną išėjęs vyrų choras, kurio atlikta daina “Nemunas atves” žiūrovų buvo sutikta ne tik gausiais plo-

jimais, bet ir ovacijomis “bravo”. Nepasidavę ir “Volungės” merginos: “Sakė mane šokią, sakė mane tokią, sakė mane ilgai miegant darbėlių nedirbant”. Jos, matyt, nesnaudė, nes per trumpą laiką iš merginų okteto išaugo visas “Volungės” choras.

Pirmąją koncerto dalį užbaigė sol. Jonas Vaškevičius “Udrinio daina” iš V. Klovos operos “Pilėnai”. Atlikėjas puikiai perteikė kūrinio nuotaiką.

Po pertraukos, dar didesnio entuziazmo kupini, į sceną žygiavo choristai, traukdami smagią lietuvių liaudies dainą, harmonizuotą J. Juozapaičio, “Lina”. Po jos programos pranešė Rasa Kurienė į sceną pradėjo kvesti įvairių organizacijų bei vienetų vadovus tarti pasisveikinimo ir trumpo atsiveikinimo žodį.

Ir vėl skambėjo dainos, ir vėl keitėsi atlikėjų veidai, išgyvendami kūrinį nuotaikas. Pavasarinis upelių čiurleno Anitos lyrinis sopranas, dramatinis baritonas vilionėmis gundė Zerliną (opera “Donžuanas” W. A. Mozarto, Zerlinos ir Donžuanos duetas). Duetai atliko Anita Puodžiūnienė ir Jonas Vaškevičius. Sceninė vaidyba, kūrinio nuotaikos perteikimas, puikus balso valdymas klausytojams padėjo suprasti dueto mintį, nors buvo atliekama italų kalba.

Koncerto pabaigoje volungiečiai paskaitė savo “išpažintį”, kurią veža į Lietuvą. Ten buvo paminėtos lietuviškos mokyklos, stovyklos ir parapijos, kurios išmokė mylėti Lietuvą iš tolo, kurios įgalino suprasti, kad “mus jungia viena daina, viena kalba, ta pati motina Tėvyne”.

“Volungės” 37 choristai į Lietuvą išvyko Vilniaus M. K. Čiurlonio meno mokyklos kviečiami. Per 12 dienų volungiečiai atliko 10 koncertų. Savo programoje turi paruošę Mišias, kurias paskirs visiems Lietuvos tremtiniais ir kankiniams, tautos didvyriams.

Choro vadovė Dalia Viskontienė, visą savo gyvenimą pasidavusi muzikai ir pedagogikai, didelį dėmesį skiria jaunimui. Todėl Čiurlonio meno mokykla buvo pasirinkta ne be reikalo. Visą vakaro pilną volungiečiai nuvežė čiurlionišiais ir visiems kitiems vienetams, su kuriais susitiks. “Volungės” choristai išvyko savo lėšomis, neimdami jokio honoraro.

Ne visiems dainininkams asmeninės galimybės leido išvykti į šią kelionę. Kai kurie koncertinio vakaro metu tvarkė salę, informavo svečius, rinko aukas. Jų švitišniuose veiduose matėsi džiaugsmas, o kartu ir liūdesys; ne vienas atsidusęs sakė: “O kaip norėčiau ir aš važiuoti aplankyti Lietuvą”. Tikriausiai ir mes visi taip pasakytumėm.

Septintoje lietuvių dainų šventėje gegužės 26 d. Čikagoje iš kairės: Lietuvos gen. konsulas Kanadoje H. LAPAS, KLB krašto valdybos pirm. J. KRISTOLAITIS, vysk. P. BALTAKIS, OFM, JAV lietuvių bendruomenės krašto valdybos pirm. dr. A. RAZMA, VLIKo pirm. dr. K. BOBELIS

Iš pensininko užrašų

Operacija

KLEMENSAS JŪRA

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Pagaliau lemiama valanda. Palaton įbilda 4 sanitarai su aukštais ratais. Užmauna baltą keistą drabužį. Tylėdami guldo ant pokščių ratų ir nudirdina prie jau atviro keltuvo. Leidžiamės ir kylam nežinau kiek aukštų. Vėl koridoriuje. Įstumią į prirengiamąjį operacijai. Matau dar tris vos įžiūrimus drybsančius vežimėliuose. Baltašvarkiai kalbasi pašnibždomis, tarsi bijodami garsiau išsitarį šalia “ponios Giltinės” kabineto. Viena “gulbė”, stypėdama ant galų pirštų, įvarvina į mano abi akis drumzlinio skysčio, o už žando užkūša tabletę. “Kad būtum drąsesnis” — ir melancholiškai šypsteli.

— Turiu užtenkamai drąsos. Nekantrauju, kad greičiau įjauistų... — Dar trupinėlių kantrybės, gerbiamas kunige! — Ir vėl! Apvaliai klysti, baltoji gulbė. Buvau tik zakristijonas. Dabar — bedarbis... — Prieš operaciją netinka meluoti! — pagraso pirštu atsitolidamas.

Regiu besiantinančias aukšto ūgio šmėklas su giliom akių skylėmis.

— Ak, jūs čia, mielas “Fortalėza”! — aukštesnioji šmėkla lenkiasi prie manęs. — Aš esu daktaras Agenoras, o šitas žemesnis — daktaras Paulo Tomi-Matsu, pagalbės operacijos metu. Matau, kad esate ramus ir drąsus...

— Pažinau jus iš balso, daktare. Nenoriu adatų nei tų “sory”! Koks aš, pagaliau, fortalėza, jeigu pilsite drumzlės į gyslas? Nenoriu ir nenoriu... — Reikia! Būtinai reikia. Bet tikiai operacijos metu, kad širdis būtų stipresnė.

— Ar anestizuosit? Dėl tokios, sakote, menkos operacijos... — baiminuosi. — Maža anestezija, tik lokalinė. Beveik nieko nejausit. Tik laikykites ramiai. Po valandėlės įeisit su atjaunėjusia akimi... — jo balsas toks šilkinis, drąsinantis.

Daktaras mosteli sanitarams ir tie greit įstumiama operacinė. Čia lūkuriausias “baltosios gulbės” švelniai pirakinėja, kad negalėčiau nei krustelti. Pristumia kabančius sorų sifonus, susmeigia arklis kas adatas į kraujagysles, pritvirtina stipriom klijuotėm. Užkloja dešinę akį. Vos spėju nužvelgti, kad jau artinasi bokšto aukštumo šmėkla — anesteizistas.

— Mažas, švelnus įdūris aplinkui operuosimą akelę. Tikrai nieko nejausit, kai nekrustelėkit. Laikykites, kaip “fortalėza”... — daktaras prisi- lenkęs juokauja minkštu balsu.

Kietai sukandū (neturimus) dantis. Jie net mano dirbtinius dantis atėmė prieš operaciją, gal bijodami, kad jų nenuryčiau berėkdamas. Visas įsitempęs iškenčiu pirmutinę lokalinės anestezijos tarpsnį. Už penkiolikos minučių gau- nu antrą — žymiai sustiprintą.

Įsitempęs tyliu, juk sarmata verseliu užbliauti, kai šitiek “gulbių” aplinkui apstojusios, aparatų laikrodžius sukinėja. Gi daktaras vis kalba, įtikinėja, juokauja, gal bijodamas, kad iš baimės galiu netekti są- monės: — Dabar pasiklausykite, ma-

NE FELJETONAS

no kolega jums papasakos japonišką anekdotą...

— Nenoriu. Geriau aš jam papasakosiu kinietišką! — burbtelio. — Arba lietuvišką...

Mane pykdo, kad toji “men- kutė anestezija” erzinančiai skaudi ir ilgai trunka. Dabar aš įsijungiu savo pasamones akis, kurios nuostabiai gerai regi ir stebiu, kaip įdėm išsi- rovę mano akelę, pasikloję ant delno varto, apžiūrinėja, kai kur įpjauna, kai ką iš jos iš- ima... Ramiai pjaustinėdami šnekučiuojasi apie paskutines politines naujienas, savo šei- mas, mokyklas lankančius vaik- us ir kitas banalybes...

— Ar jūs bent kartą pradė- sit? — sakau nekentriai. — Aš čia drybsau, kaip strampus...

— Kantrybės, mielas for- talėza, kantrybės! Greitai jus su- gražinsim į namus, kad galėtumėt vėl gėrėtis nuostabiais At- lanto saulėlydžiais be žiūro- no, be akinių, gryna, laisva akimi. Argi visa tai nėra verta mažo trupinėlio nepatogumo ir kantrybės?

Tyliu. Ką aš jam galėčiau at- sakyti? Jeigu sykį į balą puo- lei...

Aparatų laikrodžius sekan- čios “baltosios gulbės” klapsi mygtukais, pataisinėja į venas sustabas adatas, tylutėliai in- formuoja daktarus. Mano įtemp- ta klausa pavargsta. Imu snū- duriuoti. Staiga išgirstu trapų daktaro Tomi-Matsu balsą: — Jau trūksta tik dviejų “pon- tų”. Greit būsite laisvas.

Skaičiuojau sekundes: dar mi- nutė, antra, trečia... ir vėl išgirstu: — Pabaigėm! Pagal jūsų am- žių — laikėtės kaip tikras “For- talėza”! Sveikinu! Dievui lei- džiant nei širdis nesušlubavo, ir operacija puikiai pavyko. Labai greitai galėsit gėrėtis gražiuoju Dievo pasauliu.

— Dėkoju, daktare! Jūs gau- siai pillost optimistinį elik- syrą. Geriau už tuos nelemtus sorus. Kada galėsiu grįžti į na- mus? Pageidauju tuoju pat...

— Neskubėkit. Matysim rytoį, kai atidingsim akį, o kol kas — laikykites!

Gydytojai dingo. Nieko ne- matau ir meldžiu tas “gulbes” atidengti mano dešinę akį. Paklauso. Apšidairau: “gul- bės” paskubomis tvarko apa- ratus. Sanitarai mane stumdi- nėja koridoriais, kol vėl įtal- pina į didžiulį keltuvą. Takas užimtas. Reikės lūkuruoti. Toks tamsiaveidis prisilenkia prie manęs ir švokščia į ausį: — Tuojau, kunige, būsite sa- vo palatoje. Tik čia keletą mi- nučių luktelsim... — Aš joks kunigas, po šimts!

— Dėkoju, daktare! Jūs gau- siai pillost optimistinį elik- syrą. Geriau už tuos nelemtus sorus. Kada galėsiu grįžti į na- mus? Pageidauju tuoju pat...

— Neskubėkit. Matysim rytoį, kai atidingsim akį, o kol kas — laikykites!

Gydytojai dingo. Nieko ne- matau ir meldžiu tas “gulbes” atidengti mano dešinę akį. Paklauso. Apšidairau: “gul- bės” paskubomis tvarko apa- ratus. Sanitarai mane stumdi- nėja koridoriais, kol vėl įtal- pina į didžiulį keltuvą. Takas užimtas. Reikės lūkuruoti. Toks tamsiaveidis prisilenkia prie manęs ir švokščia į ausį: — Tuojau, kunige, būsite sa- vo palatoje. Tik čia keletą mi- nučių luktelsim... — Aš joks kunigas, po šimts!

— Dėkoju, daktare! Jūs gau- siai pillost optimistinį elik- syrą. Geriau už tuos nelemtus sorus. Kada galėsiu grįžti į na- mus? Pageidauju tuoju pat...

— Neskubėkit. Matysim rytoį, kai atidingsim akį, o kol kas — laikykites!

Gydytojai dingo. Nieko ne- matau ir meldžiu tas “gulbes” atidengti mano dešinę akį. Paklauso. Apšidairau: “gul- bės” paskubomis tvarko apa- ratus. Sanitarai mane stumdi- nėja koridoriais, kol vėl įtal- pina į didžiulį keltuvą. Takas užimtas. Reikės lūkuruoti. Toks tamsiaveidis prisilenkia prie manęs ir švokščia į ausį: — Tuojau, kunige, būsite sa- vo palatoje. Tik čia keletą mi- nučių luktelsim... — Aš joks kunigas, po šimts!

— Dėkoju, daktare! Jūs gau- siai pillost optimistinį elik- syrą. Geriau už tuos nelemtus sorus. Kada galėsiu grįžti į na- mus? Pageidauju tuoju pat...

— Neskubėkit. Matysim rytoį, kai atidingsim akį, o kol kas — laikykites!

Gydytojai dingo. Nieko ne- matau ir meldžiu tas “gulbes” atidengti mano dešinę akį. Paklauso. Apšidairau: “gul- bės” paskubomis tvarko apa- ratus. Sanitarai mane stumdi- nėja koridoriais, kol vėl įtal- pina į didžiulį keltuvą. Takas užimtas. Reikės lūkuruoti. Toks tamsiaveidis prisilenkia prie manęs ir švokščia į ausį: — Tuojau, kunige, būsite sa- vo palatoje. Tik čia keletą mi- nučių luktelsim... — Aš joks kunigas, po šimts!

— Dėkoju, daktare! Jūs gau- siai pillost optimistinį elik- syrą. Geriau už tuos nelemtus sorus. Kada galėsiu grįžti į na- mus? Pageidauju tuoju pat...

— Neskubėkit. Matysim rytoį, kai atidingsim akį, o kol kas — laikykites!

Gydytojai dingo. Nieko ne- matau ir meldžiu tas “gulbes” atidengti mano dešinę akį. Paklauso. Apšidairau: “gul- bės” paskubomis tvarko apa- ratus. Sanitarai mane stumdi- nėja koridoriais, kol vėl įtal- pina į didžiulį keltuvą. Takas užimtas. Reikės lūkuruoti. Toks tamsiaveidis prisilenkia prie manęs ir švokščia į ausį: — Tuojau, kunige, būsite sa- vo palatoje. Tik čia keletą mi- nučių luktelsim... — Aš joks kunigas, po šimts!

— Dėkoju, daktare! Jūs gau- siai pillost optimistinį elik- syrą. Geriau už tuos nelemtus sorus. Kada galėsiu grįžti į na- mus? Pageidauju tuoju pat...

— Neskubėkit. Matysim rytoį, kai atidingsim akį, o kol kas — laikykites!

Lietuviškų tradicijų ir papročių projektas

IRENA LUKOŠEVIČIENĖ,

PLB vicepirmininkė

PLB valdyba jau antri metai bendradarbiauja su jaunimo organizacijom, jaunų šeimų ir kultūriniais vienetais, siek- dama praturtinti jų stovyklas įdomių žmonių iš Lietuvos pa- tirtimi ir sugebėjimais.

Pernai savo meną ir patirtį atvežė liaudies dainininkė Ve- ronika Povilionienė. Šimet stovyklas lanko Zigmąs Kale- sinskas, iš profesijos veterina- rijos gydytojas. Jis yra taip pat baigęs dailės mokyklą, daly- vavęs folkloriniame ansamblyje “Kupolė” ir kituose tauti- niuose junginiuose.

Šiuo metu savo laisvalaikį įsiai skiria savo aplinkos Vil- kijos jaunimui, sudarydamas sąlygas jau nuo vaikystės ug- dyti dvasingumą ir meilę mū- sų tautinėm tradicijom, tau- todailei, liaudies dainom, žai- dimams. Tokiu būdu Vilkijos jaunimas dirba prie brolių Juškų muziejaus steigimo, da- lyvauja kapų, apylinkės isto- rinčių paminklų priežiūroje ir kitose žmogų ugdančiose ap- raiškose.

Zigmąs Kalesinskas yra taip pat įsteigęs Vilkioj amatų mokyklą, kurioje yra vieno mė- nesio vasaros programa išeivijos jaunimui. Ši mokykla ga- lėtų būti naudinga visiems mū- sų tautodaile besidomintiems išmokti ką nors naujo, gyve- nant lietuviškoje aplinkoje.

— Dabar yra visokių tiek ir tiek. Tai kas gi jūs esate? — Niekas. Senas žmogus. Pensininkas. Degtukus parda- vinėdavau gatvėse... — Ho-ho! Imsiu ir patikėsiu! Jūsų aukšto vyresnioji seselė sakė, kad esate kunigas. Dabar tai visa ligininė žino. Kodėl slepiatės? Juk ir šventas žmo- gus gali pakiti?

— Gali. Bet mūsų laikais nė- ra žemėje šventų žmonių. Visi nuodėmingi.

— Ir aš taip galvoju. O jūs — tyčia ginatės: degtukus mat pardavinėjo...

— O tu pats, ar esi tikintis? — klausiu tamsiaodį žmogų.

— Buvau “krete”, priklausiau Dievo vaikų asambėjai. Dabar — ateistas...

— Oho, ateistas! Tai didelė nelaimė. Ir tokio švento vardo ligininėje darbuojiesi?

— Žinote, dirbti žmogui visa- da reikia. Ar svarbu, kur be- dirbtum?

linguodamas galvą. — Didžiai liūdna prarasti tikėjimą. Ta- da žmogaus viduje atsiveria baisi tuštuma, kurios niekaip nerasi kuo užpildyti...

— Tai šventa teisybė ir dar ginatės, kad nesat kunigas? Pažįstu tą “tuštumą”...

Tylėdamas linguoja galvą. Nesumojau kaip į paguosti.

— Visa širdimi linkiu atgau- ti tikėjimą, mano bičiuli!

— Kas bežino, gal kada nors? — ji liūdnei papurto avinėlio vilnomis apaugusią didžiulę galvą ir tuo pat metu blykstelį žalia šviesa. Tylėdamas spau- džia mygtuką.

— Aš ir vėl savo palatoje. Pusę galvos visiškai nutirpusi, kai- rė akis prikimšta ir užklijuo- ta. Nudrebui ligininės apda- rą ir skubiai velkuosi pizamą. Pro duris įplaukia garuojan- čio buljono aromatas.

— Stiprinkitės vargšeli! Toks nuostabus skanumėlis... — čėpsi lūpomis baltutėlė vir- tūvės druckė, skubiai išdėstyda- ma ant staliuko skanią vaka- riene.

Pasijuntu išalkęs. Neatme- nu per kokią daugybę valandų rūpestis rūdimis graužė. Ry- toį nuims tvarsčius ir — kas bežino — o jeigu neatgausiu šviesos? Daktaras užtikrino, kad dvigubai geriau matysiu.

Ir vėl bijau: žmona dvigubai ilgiau bars, skolininkai dvigubai daugiau reikalauja moki- ti skolas, pensiją dvigubai greičiau išleisiu...

Geriau iš anksto per daug nenusiminti. Svarbu — opera- cija pavyko! Jeigu būtų nepa- vylus, tiek jį mane ir maty- tumėt... — Bet jau čia kita tema.

Viso geriausio mano bičiū- liai ir nebijokit operacijų! (Pabaiga)

— Dėkoju, daktare! Jūs gau- siai pillost optimistinį elik- syrą. Geriau už tuos nelemtus sorus. Kada galėsiu grįžti į na- mus? Pageidauju tuoju pat...

— Neskubėkit. Matysim rytoį, kai atidingsim akį, o kol kas — laikykites!

Gydytojai dingo. Nieko ne- matau ir meldžiu tas “gulbes” atidengti mano dešinę akį. Paklauso. Apšidairau: “gul- bės” paskubomis tvarko apa- ratus. Sanitarai mane stumdi- nėja koridoriais, kol vėl įtal- pina į didžiulį keltuvą. Takas užimtas. Reikės lūkuruoti. Toks tamsiaveidis prisilenkia prie manęs ir švokščia į ausį: — Tuojau, kunige, būsite sa- vo palatoje. Tik čia keletą mi- nučių luktelsim... — Aš joks kunigas, po šimts!

— Dėkoju, daktare! Jūs gau- siai pillost optimistinį elik- syrą. Geriau už tuos nelemtus sorus. Kada galėsiu grįžti į na- mus? Pageidauju tuoju pat...

— Neskubėkit. Matysim rytoį, kai atidingsim akį, o kol kas — laikykites!

Gydytojai dingo. Nieko ne- matau ir meldžiu tas “gulbes” atidengti mano dešinę akį. Paklauso. Apšidairau: “gul- bės” paskubomis tvarko apa- ratus. Sanitarai mane stumdi- nėja koridoriais, kol vėl įtal- pina į didžiulį keltuvą. Takas užimtas. Reikės lūkuruoti. Toks tamsiaveidis prisilenkia prie manęs ir švokščia į ausį: — Tuojau, kunige, būsite sa- vo palatoje. Tik čia keletą mi- nučių luktelsim... — Aš joks kunigas, po šimts!

— Dėkoju, daktare! Jūs gau- siai pillost optimistinį elik- syrą. Geriau už tuos nelemtus sorus. Kada galėsiu grįžti į na- mus? Pageidauju tuoju pat...

— Neskubėkit. Matysim rytoį, kai atidingsim akį, o kol kas — laikykites!

Gydytojai dingo. Nieko ne- matau ir meldžiu tas “gulbes” atidengti mano dešinę akį. Paklauso. Apšidairau: “gul- bės” paskubomis tvarko apa- ratus. Sanitarai mane stumdi- nėja koridoriais, kol vėl įtal- pina į didžiulį keltuvą. Takas užimtas. Reikės lūkuruoti. Toks tamsiaveidis prisilenkia prie manęs ir švokščia į ausį: — Tuojau, kunige, būsite sa- vo palatoje. Tik čia keletą mi- nučių luktelsim... — Aš joks kunigas, po šimts!

— Dėkoju, daktare! Jūs gau- siai pillost optimistinį elik- syrą. Geriau už tuos nelemtus sorus. Kada galėsiu grįžti į na- mus? Pageidauju tuoju pat...

— Neskubėkit. Matysim rytoį, kai atidingsim akį, o kol kas — laikykites!

Gydytojai dingo. Nieko ne- matau ir meldžiu tas “gulbes” atidengti mano dešinę akį. Paklauso. Apšidairau: “gul- bės” paskubomis tvarko apa- ratus. Sanitarai mane stumdi- nėja koridoriais, kol vėl įtal- pina į didžiulį keltuvą. Takas užimtas. Reikės lūkuruoti. Toks tamsiaveidis prisilenkia prie manęs ir švokščia į ausį: — Tuojau, kunige, būsite sa- vo palatoje. Tik čia keletą mi- nučių luktelsim... — Aš joks kunigas, po šimts!

— Dėkoju, daktare! Jūs gau- siai pillost optimistinį elik- syrą. Geriau už tuos nelemtus sorus. Kada galėsiu grįžti į na- mus? Pageidauju tuoju pat...

— Neskubėkit. Matysim rytoį, kai atidingsim akį, o kol kas — laikykites!

Gydytojai dingo. Nieko ne- matau ir meldžiu tas “gulbes” atidengti mano dešinę akį. Paklauso. Apšidairau: “gul- bės” paskubomis tvarko apa- ratus. Sanitarai mane stumdi- nėja koridoriais, kol vėl įtal- pina į didžiulį keltuvą. Takas užimtas. Reikės lūkuruoti. Toks tamsiaveidis prisilenkia prie manęs ir švokščia į ausį: — Tuojau, kunige, būsite sa- vo palatoje. Tik čia keletą mi- nučių luktelsim... — Aš joks kunigas, po šimts!

— Dėkoju, daktare! Jūs gau- siai pillost optimistinį elik- syrą. Geriau už tuos nelemtus sorus. Kada galėsiu grįžti į na- mus? Pageidauju tuoju pat...

Šios rūšies projektų tikslas yra išeivija ir Lietuva. Tinka- mai parinkti, prityrę ir pasi- ruošę žmonės iš Lietuvos atve- ža mūsų jaunajai kartai, jau- niems vadovams ir tėvams Lie- tuvos kultūrą. Lietuvos žmo- nės prasiveria ir prasiplečia akiratis į Vakarus, į laisvės pa- saulį. Svarbiausia, per tiesio- ginį bendravimą Lietuvos žmo- nės atranda jiems visai nepa- žįstamą išeivijos veidą. Ir tai gal būtų viena iš gerų progų ar- čiau pažinti vieni kitus ir kon- krečiau suprasti tų skirtingų ap- linkų gyvenimą.

1990 m. rudenį teko plačiau išsikalbėti su Veronika Povil- ioniene, kuri nežino kaip vi- siems su ja bendravusiems at- siskirti už praeitos vasaros patirtį. Lankantis Lietuvoje teko dalyvauti su ja net trijo- se Lietuvos TV programose, diskutuojant išeivijos pastan- gas tautiniam išlikimui, kūry- bingumui ir ryšiams su Lie- tuva.

Tikime, kad šių metų Zigmo Kalesinsko kelionė atneš nau- ją patirtį. Gaila, kad dar dėl neišaiškintų priežasčių jis ne- gavo vizos į Kanadą, ir ten ren- giamos stovyklos bei kultūri- niai vienetai juo nepasinau- dos. Džiaugiamės, kad PLB val- dybai pavyko užmegzti ryšį su jaunimo organizacijom, jau- nom šeimom. Tikimės, kad iš šios patirties išriedės ir kito- kių abiem pusėm naudingų projektų. Laukiame Jūsų su- gestijų.

Solistės Apanavičiūtės koncertas

Gražina Apanavičiūtė, Lietu- vos operos ir baleto teatro so- listė, po eilės koncertų JAV miestuose, spalio mėnesį atvyks- ta į Torontą. Ji žina daug daini- ninkė ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų. Daugelį kartų yra koncertavusi su garsiausiais Maskvos, Leningrado simfo- niais orkestrais, dainavusi Mask- vos operos scenoje, koncerta- vusi Prancūzijoje, Suomijoje, Lenkijoje, Vengrijoje, Rumu- nijoje, Vokietijoje. JAV daini- ninkė koncertavo — Čikagoje, Bostone, Niujorke.

Solistė kilusi iš Kybartų, kar- jerą pradėjo dar tebeduotuo- dama konservatorijoje. Su dide- liu pasisekimu ji atliko pagrin- dinę Rachilės partiją F. Halevy'o operoje “Žydė”, ir buvo priimta soliste į reprezentacinį operos

teatrą, nors dar tebebuvo kon- servatorijos studentė.

Gražina Apanavičiūtė per ket- virtį amžiaus yra paruošusi dau- gybę vaidmenų klasikinėse ope- rose (Elzas or Ortrudos partijas — “Lohengrine”, Tamaros — “De- mone”, Jaroslava — “Kunigaik- stys Igorje”, Aida — operoje “Ai- da”, Zenta — “Skrajojanciam olande”, Mikaela — “Karmen” ir kt.).

Solistė neapribojo savęs vien tik darbu teatre. Ji glaudžiai bendradarbiauja su choru “Ąžuoliukas”, su “Armonikos” kapela bei kitais dainų ir šokių ansam- bliais ir pasižymi repertuaro įvairumu, savo programon įtrauk-

Kai kurios Lietuvoje įsisteigusio „Šėpos“ teatro figūros, humoristiškai vaizduojančios politinio gyvenimo momentus

Ką pataria svetimtaučiams skaityti apie Lietuvą?

„Juozo Baltušio „Sakmė apie Južą“, „Atgimstančios Baltijos šalys“, Česlovo Milašiaus — Milosz'o ir Oskaro Milašiaus veikalai prancūzų kalba

VYTAUTAS A. JONYNAS

Nieko nepadarysi! Tuo mes nesiskiriam nuo kitų mažų tautų. Džiaugiamės kaip vaikai, aptike, kai kas nors Vakaruose bent kiek pagarbiau atsiliepia apie mūsų tautą, jos praeitį, kultūrą, literatūrą...

Tiesą pasakius, ne kažin kiek tokių atsiliepimų anksčiau būdavo. Prisiminkim tik, kiek buvo svečių mūsų renginiuose, kuriuos vadindavom lietuvių tautos draugais ir kurie vėliau pasirodė apverktiniais mulais ir veidmainiais.

Dabar, po ryztingosios kovo 11-tosios, padėtis keičiasi. Po peteijom, reikalaujančiom Lietuvai nepriklausomybės, ima mirgėti stambių politinių asmenybių, rimtų rašytojų, pagarsėjusių menininkų ir kino darbuotojų pavardės. Išeivijos istorikų veikalai minimi rašytoje, skelbiančioje Sovietijos dinozaurų nukriošimą. Lietuva nebėra egzotiškas kraštas, „Rūritanija“, „Kakanija“, nebėra nesupratimų, atsiradusių dėl netikusių Versalio sutarties ar „Šventosios Rusijos“, Šiaurės Vakarų krašto nevykusios atskalos.

Kai kas iš svetimtaučių pajunta netgi pareigą supažindinti sovietofilus intelektualus su veikalais, aptariančiais lietuvių tautos praeitį, jos nesantarus su kaimynais, pagaliau lietuvių pasaulėvoką. Būdingas tokios iniciatyvos pavyzdys yra pasirodžiusi 1991 m. sausio 18 d. dienraštys *Le Monde* keturių veikalų apie Lietuvą apžvalgą.

Knygų kronikos yra paprastai žurnalistui nuobodokas rutinos dalykas. Savaimė suprantama, tokiame apžvalgininkui yra paliekama pilna laisvė pasirinkti knygų rinkoj kas aktualu, populiariu, įdomu. Tiesa, Prancūzijoje tą nuosprendį ankščiau iš dalies sąlygo-davo garsioji televizijos programa *Apostrophes*, kurią stebėdavo penktadienį vakarais du milijonai žiūrovų. Jei neklystu, tos programos šių metų sausio mėnesį jau nebebuvo. Bet jei jinai ir būtų buvusi, vargu ar ji būtų susilpninusi *Le Monde* apžvalgininkės Nicole Zand ryžtą prabilti apie Lietuvą, jos žmogų ir jos problemas.

Lietuviškas romanas

Pernelyg akivaizdu jau vien iš paties rašinio sąrangos, kad jos vaizduotė pagavo (meilė iš pirmo žvilgsnio) lietuviškas romanas, išverstas į prancūzų kalbą — *La saga de Youza de Youozas Baltouchis*. Mūsų-kai — Juozo Baltušio *Sakmė apie Južą*. Iš šešetos laikraščio skilčių keturias su puse skiriamos tai „nepaprastai šviežiai ir originaliai“, Nicol'ės Zand nuomone, knygai aptarti.

Mums, kurie visą laiką linkėdavom lietuvių literatūrai „išplaukti į tarptautinius vandenis“, šis *Le Monde* apžvalgininkės susizavėjimas Baltušio kūriniu nėra nei nesuprantamas, nei nemalonus, tik kažkaip „ne laiku atėjęs“. Visiems žinoma, kad Baltušis į savo gyvenimo pabaigą kaip asmenybę buvo pasibašėtinai susikompromitavęs. Pasirinkęs maskolbernystę, jis metėsi višaiplaipti per radiją lietuvių ir jų pastangas išsikvoti nepriklausomybę. Žodžiu, šiuo metu labai norisi girdėti lietuviui jo pavarde.

Rasit iš tiesų visa, kas buvo tauraus, šviesaus jo asmenyje,

sukrauta Sakmėje apie Južą?

Tai paveiki, poetiška knyga, ir netenka stebėtis, jei jinai atidengė *Le Monde* apžvalgininkei patrauklią, slėpininę šalį Lietuvą ir nemažiau didingus, legendinio masto jos žmones.

Juk ar ne tą patį poveikį turėjo jinai mums, kai pasirodė jos pirmoji laida 1979 m.? Tiesa, išeivijos spaudoje šis J. Baltušio romanas nebuvo per daug komentuotas. Jei neklystu, buvo apie jį recenzija *Aki-račiuose*. Atsiliepė apie jį palankiai B. Cipliauskaitė *Drauge*, recenzuodama Vidmantės Jasukaitytės *Stebuklingą patvorių žolę*. Nuostabus dalykas tačiau yra tas, kad nespecialistų kritikių, paprastų knygomylėtojų tarpe, kiek teko pakartotinai pastebėti, *Sakmė* buvo ir tebėra iki šiol pasitinkama nepaprastai šilta, kaip vienas gražiausių lietuvių prozos veikalų, sukurtų paskutiniųjų keturių dešimtmečių būvyje.

Priežastis paprasta. Skaitytojui (ir gal ypač išeiviui) lengva identifikuotis su legendiniu Juza jau vien todėl, kad jame įkūnyti tokie žavingi, romantiški, ibseniški bruožai, kaip valingumas, ištvermė, begalinis (lietuviškas) darbštumas ir už vis labiau tolerantiskumas, paslaugumas skriaudžiamam artimui, panteistinė pasaulėjauta. Antra vertus dėl to, kad romane vaizduojama Lietuvą ištikusi skriaudų kronika, Juza simbolizuoja viską ištvėrusią ir nepalūžusią tėvyne. Liūdna sakmė. Skendinti elegiškame, nostalgishkame šviesotamsyje.

Panašiai interpretavo šį kūrinių, žiūrėdamas ir kitus aspektus, Lietuvoj gyvenantis kritikas Vytautas Kubilius:

Romanas parašytas kaip sakmė ar baladė apie meilės šventumą ir galybę. ... Tai atsivėikimas su senąja kaimo gyvenimo sankloda, alsuojantis meile ir poetizacija jos subrandintoms moralinėms vertybėms, jos dvasiniam atsparumui. ... Jame įkūnytas sąlyčio su žeme, vandeniu, medžiu, gyvuliu tyrumas, poetiškai izoliuotas iš socialinės aplinkos, kaip lietuvių valstiečio pirmapradė esmė. „Zanrų kaita ir sintezė“, V. Vaga, 1986).

Džiugu konstatuoti, kad *La Monde* apžvalgininkė rekomenduoja savo skaitytojui *Sakmę* kaip tik dėl šių specifiinių, dvasingų romano savybių: Tai sodri proza, pilna Šiaurės Europos kvapų ir gomurių kuteinančių aromatų... Ji pilna gaivališkų, pilnakraujiškų personazų. Nors jie mūsų amžininkai, atrodo tarsi išnirę iš pasakų ir legendų pasaulio.

Skaitydami šią knygą, anot jos, „mes prarandam nuovoką, kur esame, taip ji sutaršanti, it plaukus, įprastinius mums poelgius, taip nublanksta prieš ją nūdienė, smulkii erotinių nuotykių ir autobiografinių išsipasakojimų raštija.

Žodžio magija

Nicole Zand itin glausčiai atpasakoja *Sakmės apie Južą* turinį, visą dėmesį skirdama J. Baltušio žodžio magijai atskleisti. Ir tai gerai, nes esmėje *Sakmė* yra trapi knyga. Ne-reiklus, neišsprusęs skaitytojas lengvai gali pasitenkinti knygos turinio atpasakojimu; o tai, šiuo atveju, visai antracielis, net kenksmingas dalykas. Nekūrybingo, diletanto rezisieriaus rankose, ekranizuota *Sakmė* labai lengvai gali prarasti visą lyriškumą, tapdama

banalia, propagandine putele, nuotykingu „Grade B“ filmu.

Pripažinusi J. Baltušio kalbos turtingumą, apstumą joje „žodžių, kurių nėra, nebėra gyvojoj kalboj, kurie atrodo tarsi atklydę iš kitos Žemės“, jinai pataria skaitytojams bentant susipažinti su autoriaus kalbos žodyne, esančiu knygos gale. Jos manymu (ir su tuo neabejotinai pridera sutikti), vertėja Denise Yoccoz-Neugnot atliks nepaprastai sudėtingą darbą, privertusį ją išsniuksinėti daug įvairių Prancūzijos provincijų tarmių bei šnektų žodynų, peržvelgti amatininkų, medžiotojų terminiją, net kai kurių rašytojų leksikas, kad surastų atitinkamų J. Baltušio „svaiginančiai ir nugarandčiai prozą“. Čia pat pateikiamas tos neblaivian stovin stumiančios prozos gabaliukas — Kairiabalės liūno aprašymas, pilnas botanikos terminų.

Iš lietuviško ir rusiško teksto

Leidinio tituliname lape sakoma, kad Denise Yoccoz-eugnot vertusi *Sakmę apie Južą* iš lietuviško ir rusiško teksto, patariama Genovaitės Kašinskienės (Genovaitė Kašinskienė). (Lietuvį siutina vertėjų laikymasis tos barbariškos fonetinės transkripcijos). Vertimo gabaliukas įtikina, kad Denise Yoccoz-Neugnot yra įveikusi J. Baltušio kaimo kalbos sodrumą. Bet jį skaitant grįžta atmintin faktas, kad pirmą kartą *Sakmės* teksto skambesį prancūzų kalba teko išgirsti prieš devyn-tą metų, kai stambiai ištrauką iš šio romano *Le Dit de Juza* buvo paskelbęs žurnaliukas *Lettres sovietiques* 284 nr. Jos vertėja buvo Elizabet Muravjova. Tekstas skambėjo pakiliai. Komentuodamas tą įvykį *Aki-račiu* 1983 m. sausio nr. J. Aleksandravičius tada rašė:

„Ilgamečiai mūsų būgstavi-mai, jog lietuviško teksto neįmanoma perteikti rafinuota prancūzų kalba, yra be pagrindo“.

Denise Yoccoz-Neugnot vertimas, atrodytų, tą tiesą pakartotinai patvirtina. Ir tai džiugu. Jos posūkis ieškoti tinkamų žodžių lietuviškai pasaulėjautai išreiškėti Jean Giono prozoje, neabejotinai sumanus. Rasit būtų pasitarnavę ir Maurice Genevoix raštai, nes, iš tikrųjų, tai bus bene vieninteliai du prancūzų rašytojai, kurių dvasinis pasaulis giminingas J. Baltušio ir M. Katiliškio pasaulėvokoms.

Ar Denise Yoccoz-Neugnot buvo pažįstamas E. Muravjovos išverstas Baltušio fragmentas, nežinia. Koks buvo Genovaitės Kašinskienės įnašas vertimą taisant bei tobulinant, vėlgi nežinia. Dar daug „baltų dėmių“ toje praeityje. Tame 1982 metų *Lettres sovietiques* nr., skirtame soviet. Lietuvai, visgi nesimaitė lietuviškų pavardžių vertėjų tarpe. Netgi trumpą pratarinę Baltušio ištraukai buvo parašiusi kažkokia Svetlana Kuznecova. Gal tos vertėjos buvo lietuvaitės, ištėkėjusios už rusų? Buvo juk išversta į prancūzų kalbą ir kitų brandžių lietuviškų knygų, kaip pvz. I. Mero *Lygiosios trunka akimirka, Ant ko laikosi pasaulis*. Kiek dėl jų pralieta lietuviško prakaito, nežinia.

Baltijos kraštų atgimimas

Kitas veikalas, su kuriuo Nicole Zand manymu *Le Monde* skaitytojams yra verta susi-

„Šėpos“ teatras aplankys Kanados ir JAV liuvius

Jau pora metų, kai PLB valdyba deda pastangas ir planuoja spektaklius „Šėpos“ teatro iš Vilniaus.

Kas tas „Šėpos“ teatras? Jis gimė 1988 m., prasidėjęs aktyviai reikštis Lietuvos laisvėjimui. Šio žanro šaknys siekia viduramžiais vaidintas misterijas, kur buvo dažniausiai vaizduojami Naujojo ar Senojo Testamento siužetai. Misterijų scena atkurdavo vertikalų pasaulio modelį — dangų, žemę, pragarą. Lėlių misterijos vykdavo specialiose trijų aukštų spintose, kur kiekvienas aukštas reiškę vieną iš pasaulio sferų.

Vilniuje tokį teatrą buvo sukūrę Vilniaus un-to studentai lenkų okupacijos metu. Ši tradicija nutrūko sovietinės okupacijos metais, nes politinis teatras buvo neįmanomas.

Naujai atkurto „Šėpos“ teatro pirmas spektaklis įvyko 1989 m., kai buvo suvaidinta „Revoliucijos lopšinė“. Šiam vaidinimui impulsą davė 18-toji Aukš-

pažinti, yra žurnalo *Autrement* serijoj pasirodęs sąsiuvinis apie Baltijos kraštų atgimimą:

Pays Baltes: Le Reveil. Dirigė par Yves Plasseraud avec la collaboration de Francis Moulonguet. *Autrement* No. 50, 236 p.

Nicole Zand nebando nuslėpti, kad tai paviršutiniška, konspektyvinė, pasipriešini-mo sovietizacijai tuose kraštuose apžvalga. Atseit, „būtinios, elementarios žinios“ apie tas tris respublikas, sudarančias 600 km ilgio velkę, uždaranciją duris į Europą.

Pavadinom *Autrement* žurnalą vien todėl, kad šia priedanga eina dvil stambios numeruotos monografijų serijos. Viena apie kraštus, kita apie miestus (Madridą, Maskvą ir t.t.). Tai kolektyviniai leidiniai, papuosti nebanalio nuotraukom, kurių tekstus paprastai rašo autoritetingi žurnalistai, mokslininkai, specialistai. Iš Nicole Zand straipsnio neišku, kas sudarė šio numerio apie Baltijos respublikas redakcinį kolektyvą, bet tenka sutikti su apžvalgininkės nuomone, kad Lietuva, Latvija ir Estija nusipelnė atskirų specialių, rūpestingiau paruoštų, numerių.

Milosz'o veikalas

„Gera yra gimti mažame krašte, kuriame gamta atitinka žmogaus mastelį, kur amžiam bėgant sugyveno kartu skirtingos kalbos ir skirtingos tikybos. *Kalbu apie Lietuvą — mitų ir poezijos žemę*. Ir nors manoji šeima jau nuo XVI š. kalbėjo lenkiškai, lygiai kaip daugelis šeimų Suomijoje kalba švediška, o Airijoje — angliskai, dėl to aš esu lenkų, o ne lietuvių poetas, tačiau Lietuvos kraštovaizdžiai ir galbūt jo dvasios niekada manęs nepaliks“.

Poetas CZESŁAW MIŁOZ

Taip kalbėjo Czesław Miłosz, priimdamas Nobelio literatūros premiją. Ir tai nebuvo joks proginis skiedalas. Nicole Zand visai protingai pasielgė, pasirinkdama jo knygą *Nuo Baltijos iki Ramiojo Vandenyno* (DE LA BALTIQUE AU PACIFIQUE de Czesław Miłosz. Traduit du polonais par Marie Bouvard. Fayard, 276 p., 120 fr.), kuri pailiustruota, kaip Lietuva (ir ypač Vilnius) nesiliauja veiks Lietuvoj, Nevėžio pakrantėse, gimusio žmogaus.

Cz. Milosz'o sentimentais Lietuvai netenka abejoti. Nicole Zand, žinoma, ne nebando atpasakoti jo straipsnių turinio cituoti vien kelis sakinius, kuriuose Cz. Milosz prisi-

pažįsta nepažinęs Šiaurės Jemuralės, Vilniaus, žydų kultūrinės veiklos. Taip pat cituoja ištraukas iš laiško Tomui Venclovai, kuriame nusiskundžia, jog jam priekaištaujamas nutautimas tiek iš lenkų, tiek iš lietuvių pusės. Leisti-na spėlioti, kad šiame veikalė bus tam tikra dalis dalykų, apie kuriuos Milosz yra išsipasakojęs savo pošnekiuose su lenkų žurnalistas Ewa Czarnecka ir Aleksander Fiut, kurie sudarė rinkinius *Conversations with Czesław Miłosz* (N.Y. Harcourt, Brace, Jovanovich, 1984) ir *Milosz par Milosz* (Paris, Fayard'o 1986). Iš cituojamų eilučių neužginėjimajai aišku, kad šioj knygoj rado vietos ir Cz. Milosz'o laiškas Tomui Venclovai „Vilnius kaip dvasinio gyvenimo forma“, kuris mums pažįstamas iš *Metmenų* 1979 m. 38 nr. Jame autorius su neslepia maile Vilniui išsipasakoja savo jaunystės metus tame mieste ir itin šiltai atsiliepia apie kitą lietuvių, universiteto studijų draugą — žurnalistą Praną Ancevičių, nelaimingai užbaigusį savo gyvenimą Kanadoje.

Rašytojas OSKARAS V. MILAŠIUS

Oskaro Milašiaus raštai

Paskutinis *Le Monde* skaitytojams rekomenduojamas veikalas apie Lietuvą yra Oskaro W. Milašiaus knyga, susidedanti iš dviejų dalių: *Vilnius ir Europos civilizacija* ir *Du politiniai mesianizmai* (DEUX MESIANISMES POLITIQUES precede de VILNA ET LA CIVILISATION EUROPEENS de O. V. de Milosz. Ed. André Silveira, 254 p.).

Faktiškai tai yra Oskaro Milašiaus *Raštų* XIII-sis tomas, susidedantis iš įvairių straipsnių. Tuos raštus leidžia entuziastas André Silveira.

Oskarą Milašių prancūzai laiko savu poetu, nes jis rašė prancūziškai, bet visada yra primenama jo lietuviškoji kilnė. Nicole Zand skaitytojams primena Didžiosios Lietuvos kunigaikštijos piliečių paradoksa, kai vienos šeimos agenties nariai, pasirinkdavo dirbti vieni ar kiti tautai.

Plačiau ji minimo veikalo neaptaria. Keistu sutapimu šio XIII Milašiaus raštų tomo suktuves ir veikalo sandarą aprašo šis metų kovo mėn. *Metų* numeryje V. Bikelėus. Itin įspūdinga yra tai, kad Milašiaus lyrika nėra praradusi savo gerbę. O. W. Milašiaus bičiulių draugijos nariais yra daug iškilų Prancūzijos asmenybių, o garbės pirmininkas yra Czesław Miłosz.

LA SAGA DE YOUZA de Youzas Baltouchis. Traduit du lituanien et du russe par Denise Yoccoz-Neugnot avec les conseils de Genovaitė Kašinskienė. Alinéa, 362 p., 149 F.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

JAV ir Kanados ateitininkų savaitė įvyks rugpjūčio 10-16 d.d. Tėvų pranciškonų sodyboje Kennebunkporte, Maine valstybėje. Savaitė bus pradėta sol. Daivos Mongirdaitės koncertu, o ją užbaigs sol. Ginos Čapkauskienės koncertas. Paskaitas skaitys Vaita Vėbraiūtė-Gustainienė, Algimantas Gureckas ir kapelionas kun. dr. Valdemaras Cukuras. Jis taipgi vadovaus Kruvinujo sekma-dienio aukoms Vilniuje skirtai procesijai su žvakėmis, maldoms už žuvusius ir prisikeliančią Lietuvą, Rytmetines Mišias kasdien atnašaus ir pamokslą sakys kun. Vytautas Pikturina.

Rašytojo Antano Vaičiūliaičio aštuoniadesimt penktąjį gimtadienį birželio 25 d. atšventė pusšimtis JAV sostinėje Vašingtone bei jos apylinkėse gyvenančių ar-timiesnių bičiulių. Juos suka-tuvinio sodybon sukvietė Joana Vaičiūliaitienė, paruošusi vaišes su dukromis Danute, Joana, Aldona, žentais ir vaikaičiais. Šeimos vardu suka-tuvinininką sveikino vyriausioji dukra Danutė Vaičiū-laitytė-Nourse, dėkojusi už joms tekusį pažintį tėvo pasaulį. Svečių vardu žodį tarė Juozas Lauč-ka, visuomenininkas, žurnalistas, buvęs Europos „Laisvės“ radio Miunchene lietuvių tarnybos virš-ininkas, Ateitininkų federaci-jos vadas. Pagrindinį dėmesį jis skyrė A. Vaičiūliaičio visuomeni-nės veiklos epizodams. Dovana su-ka-tuvinininkui tapo pobūvio dailių įvykių sukelti keli šimtai dolerių jam artimos Vilkaviškio katedros atstatymui.

Poetė Janina Degutytė, mirusi Lietuvoje 1990 m. vasario 8 d., pirmųjų mirties metų proga buvo prisiminta Čikagoje. Veli-onės rinkinių eilėraščių reči-talį balandžio 28 d. Balzeko lie-tuvių kultūros muziejuje surengė aktorė Nijolė Martinaitytė. Ji yra nenuilstanti šio muziejaus kultū-rinių renginių vadovė, talentinga skaitovė ir deklamatorė. N. Martinaitytės lūpomis gyveniman gražintus J. Degutytės posmus pianistė Sonata Deveikytė-Zubovienė paskaidrino F. Mendelsoh-no-Bartholdy „Daina be žodžių“, C. Debussy „Pėdomis sniege“, M. K. Čiurlonio ir D. Šostakovičiaus preludais.

Saviveiklinis „Atžalos“ teatras Australijos Sidnėj neteko po sunkios ligos birželio 13 d. Šv. Vincento ligoninėje mirusio ilgamečio aktorius ir režisieriaus a.a. Juliusas Dambrausko. Velio-nis, gimęs Luokės ūkininko šeimoje, mokėsi Telšių gimnazijoje ir teatru susidomėjo mokytojo Kazio Mockaus mokinuko vaidmeniu įjungtas Kazio Binkio pie-sėn „Atžalynas“. Tą pjesę jis 1955 m. pasirinko pirmuoju savo reži-siūriniu darbu Sidnio lietuviams „Atžalos“ teatre. Prieš mirtį velionis paruošė gubės giesmę tapusį paskutinią savo pastatymą, kuriam buvo pasirinkęs miestiečių gyvenimą vaizduojančią Neilo Simono komediją „Kalins tarp dangoraižių“. Liepos 14 d. numatytos premjeros jis jau nebūtų sulaukęs. Tad paskutinis dar gyvo rež. J. Dambrausko pagerbimas, dalyvaujant „Atžalos“ nariams ir bičiuliams, įvyko birželio 1 d. Ju-tos ir Viktoro Šlietirų rezidencio-joje. Su amžinybėn iškeliavusiu aktoriumi ir režisieriumi a.a. J. Dambrausku buvo atsisveikinta birželio 17 d. Rookwoodo kapi-nių krematoriumo koplyčioje, religines apeigas atlikus prel. P. Butkui. Velionies bičiulių vardu kalbėjo S. Skoriulis, „Atžalos“ teatro — O. Maksvytienė, Mel-burno teatralų — G. Žemkalnis.

Kultūrinį Australijos lietuvių gyvenimą Džilonge (Geelong) išjudino iš Lietuvos atvykusį Gražina Marija Burokaitė, chorų vadovė, baigusi Stasio Šimkaus aukštesniąją muzikos mokyklą Klaipėdoje ir Lietuvos konser-vatoriją Vilniuje, ištėkėjusi už techniko Petro Pranausko. 1990 m. vasario 10 d. juos Melbourne Šv. Jono šventovėje sutokė lie-tuvių kapelionas kun. dr. Pranas Daukny. Gražina Pranauskienė įsijungė ALB kultūros tarybon, Džilonge atgaivino lituanistinę savaitgalio mokyklėlę ir ištėgė naują „Vilties“ chorą, pirmąjį koncertą surengusį š. m. balan-džio 28 d. Džilongo lietuvių namuose. Koncertan buvo įjungta ir įdomi kaimiška „Vakaronė“ su liaudies dainomis, jaunimo atlik-tais šokiais. „Vilties“ choro pra-džia tektų laikyti G. Pranauskie-nės paruoštą Džilongo dainininkų įsijungimą į Šešioliuktų Austrai-lijos lietuvių dienų daugių šventę Melbourne 1990 m. gruodžio 29 d.

Maironio draugija, veikianti prie Lietuvos kultūros fondo, rū-pinasi jo tėviškės tvarkymu Pa-sandravyje ir Bernotuose, šiem reikalams suteikusi jau daugiau kaip 100.000 rublių. Kovo 11 d. Bernotuose buvo surengta Mairo-nio valanda, aptarti draugijos planai, aplankyta jo gimtavitė Pasandravyje. Birželio 8 d. ten buvo pašventinti 1990 m. vasa-ro seminar Lietuvos liaudies meistrų sukurti mediniai kryžiai, koplytstulpiai ir koplytėlės. Mai-ronio gimtavitę dabar puošia tokie didvirdžių kriniai, kaip „Marija Maloningoji“, „Jėzus Nazarietis“, „Nukryžiuotasis su apaštalais“, „Šv. Jurgis“, „Šv. Jonas Krikštytojas“ ir „Šv. Fabi-jonas“.

Vilniaus parodų rūmuose ir laikinosios Lietuvos žydų muziejaus patalpose buvo surengta buvusių šio muziejaus rodinų, dokumen-tų ir dailės kūrinių paroda „Ka-tastrofa“. Senųjų Lietuvos žydų kapinių nuotraukoms buvo skirta paroda „Praeities pasivėrėmas“, atidaryta birželio 19 d. Vilniaus fotografijos galerijoje. Abi pa-rodos buvo susietos su žydų taut-žudystės pradžios penkiasdešimt-mečiu II D. karo metais Lietuvoje.

Kauno muzikinis teatras gast-rolemis Vilniuje buvo pasirinkęs Paulo Abrahamo operetę „Balius „Savojoje““. Jos premjerą 1990 m. pabaigoje kauniečiams paruošė rež. Valius Staknys, estas dail. Eldaras Renteris, baletmeisteriai Heino Asalu ir Jelena Kylar, dirigantai Stasys Čepinskis ir Ju-lius Vilnionis. Gastroliniuose spe-ktakliuose Lietuvos operos ir ba-letto teatre pagrindinius šios ope-retės vaidmenis vilniečiams atliko Kauno muzikinio teatro solistai Danutė Dirngindytė, Mykolas Re-kys ir Eleonora Kliučitė.

Bostonietis kompozitorius Je-ronimas Kačinskis yra paskelbtas kandidatų valstybinei Lietuvos premijai. Turbūt šia proga Vil-niuj buvo surengti du jo kūrinių koncertai. Menininkų rūmuose birželio 19 d. muzikologo G. Gapšio vadovaujama koncerte skan-bėjo kompoz. J. Kačinsko „At-spindžiai“ fortepijonui, „Keturi-šios miniatiūros fleitai, klarinetui ir violončelei“, „Septetas klar-netui, fagotui, miško ragui, smui-kui, violai, violončelei ir fortepi-jonui“, dainos chorui. Programos atlikėjų sąrašė minimi pianistai Ž. Karkauskaitė, A. Staškus, B. Vasiliauskas, smuikininkai R. Ma-tiaitytė, altistas R. Romoslauskas, fleitistas V. Gelgotas, violončel-istai G. Derus, R. Jasiukaitis ir L. V. Lopo vadovaujamas kameri-nis choras „Cantemus“. Vilniaus arkikatedroje birželio 30 d. Lie-tuvos karaliaus Mindaugo krikšto 700 metų sukakčiai kompoz. J. Kačinsko sukurta „Mišias Nekaltai Pradėtosios Mergelės Marijos Širdies garbei“ su dirigentu A. Jo-zėnu atliko „Vilniaus“ choras, operos solistai L. Domikaitė, S. Stonytė, B. Tamašauskas, V. Prudnikovas, vargonininkas B. Vasiliauskas ir grupė instrumen-talistų, grojančių variniais pu-čiamaisiais instrumentais.

Lietuvos totorių dabar jungia Vilniuje įsteigtas jų kultūros cen-tras. Kai kurie senyvo amžiaus to-toriai dar moka skaityti arabų raš-menimis, bet žodžių prasms jau nesuvokia. Lankytojai žavėjosi Lietuvos totorių kultūros centre atidaryta tautinių drabužių pa-roda, užmiršdami, kad ją surengė iš Ufos atvykusii Vilniuje apsi-gyvenusii totorė dailėtyrininkė ir etnografe Leilė-chanan Zakirova. Ji yra sutelkusii daug žinių apie totorių papročius, religiją ir istoriją. Jau studijuodama Le-ningrado dailės akademijoje, L. Zakirova lankėsi senuosiuose Pa-voļoj, Kazanės totorių kaimuose, rausėsi senolių skryniuose, rin-kdama tautinių drabužių pavyz-džius. Jie būdavo siuvisi iš tau-riajam šilkui atstovaujancio at-laso, damasto ir brokato. L. Za-kirovai teko ieškoti įvairių pa-kaitalų. Trūko ir Kazanės totorės kadaise dievinčių aukšinių papuo-šalų. Autentiškiems totorių dra-bužiams atkurti nebuvo jokio pie-šinio, jokios skulptūrėlės. Mat musulmonams Koranas neleidžia nei piešti, nei liudyti žmogaus. L. Zakirova turėjo remtis svetim-šalių keliautojų aprašymais ir senų žmonių prisiminimais. Lie-tuvos totoriai yra Vytauto Didžio-jo karių palikuonys. Jų moterų drabužiuose dailėtyrininkė L. Zakirova randa daug lietuviško ir lenkiško apdaro detalių. Pra-mokusi lietuvių kalbos, ji su šei-ma medžiagą rinks etnografiniuose Lietuvos kaimuose. V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	8 %
180-364 d. term. ind.	8 %
1 metų term. indėlius	8 %
2 metų term. indėlius	8 1/4 %
3 metų term. indėlius	8 1/4 %
1 metų GIC-mėn. palūk. ..	8 1/4 %
1 metų GIC-met. palūk.	9 %
2 metų GIC-met. palūk.	9 1/4 %
3 metų GIC-met. palūk.	9 1/4 %
RRSP, RRF ir OHOSP	8 %
RRSP ir RRF-1 m. term. ind.	9 %
RRSP ir RRF-2 m. term. ind.	9 1/4 %
RRSP ir RRF-3 m. term. ind.	9 1/4 %
Taupomąją sąskaitą	7 1/4 %
Kasd. pal. taupymo sąsk.	7 1/4 %
Kasd. pal. čekių sąsk.	5 1/4 %

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas	nuo 11 3/4 %
Sutarties paskolas	nuo 11 3/4 %
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	1 metų 10 1/4 %
2 metų 10 1/2 %	
3 metų 10 3/4 %	
Su keičiamu nuosimčiu	1, 2 ir 3 metų 9 3/4 %

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000. Taupomąją sąskaitą iki \$2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 49 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas:
sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Kokia jūsų namo vertė?

Skambinkite dar šiandien dėl nemokamo jūsų namo įkainojimo.

ANTANAS GENYS
an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000
res: 231-2839

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
Tel. 231-5641, namų 766-5857
5233 Dundas St. W. (arti Kipling)
Allstate® Islington, Ontario M9B 1A6
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

KĘSTUTIS ŠAPKA su savo auklėtinu **ROLANDU VERKIU** po puikios pergalės Varšuvoje

SPORTAS

Redaguoja **SIGITAS KRAŠAUSKAS**,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

Puikūs Pukščio pasiekimai

Tomas Pukštys, 23 metų amžiaus, 6'2" ūgio, svėręs 212 svarų lengvaatletis, ieties metėjas, garseja savo pasiekimais ir jau "skinasi" kelią į tarptautinius plotus. Reikia manyti, kad apie jį netrukus prabils didžioji sporto spauda, televizija ir bus komentuojami jo sportinės sėkmės žingsniai.

Jis čekagietis, Rasos ir Romo Pukščių antrasis sūnus, šiuo metu gyvenęs Gainesville, Fla., ir Floridos universitete studijuojantis "Public Relations", siekdamas mokslo laipsnio. Visą savo laisvą laiką skiria sportui, pasirinktajai ieties metimo šakai.

Paskutinėmis žiniomis, Tomas Pukštys yra oficialiai priimtas į JAV rinktinę, kuri atstovaus Amerikai Pasaulio lengvosios atletikos primenybėse rugpjūčio 23 – rugsėjo 1 d.d. Tokijo mieste. Rinktinėje vietą užsitikrino, kai jis pasiekė 255 pėdų ir 9 colių atstumą JAV lengvosios atletikos primenybėse Niujorke 1991 m. birželio mėn. Tačiau jo geriausia pasekmė ieties metime buvo 1990 m. Amerikos kolegijų varžybose, kur jis buvo pasiekęs 273'3" ribą. Ši pasekmė buvo tik tris pėdas trumpesnė negu aukso medalio laimėtojo 1988 metų Seulo olimpiadoje. Vėliau sekė susižeidimai ir kiti negalavimai kiek sutrukdė sportininko pažangą. Tomas Pukštys savim pasitikti, labai sistemingai ruošiasi Tokijo varžyboms, kuriose tikisi pakliūti į pasaulyje geriausių 8 grupę. Tolimesnis ryžtas – su JAV olimpine rinktine dalyvauti 1992 m. Barcelonos olimpiadoje.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-ji metai. Pasaulio rekordas šiuo metu priklauso 29 metų amžiaus Seppo Raty, suomiui (318'1"). Tomas Pukštys sako: "Nesvarbu, koks mano ūgis ir svoris, mano protas ir pasiryžimas yra dvigubai didesnis...". Iš tėvų gauta informacija, kurioje sakoma, kad Tomas vyksta į IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Tikrai maloni žinia, nes šio lygio sportininkui atstoti porą savaitių laiko, taip jau perkrautame sportiniame kalendoriuje nevisai yra lengva.

Geriausias ieties metime sportininko amžiaus vidurkis yra 26-27-

Svarbus ir remtinas darbas

Jau vieneri metai, kai Otavoje veikia KLB raštinė, tvarkoma vienintelio pareigūno Vytauto Čuplinsko, kuris KLB valdybos buvo pakviestas dirbti specialų darbą Kanados sostinėje. Jo uždavinys — palaikyti glaudžius ryšius su Kanados parlamentais, užsienio ambasadomis bei pasiuntinybėmis, ieškoti paramos Lietuvai politinėje ir ekonominėje srityje. Tas nepavydėtinas darbas davė labai gerų rezultatų — įdėtos pastangos toli prašoko visas viltis.

Gerą pradžią šitame darbe padarė PLJS-gos įvykdytas planas 1990 m. vasarą, kai jaunimo atstovai Otavoje verbavo visokeriopą pagalbą Lietuvai. Tas jaunimo žygis ir buvo dabartinės veiklos užuomazga.

Paminėtini keli veiklos darbai: Vyt. Landsbergio, Br. Kuzmicko ir Ged. Vagnoriaus viešnagių ir pasimatymų su parlamentarais, ministrais, aukštais pareigūnais bei spaudos darbuotojais organizavimas ir įvykdymas; glaudūs ryšiai su baltiečiams remti parlamentarų grupe, kuri įtaką matėme parlamento debatuose ir rezoliucijose Kremlui; kasdieninis santykiavimas su visais parlamentarais, RCMP, valdžios organais ir t.t.; informaciją apie Lietuvą

platinimas spaudai ir deputatams bei ambasadoms; talka demonstracijoms prie Sov. Sąjungos ambasadų; rezoliucijų įteikimas Kanados ministerių kabinetui ir Sov. Sąjungai per jų ambasadorių; dalyvavimas delegacijose pas Sov. Sąjungos ambasadorių; visų kitų šalių ambasadų lankymas ryšių užmezgimui, skatinant remti Lietuvos nepriklausomybę; tiesioginiai ryšiai su Vilniumi, Vašingtonu, Miunchenu ir kitomis vietovėmis; koordinacija su latviais ir estais dėl bendrų žygių Otavoje. Tą darbščių raštinę finansuoja KLB valdyba.

Visos mūsų tautinio, religinio, kultūrinio, politinio ar visuomeninio pobūdžio organizacijos yra išlaikomos tautiečių aukomis. Dėka Kanados lietuvių dosnumo, turime įvairių finansinių institucijų, skiriančių nemažas sumas lietuviybės išlaikymui. Taipgi vienas iš lietuviybės ramsčių yra visiems gerai žinomas ir gerbiamas Tautos fondas, į kurį Kanados lietuviai sudėjo didelės sumas pinigų. Tautos fondui renkamos aukos yra skiriamos politinės reikšmės veiklai. Taigi būtų tikslu gauti lėšų ir iš Tautos fondo KLB Otavos raštinės išlaikymui, nes raštinės veikla talkina Lietuvos išlaisvinimo besirūpinančioms organizacijoms. Reikėtų susitarti su atitinkamais jų pareigūnais, kad galima būtų visiškai, ar dalinai, tos raštinės išlaidas apmokėti iš Tautos fondo.

Alg. Eimantas

Paremkite "Tėviškės žiburius" auką, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi — "TŽ" leidėjai

Tvėrečiaus šventovės šventoriuje Lietuvoje šimtmetį žuolę neapglėbia penki vyrai

Nuotr. P. Sapliūnės

SKAITYTOJAI PASISAKO

"TŽ" LIETUVOJE

Iš "TŽ" aš sužinau ne vien tik apie pasaulio lietuvių gyvenimą (o tai yra labai daug), bet ir apie mūsų. Ir tai žymiai ryškiau, aiškiau ir, keista, objektyviau, negu iš vietinių laikraščių.

V. Meška, Birštonas

MOKYKLA IR MOKYTOJAI

Spausdiname iš Lietuvos gauto laiško santrauką: "Slegianti mokyklos atmosfera palaidoja tavo auklėtiniuose meilę mokslui, pagarbą mokytojams. (...) Vieni iš mokytojų eiles patenka iš pasaulio, kiti aplinkybių verčiami (...) tenkinasi pačiu pareigos minimumu (...) pasakend smulkiuose asmeniškuose reikaluose (...) Kiti tą patį pedagoginį darbą pavėrė įdomiu ir naudingą auklėjimu (...) Mokyklai tenka atsakomybė už netinkamą gyvenimui paruoštą būsimosios kartos atstovą. Mokykla gyvenimui turi išleisti ne vėjo blaškomas robotus, bet paruoštus sąmoningus Lietuvos piliečius (...) Mūsų visuomenės akys plačios (...) pastebi visas mūsų gyvenimo kvailystes, jomis piktnasi, jas smerkia (...) Materializmas, skverbdamasis pro visas gyvenimo spragas, nuodija savo aukas, uždedamas tam tikrą dėmes antspaudą. Už pinigų poperkami įvairūs žmonės (...) Pūvančios moralės individai yra didžiausi žmonijos pažangos stabdžiai ir prieštai".

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

MIELOJI DALYTE, Labai ačiū už laišką, kurį gavau šiandien. Nebuvau tikra, kad manasis laiškas pasiekė Tave. Aš nerašysiu tradicinio — kaip Tu gyveni? Kas pas Tave naujo bei gero? Susitarkim taip: siūlau rašyti įdomesnes naujienas, bei nutikimus... Kas Tau pasakė, kad mes gyvename "beveik nekvėpuodami"? Daugumai žmonių tai netinka! Įvykiai veja įvykius... Deja, tie įvykiai ne iš maloniausių... Mes jau prie visko įpratę; ir prie provokacijų... Kaip stengiamasi lietuvius išprovokuoti... Bet — deja nesiseka. Mes kvėpuojame gana laisvai, tik ne pilna krūtine — kai pasiekim, ką esame numatę, tai tada ir atsikvėpsime... Dar vienas netikslumas yra Tavo laiške — tai kainų pakėlimas... Kainas pakėlė — tai yra tiesa, bet ir kompensacijos mokamos. Pas

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

MIELOJI DALYTE, Labai ačiū už laišką, kurį gavau šiandien. Nebuvau tikra, kad manasis laiškas pasiekė Tave. Aš nerašysiu tradicinio — kaip Tu gyveni? Kas pas Tave naujo bei gero? Susitarkim taip: siūlau rašyti įdomesnes naujienas, bei nutikimus... Kas Tau pasakė, kad mes gyvename "beveik nekvėpuodami"? Daugumai žmonių tai netinka! Įvykiai veja įvykius... Deja, tie įvykiai ne iš maloniausių... Mes jau prie visko įpratę; ir prie provokacijų... Kaip stengiamasi lietuvius išprovokuoti... Bet — deja nesiseka. Mes kvėpuojame gana laisvai, tik ne pilna krūtine — kai pasiekim, ką esame numatę, tai tada ir atsikvėpsime... Dar vienas netikslumas yra Tavo laiške — tai kainų pakėlimas... Kainas pakėlė — tai yra tiesa, bet ir kompensacijos mokamos. Pas

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

MIELOJI DALYTE, Labai ačiū už laišką, kurį gavau šiandien. Nebuvau tikra, kad manasis laiškas pasiekė Tave. Aš nerašysiu tradicinio — kaip Tu gyveni? Kas pas Tave naujo bei gero? Susitarkim taip: siūlau rašyti įdomesnes naujienas, bei nutikimus... Kas Tau pasakė, kad mes gyvename "beveik nekvėpuodami"? Daugumai žmonių tai netinka! Įvykiai veja įvykius... Deja, tie įvykiai ne iš maloniausių... Mes jau prie visko įpratę; ir prie provokacijų... Kaip stengiamasi lietuvius išprovokuoti... Bet — deja nesiseka. Mes kvėpuojame gana laisvai, tik ne pilna krūtine — kai pasiekim, ką esame numatę, tai tada ir atsikvėpsime... Dar vienas netikslumas yra Tavo laiške — tai kainų pakėlimas... Kainas pakėlė — tai yra tiesa, bet ir kompensacijos mokamos. Pas

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

MIELOJI DALYTE, Labai ačiū už laišką, kurį gavau šiandien. Nebuvau tikra, kad manasis laiškas pasiekė Tave. Aš nerašysiu tradicinio — kaip Tu gyveni? Kas pas Tave naujo bei gero? Susitarkim taip: siūlau rašyti įdomesnes naujienas, bei nutikimus... Kas Tau pasakė, kad mes gyvename "beveik nekvėpuodami"? Daugumai žmonių tai netinka! Įvykiai veja įvykius... Deja, tie įvykiai ne iš maloniausių... Mes jau prie visko įpratę; ir prie provokacijų... Kaip stengiamasi lietuvius išprovokuoti... Bet — deja nesiseka. Mes kvėpuojame gana laisvai, tik ne pilna krūtine — kai pasiekim, ką esame numatę, tai tada ir atsikvėpsime... Dar vienas netikslumas yra Tavo laiške — tai kainų pakėlimas... Kainas pakėlė — tai yra tiesa, bet ir kompensacijos mokamos. Pas

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

MIELOJI DALYTE, Labai ačiū už laišką, kurį gavau šiandien. Nebuvau tikra, kad manasis laiškas pasiekė Tave. Aš nerašysiu tradicinio — kaip Tu gyveni? Kas pas Tave naujo bei gero? Susitarkim taip: siūlau rašyti įdomesnes naujienas, bei nutikimus... Kas Tau pasakė, kad mes gyvename "beveik nekvėpuodami"? Daugumai žmonių tai netinka! Įvykiai veja įvykius... Deja, tie įvykiai ne iš maloniausių... Mes jau prie visko įpratę; ir prie provokacijų... Kaip stengiamasi lietuvius išprovokuoti... Bet — deja nesiseka. Mes kvėpuojame gana laisvai, tik ne pilna krūtine — kai pasiekim, ką esame numatę, tai tada ir atsikvėpsime... Dar vienas netikslumas yra Tavo laiške — tai kainų pakėlimas... Kainas pakėlė — tai yra tiesa, bet ir kompensacijos mokamos. Pas

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

MIELOJI DALYTE, Labai ačiū už laišką, kurį gavau šiandien. Nebuvau tikra, kad manasis laiškas pasiekė Tave. Aš nerašysiu tradicinio — kaip Tu gyveni? Kas pas Tave naujo bei gero? Susitarkim taip: siūlau rašyti įdomesnes naujienas, bei nutikimus... Kas Tau pasakė, kad mes gyvename "beveik nekvėpuodami"? Daugumai žmonių tai netinka! Įvykiai veja įvykius... Deja, tie įvykiai ne iš maloniausių... Mes jau prie visko įpratę; ir prie provokacijų... Kaip stengiamasi lietuvius išprovokuoti... Bet — deja nesiseka. Mes kvėpuojame gana laisvai, tik ne pilna krūtine — kai pasiekim, ką esame numatę, tai tada ir atsikvėpsime... Dar vienas netikslumas yra Tavo laiške — tai kainų pakėlimas... Kainas pakėlė — tai yra tiesa, bet ir kompensacijos mokamos. Pas

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

MIELOJI DALYTE, Labai ačiū už laišką, kurį gavau šiandien. Nebuvau tikra, kad manasis laiškas pasiekė Tave. Aš nerašysiu tradicinio — kaip Tu gyveni? Kas pas Tave naujo bei gero? Susitarkim taip: siūlau rašyti įdomesnes naujienas, bei nutikimus... Kas Tau pasakė, kad mes gyvename "beveik nekvėpuodami"? Daugumai žmonių tai netinka! Įvykiai veja įvykius... Deja, tie įvykiai ne iš maloniausių... Mes jau prie visko įpratę; ir prie provokacijų... Kaip stengiamasi lietuvius išprovokuoti... Bet — deja nesiseka. Mes kvėpuojame gana laisvai, tik ne pilna krūtine — kai pasiekim, ką esame numatę, tai tada ir atsikvėpsime... Dar vienas netikslumas yra Tavo laiške — tai kainų pakėlimas... Kainas pakėlė — tai yra tiesa, bet ir kompensacijos mokamos. Pas

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

MIELOJI DALYTE, Labai ačiū už laišką, kurį gavau šiandien. Nebuvau tikra, kad manasis laiškas pasiekė Tave. Aš nerašysiu tradicinio — kaip Tu gyveni? Kas pas Tave naujo bei gero? Susitarkim taip: siūlau rašyti įdomesnes naujienas, bei nutikimus... Kas Tau pasakė, kad mes gyvename "beveik nekvėpuodami"? Daugumai žmonių tai netinka! Įvykiai veja įvykius... Deja, tie įvykiai ne iš maloniausių... Mes jau prie visko įpratę; ir prie provokacijų... Kaip stengiamasi lietuvius išprovokuoti... Bet — deja nesiseka. Mes kvėpuojame gana laisvai, tik ne pilna krūtine — kai pasiekim, ką esame numatę, tai tada ir atsikvėpsime... Dar vienas netikslumas yra Tavo laiške — tai kainų pakėlimas... Kainas pakėlė — tai yra tiesa, bet ir kompensacijos mokamos. Pas

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

MIELOJI DALYTE, Labai ačiū už laišką, kurį gavau šiandien. Nebuvau tikra, kad manasis laiškas pasiekė Tave. Aš nerašysiu tradicinio — kaip Tu gyveni? Kas pas Tave naujo bei gero? Susitarkim taip: siūlau rašyti įdomesnes naujienas, bei nutikimus... Kas Tau pasakė, kad mes gyvename "beveik nekvėpuodami"? Daugumai žmonių tai netinka! Įvykiai veja įvykius... Deja, tie įvykiai ne iš maloniausių... Mes jau prie visko įpratę; ir prie provokacijų... Kaip stengiamasi lietuvius išprovokuoti... Bet — deja nesiseka. Mes kvėpuojame gana laisvai, tik ne pilna krūtine — kai pasiekim, ką esame numatę, tai tada ir atsikvėpsime... Dar vienas netikslumas yra Tavo laiške — tai kainų pakėlimas... Kainas pakėlė — tai yra tiesa, bet ir kompensacijos mokamos. Pas

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

MIELOJI DALYTE, Labai ačiū už laišką, kurį gavau šiandien. Nebuvau tikra, kad manasis laiškas pasiekė Tave. Aš nerašysiu tradicinio — kaip Tu gyveni? Kas pas Tave naujo bei gero? Susitarkim taip: siūlau rašyti įdomesnes naujienas, bei nutikimus... Kas Tau pasakė, kad mes gyvename "beveik nekvėpuodami"? Daugumai žmonių tai netinka! Įvykiai veja įvykius... Deja, tie įvykiai ne iš maloniausių... Mes jau prie visko įpratę; ir prie provokacijų... Kaip stengiamasi lietuvius išprovokuoti... Bet — deja nesiseka. Mes kvėpuojame gana laisvai, tik ne pilna krūtine — kai pasiekim, ką esame numatę, tai tada ir atsikvėpsime... Dar vienas netikslumas yra Tavo laiške — tai kainų pakėlimas... Kainas pakėlė — tai yra tiesa, bet ir kompensacijos mokamos. Pas

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

MIELOJI DALYTE, Labai ačiū už laišką, kurį gavau šiandien. Nebuvau tikra, kad manasis laiškas pasiekė Tave. Aš nerašysiu tradicinio — kaip Tu gyveni? Kas pas Tave naujo bei gero? Susitarkim taip: siūlau rašyti įdomesnes naujienas, bei nutikimus... Kas Tau pasakė, kad mes gyvename "beveik nekvėpuodami"? Daugumai žmonių tai netinka! Įvykiai veja įvykius... Deja, tie įvykiai ne iš maloniausių... Mes jau prie visko įpratę; ir prie provokacijų... Kaip stengiamasi lietuvius išprovokuoti... Bet — deja nesiseka. Mes kvėpuojame gana laisvai, tik ne pilna krūtine — kai pasiekim, ką esame numatę, tai tada ir atsikvėpsime... Dar vienas netikslumas yra Tavo laiške — tai kainų pakėlimas... Kainas pakėlė — tai yra tiesa, bet ir kompensacijos mokamos. Pas

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

MIELOJI DALYTE, Labai ačiū už laišką, kurį gavau šiandien. Nebuvau tikra, kad manasis laiškas pasiekė Tave. Aš nerašysiu tradicinio — kaip Tu gyveni? Kas pas Tave naujo bei gero? Susitarkim taip: siūlau rašyti įdomesnes naujienas, bei nutikimus... Kas Tau pasakė, kad mes gyvename "beveik nekvėpuodami"? Daugumai žmonių tai netinka! Įvykiai veja įvykius... Deja, tie įvykiai ne iš maloniausių... Mes jau prie visko įpratę; ir prie provokacijų... Kaip stengiamasi lietuvius išprovokuoti... Bet — deja nesiseka. Mes kvėpuojame gana laisvai, tik ne pilna krūtine — kai pasiekim, ką esame numatę, tai tada ir atsikvėpsime... Dar vienas netikslumas yra Tavo laiške — tai kainų pakėlimas... Kainas pakėlė — tai yra tiesa, bet ir kompensacijos mokamos. Pas

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

MIELOJI DALYTE, Labai ačiū už laišką, kurį gavau šiandien. Nebuvau tikra, kad manasis laiškas pasiekė Tave. Aš nerašysiu tradicinio — kaip Tu gyveni? Kas pas Tave naujo bei gero? Susitarkim taip: siūlau rašyti įdomesnes naujienas, bei nutikimus... Kas Tau pasakė, kad mes gyvename "beveik nekvėpuodami"? Daugumai žmonių tai netinka! Įvykiai veja įvykius... Deja, tie įvykiai ne iš maloniausių... Mes jau prie visko įpratę; ir prie provokacijų... Kaip stengiamasi lietuvius išprovokuoti... Bet — deja nesiseka. Mes kvėpuojame gana laisvai, tik ne pilna krūtine — kai pasiekim, ką esame numatę, tai tada ir atsikvėpsime... Dar vienas netikslumas yra Tavo laiške — tai kainų pakėlimas... Kainas pakėlė — tai yra tiesa, bet ir kompensacijos mokamos. Pas

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

MIELOJI DALYTE, Labai ačiū už laišką, kurį gavau šiandien. Nebuvau tikra, kad manasis laiškas pasiekė Tave. Aš nerašysiu tradicinio — kaip Tu gyveni? Kas pas Tave naujo bei gero? Susitarkim taip: siūlau rašyti įdomesnes naujienas, bei nutikimus... Kas Tau pasakė, kad mes gyvename "beveik nekvėpuodami"? Daugumai žmonių tai netinka! Įvykiai veja įvykius... Deja, tie įvykiai ne iš maloniausių... Mes jau prie visko įpratę; ir prie provokacijų... Kaip stengiamasi lietuvius išprovokuoti... Bet — deja nesiseka. Mes kvėpuojame gana laisvai, tik ne pilna krūtine — kai pasiekim, ką esame numatę, tai tada ir atsikvėpsime... Dar vienas netikslumas yra Tavo laiške — tai kainų pakėlimas... Kainas pakėlė — tai yra tiesa, bet ir kompensacijos mokamos. Pas

"TŽ" LIETUVOJE

Iš "TŽ" aš sužinau ne vien tik apie pasaulio lietuvių gyvenimą (o tai yra labai daug), bet ir apie mūsų. Ir tai žymiai ryškiau, aiškiau ir, keista, objektyviau, negu iš vietinių laikraščių.

Reikia manyti, kad teko matyti mūsų premjerą — Gediminą Vagnorių, kai jis lankėsi Kanadoje? Aš turiu pasakyti, kad turim gerą premjerą ir pavaduotojus. Kai išrinko G. Vagnorių premjeru ir du jo pavaduotojus (Z. Vaišvilą ir Pakalniškį), tai Pakalniškis pasakojė tokį anekdotą (buvo spaudos konferencija): "Kai reikia puliti, tai geriau pasiimti dūkus; kai reikia atsitraukti — į pagalbą pasisaukti suvalkiečius; o kai reikia gintis — pasitelkti žemaičius". Pas mus jau susiformavo žemaičių-kauniečių vyriausybė. Danutė

KRIKŠTAS FILME

Algirdo Guštaičio straipsnis "TŽ" 1991.IV.2 apie filmą "Once Around" man buvo nepaprastai įdomus, nes pats pasirodžiau tame filme. Ačiū autoriui už pastabą apie mano "puikią lietuvišką tarseną" ir giedojimą giesmės "Marija, Marija". Turiu prisipažinti, kad pats įtraukiau tą giesmę į filmą, o direktorius priėmė. Man buvo nepaprastas džiaugsmas įterpti Šv. Marijos giesmę į Hollywood'o filmą.

Antra proga irgi atsirado. Kaip religinis filmo patarėjas paklausiau direktoriaus asistentę, kokiu vardu reikš krikščytį tą mergaitę. Paašikėjo, kad tekste nebuvo pažymėta. Tą dieną 1990.III.5, kai pasirodžiau krikšto apeigoms Atpirkimo vienuolių bazilikoje Roxbury (dalis Bostono), vėl paklausiau apie vardą. Direktoriui nebuvo svarbu: "Parink kokį tik nori". Apsidžiaugiau. Vėl buvo galima pagerbti Šv. Mariją. Ir dar pagalvojau, kad reikia duoti antrą grynai tautinį vardą — Birutę. Nors džiugu svajoti su straipsnio autorium, esą filme "suprantama, ją augins lietuviškoje aplinkoje", bet teisybė reikalauja šio patikslinimo.

Pagrindinio vaidmens aktorių Richard Dreyfuss aš gerbiu dėl trijų priežasčių. 1. Vieną dieną daviau jam pamoką, kaip dainuoti "Oi močiut, motinėle". Turėjau jį sutikti valgomojame kambaryje "Hotel Charles", Cambridge, Mass. Jis sėdėjo gale to kambario. Kai tik pamatė mane įeinant, užuot pamojęs ranka, jis iš mandagumo greit atbėgo pas mane palydėti prie stalo. Tai džentelmenas. 2. Nors jis laimėjo 1977 m. premiją ("Oskarą") kaip geriausias aktorius, bet kai daviau pamoką, jis kukliai ir atidžiai klausė. 3. Filmo teksto autorė — moteris įtraukė keistą dalyką į krikšto liturgiją: tuojau po krikšto tėvas tris kart iškelia kūdikį aukštyn, tartum tai būtų dalis apeigų. Paaškiniau direktoriui, kad mes nieko panašaus nedarom. Tada Dreyfuss'as smarkiai pradėjo diskutuoti su direktorium. Labai aiškiai jo žodžius atsimenu: "I can't see putting in something that isn't part of their ceremony". Aš tada patariau, kad bent vieną kartą galėtų iškelti vaikų aukštyn, lyg spontaniškai iš džiaugsmo. Taip ir įvyko filme.

Kun. Vincas Valkavičius, Norwood, MA

London, Ont.

ZIGMAS IR JULIJA DIDŽBALIAI vasarą rengia lietuviams galimai daugiau pobūvių. Birželio 15 d. į savo gražiąją sodybą jie sukvietė arti pusšimčio tautiečių. Svečiai buvo vaišinami labai įvairiais valgiais ir brangiais gėrimais. Šeimininkai nepabijoję didelio ruošos darbo. Visi svečiavo si 8 ir 10 valandų ir buvo sužavėti šeimininkų nepaprastu svetingumu. Londone tai gal net pirmas atvejis, kad viena šeima iš savo išteklų vaišina tokį didelį lietuvių skaičių... ne giminių. Buvo atvykusių ir iš Hamiltono. Šeimininkams nuoširdžiai talkino Candrad ir Donna Tierney (žentas ir dukrė). Po vaišių įvyko savotiškas koncertas. Nuoširdžiais plojimais palydėtas Z. Didžbalio smuiko ir E. Meišto akordeono duetas. Jie akompanavo ir lietuviškoms dainoms, kurios maloniai skambėjo per visą likusį laiką. Neatsilikinė Didžbalių vaikaitė, 4 m. Lowran Tierney. Ji ne tik pašoko, bet ir padainavo: "pučia vėjas... nuneš mane į Lietuvą", susilaukdama gausių plojimų. Vakaro dalyviai ilgai atsimins Didžbalių "užkandžius" ir malonias valandas, praleistas jų gražioje sodyboje. Didžbaliai dėl savo malonaus būdo ir draugiškumo londoniešius yra labai mėgstami. D.E.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

HALLING CONTRACTING

(Estonian)

- Atnaujinimai — visų rūšių
- Koklinių plytelių (tile) dėjimas
- Vandentiekio vamzdžių taisymas
- Dažymas
- Vėdinimo įvedimas
- Elektrinio šildymo taisymas

Tel. 762-9190 Lic. E 1044

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

Telefonai:

Bloor ir Jane gatvių kampas

įstaigos (416) 762-7393

Toronto, Ontario M6S 4W3

namų 233-0303

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2

Tel. 240-0594

Weston, Ontario M9N 1J2

(24 valandas)

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200

Telefonas

prie Windermere Ave.

įstaigos (416) 763-3362

Toronto, Ontario M6S 2S4

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonai — (416) 864-2734

1-800-387-1883 (toll free)

- Turi daugiau kaip 13 metų patyrimą investicijų srityje
- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", auksą ir sidabrą
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba

Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

Century 21
FAX 233-0285
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker

Tel. 233-3334

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.

Kreipkitės į Valterį Drešerį. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.

Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 5 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!
V. Dauginis — telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė — telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISSO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

TORONTO

Anapilio žinios

— Liepos 20, šeštadienį, Wasagoje labai gražiai praėjo Wasago moterų būrelio surengtas mėnininis vakaras — lietuviškasis šiu-pynys.

— Liepos 18 palaidotas a.a. Vlado Eizinas, 84 m. amžiaus.

— Kanados lietuvių muziejaus archyvo Anapilyje lankymo vandenio sekmdieniais: nuo 10.30 v.r. iki 8 v.v. ir pirmadieniais — nuo 12 v.r. iki 10 v.v. Turima naujų eksponatų bei naujai atvežtos spaudos iš Lietuvos. Ruošiamą parodėlę apie Darius ir Girėną. Kviečiami visi turintieji tinkamų eksponatų su jais parodoje dalyvauti.

— Ruošiamą vaizdajuostę apie darbo sutartis, pagal kurias lietuviai imigravo Kanadon. Turintieji šia tema nuotraukų ar dokumentų bei visi, kurie gali angliskai papasakoti to laikotarpio savo atsiminimus, prašomi susisiekti su dr. Rasa Mažeikaite.

— Anapilio knygne galima įsigyti Šv. Rašto Naujojo Testamento įkalbėtų kasečių (viso 16). Tai didelis turtas dėl senatvės nebegalintiems skaityti lietuviams. Taipgi yra gauta V. Šalčiūno parašyta kelionių įspūdžių knyga "Šalis, kurioje gyvename".

— Mišios liepos 28, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Jurgį Demikį, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 10 v.r. už a.a. Algirdą Šukį, 11 v.r. už Monkevičių šeimos mirusius.

Lietuvių namų žinios

— Sekmdienio popietėje dalyvavo 200 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: S. Benetis iš Klaipėdos, D. Markuvaitė, J. Zelenkevičienė, D. Zelenkevičiūtė iš Kauno, E. Maniškaitė, K. Nazarienė, G. Mickevičienė, I. Maskolaitienė iš Vilniaus, A. Lunkienė iš Elektrėnų, O. Staškūnaitė iš Panevėžio, D. ir M. Semetos iš Anglijos, A. ir R. Kuschnerait iš Los Angeles, JAV, A. M. Garkūnai iš Dundas, Ont., V. V. Staškūnai iš London, Ont.

— Atitaisymas. "Tėviškos žiburį" 27 nr. Lietuvių slaugos namams auکوکو sraše turėjo būti ne M. Dulkiene, bet E. Dulkiene.

Aukos slaugos namams

\$700 - R. Žiogarys; \$550 - M. E. Zabulioniai; \$500 - O. Mitalas, J. M. Vaseris, V. Mickus, Wawa, Ont., S. Derwin; \$300 - J. Poška, A. S. Draugėliai; \$200 - J. Bataitis; \$100 - V. Rudaitis, A. Sagevičiūtė; \$50 - Z. Lapias, Laval, Que. Iš viso fonde yra \$579,672. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose ir tiesiogiai: Labdaros fondas, Lietuvių namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šv. Jono lietuvių kapinėms auکوکو \$100 — K. Kukleris.

KLB lietuvių muziejaus archyvo statybos vajui auکوکو: \$50 — P. E. Ališauskai.

Dr. Rasa Mažeikaite 1992 m. nuo sausio 22 iki balandžio 1 d. trečiadieniais dėstys vakarinę Lietuvos viduramžių kursą Toronto universiteto "School of Continuing Studies". Kursu studentai pilnom teisėm galės naudotis Toronto universiteto biblioteka ir iš ten skolintis knygas. Registracijos galima tel. 978-2400. Kaina — \$160, atleidžiama nuo pajamų mokesčių. Kanados lietuvių fondas skiria šešias stipendijas šio kurso studentams. Stipendijų reikalų kreiptis šiuo adresu: dr. R. Mažeika, 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3, R. M.

Korektūrinės klaidos. "TŽ" 29 nr., 2 psl., po nuotrauka išspausdinta: vikaras kun. B. Burneckis; turi būti — Burneckis. To paties nr. 7 psl. išspausdinta: "Tankėjanti šviesa" Vyt. Tyruolis; t.b. Alf. Tyruolis.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staltiesius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronto.

Prisikėlimo parapijos žinios

— "Kretingos" stovyklavietėje, Wasagoj, šiuo metu stovyklauja per 100 lietuviškai nekalbančių lietuvių kilmės vaikų. Stovyklos administratorė L. Kuliavičienė, komendantas And. Kaknevičius, kapelionas kun. E. Putrimas, vadovai, mokytojai ir prižiūrėtojai: A. Bakšys, C. Bonner, K. Bonner, R. Čepas, S. Grinham, J. Gaižutytė, A. Karasiejūtė, A. Krauskas-Tyler, R. Mačikūnas, A. Mikelelėnas, R. Paskočiūnienė, A. Pauliūnė, K. Ramanauskas, R. Ross, J. Šalkauskis, M. Stanevičius, D. Udris, B. Udrytė, A. J. Valda, S. Valadka, A. Valadkaitė, L. Vindašius, N. Vidmantas, J. Wilkinson, K. Yani, M. Žalauškas-Lourne; virtuvės personalas ir ūkvedžiai: G. Cotteau, I. Enskaitienė, B. Houle, E. Houle, M. Hurst, G. Kriščiūnas, L. Kriščiūnas, E. Janušienė, I. Sakalauskienė.

— Susituokė: Marija Žutautaitė su David J. Shore; Jonas Sungaila su dr. Gintare Zelenkevičiūte.

— Liepos 15 d. palaidotas a.a. Antanas Garbas, 70 m.

— Maldininkų kelionei į Midlandą ir ekskursijai į Vašingtoną registracija — klebonijos raštinėje.

— Mišios liepos 28, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Liną Šeškų, 9.20 v.r. — už a.a. Stasį Andrijauską, 10.15 v.r. — už a.a. Tomą Prakačą, padėkos intencija, 11.30 v.r. — prašant Lietuvai laisvės.

A. a. Algis Vasiliauskas, 44 m. amžiaus, liepos 19 d. žuvo patėkęs po traukinį Mississauga-joje. Jis su kitu asmeniu laipiojo po prekinio traukino vagonus, paslydo ir nukrito ant traukinio bėgių. Pasak "The Globe a. Mail" (VII.22), velionis yragimęs Belgijoje, gyvenęs Toronte, Windermere gt. Palaidotas liepos 23 d. iš Turnerio-Porterio laidojimo namų.

A. a. Prano Narušio atminimui Stasys ir Valerija Gudaiciai iš Niagara Falls, Ont. "Tėviškos žiburiams" auکوکو \$15.

Joniškiečiai a.a. Jonui Staškevičiui Port Colborne, Ont. Kanadoje mirus, Vytautas ir Sofija Rickiai, Bronius ir Antanina Pranckevičiai iš Čikagos vietoję gėlių "Tėviškos žiburiams" auکوکو po \$20.

A. a. Kazimierui Budreckiui mirus, užjaušdami sūnų Kazimierą su šeima, seseris ir kitus artimuosius, Prima ir Bronius Sapliai "Tėviškos žiburiams" auکوکو \$20.

KLB moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyrius "Tėviškos žiburiams" auکوکو \$200.

Pranas ir Juzelė Dovidaičiai, švėsdami 40 m. vestuvinę sukutę š. m. liepos 21 d., auکوکو "Tėviškos žiburiams" \$100.

Lietuvių katalikų religinėje šalpoje — Lietuvių informacijos centre Niujorke 10-čiai savaitę vasaros darbą gavo Nabil Yanni iš Toronto ir Mantas Zurbas iš Vilniaus. Nabil Yanni yra bebaigiantis gimnaziją Toronte, aktyviai reiškiasi mokykliniame gyvenime. Šiais metais jis vadovavo mokyklos kultūrinei savaitėi, kurioje pranešimus padarė Afrikos, Pietų Amerikos ir Kinijos demokratinis sąjūdžių atstovai. Jis yra baigęs lituanistinę mokyklą ir kaip savanoris dirbęs KLB krizės centre. Mantas Zurbas, Vilniaus universiteto Gamtos fakulteto studentas, vėnienius metus studijavo Williams kolegijoje JAV-se. Abiem darbuotojams stipendijas paskyrė Lietuvių fondas. (LIC)

DVI SESERYS ieško dviejų miegamųjų buto High Park rajone. Skambinti Rimai tel. 604-1402.

Dantų gydytoja Gintarė Sungailienė, D.D.S.

39 Dundas Street East, Suite 201, Mississauga, Ontario L5A 1V9
Telefonas: 276-8863

Toronto Lietuvių namams reikalingas-ga ADMINISTRATORIUS-RĖ

dalinei tarnybai, kalbantys lietuviškai ir angliskai. Kandidatai turi turėti socialinės draudos numerį arba darbo leidimą dirbti Kanadoje. Pageidaujama darbo patirtis administracijos srityje. Suinteresuoti teiraujasi pas LN vedėją

Teodorą Stanulį tel. 532-3311.

Toronto aukštesniųjų lituanistinių kursų auکوکوčiai. Kairėje — vedėja GIEDRA PAULIONIENĖ, dešinėje — mokytoja IRENA EHLERS

Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos MENO PARODA

PLJS kviečia visus lietuvių kilmės menininkus, nuo 16 iki 35 metų amžiaus, įteikti savo kūrinių pavyzdžius meno parodai. Įsitrinktieji darbai bus išstatyti meno parodoje Urugvajuje, Pietų Amerikoje — Kultūros savaitėje VII pasaulio lietuvių jaunimo kongrese (gruodžio '91 — sausio '92). Bus priimami įvairūs meno kūrinių: tapyba, nuotraukos, audiniai, grafikos, keramikos, skulptūros darbai, drožiniai ir kt.

Prašoma atsiųsti: — savo kūrinių nuotraukas arba skaidres (ne daugiau kaip 5) — savo biografią (iki 100 žodžių) lietuvių arba anglų kalba — savo nuotrauką (juoda-balta arba spalvota). Nesiuskite originalių darbų!

Kūriniai bus priimami iki š.m. rugsėjo 1 d.

Siųskite šiuo adresu: PLJS — Meno paroda, Veronika Krausaitė, 10 Moorshead Drive, Etobicoke, Ontario M9C 2R8, Canada. Teiraukites tel. (416) 920-7895.

"TĖVIŠKOS ŽIBURIAI" atostogauja pirmąsias dvi rugpjūčio savaites. Prieš atostogas paskutinis numeris išeis liepos 30 d., o poatostoginis numeris — rugpjūčio 20 d. Atostogų metu neveiks redakcija ir spaustuė. Administracija dirbs visas dienas nuo 10.30 v.r. iki 1 v.p.p., išskyrus šventes ir savaitgalius. Redakcija, administracija ir spaustuė po atostogų pradės dirbti rugpjūčio 14 d.

Maldos diena už Lietuvą Kanados kankinių šventovėje Martys Shrine Midlande šiais metais rengiama rugpjūčio 4, sekmadienį, 3 v.p.p. Bus koncelebracinės Mišios su visų tikinčiųjų giedojimu ir progai pritaikytu pamokslu, kurį pasakys šių metų suaktyvininkas kun. Juvenalis Liauba, OFM. Po Mišių bus einami kryžiaus keliai. Kviečiame visus iš arti ir toli šioje šventėje gausiai dalyvauti, o organizacijas prašome dalyvauti su savo vėliavomis. Šiai kelionei organizuojami autobusai nuo Prisikėlimo parapijos Toronte ir Ausros Vartų parapijos Hamiltone. Norintys jais pasinaudoti, kreipiasi į savo parapijas.

Kanados lietuvių katalikų centras KLB švietimo komisija skatina Kanados lietuvių studentus ir švietimo darbuotojus vykti į XVII lituanistinį seminarą š. m. rugpjūčio 4-18 d.d. La Salle Manor, Plano, IL, vietovėje arba į mokytojų studijų savaitę Dainavoje. Seminaro ar mokytojų studijų savaitės registracijos mokesčiai padengs KLB švietimo komisiją. Smulkesnė informacija kreiptis pas A. Vaičiūną tel. 245-3209 arba Ž. Šelmiene tel. 792-9106.

Lietuvių tautodailės instituto suvažiavimas įvyks rugpjūčio 24 d. dail. Antano ir Anastazijos Tamošaičių senoje sodyboje, Kingston, Ont. Suvažiavimo metu Institutas paprastai rengia kursus arba seminarą bei parodas ir supažindina narius bei svečius su įvairiomis tautodailės šakomis. Šiais metais per suvažiavimą pirmą kartą bus surengta senoviskų šimtmetinių lietuvių sodiečių drabužių ir audinių paroda iš Tamošaičių rinkinio. Dail. Ina Nenortienė iš Bostono vadovaus emalio dailės darbų seminarui. Ji yra daug kartų dalyvavusi amerikiečių bei lietuvių rengtose parodose. Kviečiame naries ir visuomenę aplankyti parodą ir dalyvauti seminare. Dėl informacijų kreiptis į LTI valdybos pirmininkę Aldoną Veselienę, 216 Brock St., Gananogue, Ont. K7G 1K4, Canada. Tel. 613-382-8448. Inf.

GĖLĖS VESTUVĖMS

Meniška! paruošiamos gėlių puokštės visam vestuvių pulkui. Kreiptis į Valę Siminkevičienę tel. 595-9761 Toronte.

PARDUODU 3 automobilius. 1981 m. "Lincoln Continental" Mark 6. Kaina — \$3,000 JAV. Gerai išlaikytas, odinės sėdynės, automatinė transmisija. 1982 m. "Plymouth Horizon". Kaina — \$250 kan. Neturi baterijos. Nenukentėjęs eismo nelaimėje. Mažai kainuotų gauti pažymėjimą (certification). 1981 m. "Subaru". Taip pat nenukentėjęs eismo nelaimėje, bet reikalingas pataisymas. Kaina — \$150 kan. Skambinti Antanui tel. 761-6354.

Toronto vyrų choro "Aras" valdyba nutarė choro veiklą pradėti rugsėjo 17 d. vadovaujant muzikai Lindai Marcinkutei. Pagrindinis naujo sezono darbas — pasirušimas išleisti muzikos juostelę. Kviečiami visi choristai sugrįžti ir laukiama naujų.

Valdybos pirmininkas

Kun. Petro Ažubalio stipendijų fondas kasmet skiria stipendiją jaunuoliui ar jaunuolei, studijuojantiems humanitarinius mokslus ir aktyviai dalyvaujantiems lietuviškoje veikloje. Prašymus iki š. m. spalio 1 d. siųsti šiuo adresu: Dr. A. Kazlauskienė, 128 Dunn St., Oakville, Ont. L6J 3E2. Inf.

Į Pasaulio lietuvių sporto žaidynes Lietuvoje liepos 24 d. iš Kanados iškrisdo 170 asmenų — sportininkai, rėmėjai, šeimų nariai, bičiuliai.

Prof. Martynas Trautrimas (Midland Lutheran College, JAV), kadaise kviestas persikelti į Torontą, seka politinius įvykius ir Lietuvos reikalų dažnai parašo laiškus didžiųjų valstybių politikams. Pernai jo laiškas Bush'ui, Gorbachevui ir Landsbergiui buvo išspausdinti amerikiečių laikraščiuose. Nuorašą laiško, skirto Vokietijos kanceliariui, gavo ir "TŽ" redakcija. Jame autorius primena vokiečių atsakomybę dėl Baltijos valstybių sovietinės okupacijos ir prašo stipriau paremti jų pastangas atgauti prarastą nepriklausomybę.

"The Toronto Sun" liepos 13 d. laidoje išspausdino S. Prakačo laišką redakcijai. Jame nusišėbima, kad Kanada nepripažįsta Slovėnijos ir Kroatijos nepriklausomybės, kai dauguma jų kraštų žmonių nusprendė savo politinį likimą. Kodėl vokiečiai neremia demokratinį judėjimą? Redakcija atsako: todėl, kad jie yra hipokritai.

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

"Volungės" choras sėkmingai koncertuoja Lietuvos miestuose. Liepos 21, sekmadienį, Vilniaus radijas transliavo keletą "Volungės" atliekamų dainų ir informaciją apie jos veiklą Kanadoje bei ateities veiklą.

"The Globe a. Mail" dienraštis 1991. VII. 20 išspausdino straipsnį apie sovietinės Ukrainos kelią į nepriklausomybę ir jame palietė Lietuvą. Iš Ukrainos atvykęs viceprezidentas Plijuš, kompartijos narys, savo prkalbose Kanados ukrainiečiams aiškina, kad Ukraina siekia nepriklausomybės per kompartiją. Esą lietuviai, paskelbdami savo nepriklausomybę, padarė klaidą — išgąsdino ir vietinius rusus ir Kremlių. Dabartinė Ukrainos vyriausybė ir jos nariai pasilieka kompartijoje, siekia reformų ir kartu — nepriklausomybės. Šiuo metu Ukrainoje veikiančios trys pagrindinės politinės jėgos: centristai — reformų šalininkai partiečiai, sąjūdininkai ("Ruch") ir tradiciniai komunistai — reformų priešininkai.

Testamentiniai palikimai

Iškeliaujantiems į amžinybę kyla klausimas, kam palikti savo santaupas. Neužmirština, kad tarp įvairių fondų, lietuvių institucijų bei organizacijų yra jau 40 metų sulaukęs "Tėviškos žiburiai" — plačios apimties savaitraštis. Rašydami savo testamentus, neužmirškite ir jo. Iškeliauja tautiečiai ir anapus vienas po kito, o "Tėviškos žiburiai" lieka šviesti ir toliau. Mažėjant tautiečių skaičiui, jie reikalingi vis didesnės paramos, ypač nuolat kylant paruošimo ir spausdinimo išlaidoms. Testamentinis palikimas "Tėviškos žiburiams" bus prasminga parama ir visai lietuviškai veiklai. Adresas: "Tėviškos žiburiai", 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont., L5C 1T3, Canada. LEIDEJAI

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St. Oshawa, Ont. L1G 4N2

Per trumpiausią laiką išrūpinam iškvietimus ir vizas kelioms į Lietuvą aplankyti savuosius ar važiuoti verslo reikalais. Jūsų giminių iškvietimus atvykti į Kanadą pristatom per porą dienų. Parūpinam jiems bilietus, atvykus — draudimą ir pervežimą iš Montrealo. Patvirtinam ar pakeičiam jų grįžimo datą. Be to, ĮVAIRIAUSI PATARNAVIMAI LIETUVOJE! Kreipkitės vakarais į Stefą ar Algį Medelius, tel. 1 - 416-434-1847. Reikalui esant, atvažiuojam į namus. Tarp liepos 12 ir 28 dienos būsime Lietuvoje. Visais reikalais prašome kreiptis prieš nurodytas datas arba po jų.

ALGIS MEDELIS

Kennedy Travel Bureau Ltd., 296 Queen Street West, Toronto, Ontario M5V 2A1

KELIONĖS Į LIETUVĄ

TORONTAS-KOPENHAGA-RYGA

Išskrendam penktadieniais ir grįžtam sekmadieniais, nežūrint, kaip ilgai viešėtumėte. Parūpinam iškvietimus, vizas, apsigyjamą vietą (pagal pageidavimą, višbutyje arba privačiose butuose). DĖMĖSIO! DĖMĖSIO!

1992 metams užsakytos 3 kelionės lankyti šventas vietas — Vilniaus, Kauno, Šiaulių ir Žemaitijos rajonuose. Bus lankomos šventovės, vienuolynai, kapinės, kryžkalniai ir t.t. Visur lydės lietuvių kunigas. Amerikiečiai yra kviečiami prisidėti, sutvarkysim kelionę iš visu JAV miestų.

Teiraukites jau dabar asmeniškai pas ALGĮ ir STEFĄ MEDELIUS.

Tarp liepos 12 ir 28 dienos būsime Lietuvoje. Visais kelių reikalais tuo laiku kreipkitės į Betty McKee.

MONTREAL

Aušros Vartų parapijos choro dalis jau grįžo iš Lietuvos. Ten buvo atlikta kantata "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva", nors autoriai poeta dr. Henrikas Nagys ir kompozitorius Aleksandras Stankevičius išvykoje dalyvauti negalėjo. AV parapijos chorą Lietuvoje papildė keli vietiniai balsai. Solistai buvo iš Klaipėdos: sopranas Valentina Vadoklienė, altas Vitalija Kirstukaitė, bosas Vytautas Gabrėnas ir baritonas montrealietis Antanas Keblys. Vargonavė Aurelija Kiškelytė ir lietuvių liaudies ansamblių vadovė Vytautas Tetenskas. Dirigentė — Genovaitė Maironienė. Kantata buvo atlikta Veiviržėnuose, Švėksnoje, Neringoje, Plungėje, Kretingoje ir Klaipėdos Kristaus Karaliaus bei Taikos Karalienės šventovėse. Žemačiai mūsiškiams parodė nepaprastą nuosirdumą, o Telšiu vyskupo Antano Vaičiaus ypatinga globa buvo visur jaučiama. Jis pats dalyvavo net dviejuose koncertuose. AV parapijos choras Kryžių kalne pastatė gražų savąjį kryžių su atitinkamu įrašu. Šiai išvykai vadovavęs sol. A. Keblys koncertais labai patenkintas, tik nuotaiką kiek gadinę sovietų muitininkai. Kai bus paruoštos vaizdajuostės, choras, atrodo, viešai papasakos apie savo kelionę visiems montrealiečiams.

KLB Montreale apylinkės valdyba gavo nuosirdžią padėką, siunčiamą visiems montrealiečiams, iš Lietuvos respublikos ministerio pirmininko Gedimino Vagnoriaus ir Aukščiausiosios tarybos užsienio reikalų komisijos pirmininko pavaduotojo Egidijaus Klumbio už jų priėmimą.

Montreale kredito unijos "Litas" metinis visuotinis susirinkimas leido valdybai paskirti didesnę sumą Lietuvos pagalbos vajui. Vėliausiame valdybos posėdyje tam tikslui buvo paskirta \$25,000. "Nepriklausoma Lietuva" atostogauja. Sekantis numeris išeis rugpjūčio 13 d.

AV parapijos klebonas ir parapijos komitetas yra užpirkę naujus vargonus šventovėi, nes senieji jau susidėvėję.

Roma (Naruševičiūtė) ir Algis Lapina susilaukė trečios dukrelės, o Virginija (Bunytė) ir Petras Vaušai — pirmo kūdikio — irgi dukrelės.

A.a. Janeta Visockienė (Urbanavičiūtė) mirė liepos 8 d. Iš Šv. Kazimiero šventovės liepos 12 d. palaidota Cote des Neiges kapinėse. Liūdi dukrė ir daug giminių bei bičiulių čia ir Lietuvoje.

A.a. Edvardas Vilkis, 90 m. amžiaus mirė liepos 7 d. Iš AV šventovės palaidotas liepos 11 d. Atrodo, kad giminių jis čia neturėjo. B.S.

Henrikas Dauderis, Konkordijos universiteto finansinės apskaitos profesorius, lankosi Lietuvoje ir visą liepos mėnesį skaito paskaitas Vytauto D. un-te šios srities darbuotojams. Jis yra šio un-to senato narys. Rūpinasi vertimu ir išleidimu iš Kanados atsiųžto angliško vadovėlio apie tarptautinio lygio finansines apskaitas. Kor.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai — Automobiliai — Prekyba — Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel.: 722-3545 Res.: 256-5355
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B.
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 deSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI
AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus	8 1/2 %	Taupymo — special.	5 1/2 %
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	5 %
1 metų	7 1/2 %	Taupymo — kasdienes	5 %
180 d. - 364 d.	7 1/4 %	Einamos sąsk.	3 1/2 %
120 d. - 179 d.	7 %	RRIF — RRSP — term.	8 3/4 %
60 d. - 119 d.	7 %	RRIF — RRSP — taup.	5 1/2 %
30 d. - 59 d.	7 %		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 10 %, asmenines — nuo 11 %

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	—
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

BALTIC CONSTRUCTION

Namų įrenginiai ir pataisymai:
* medžių pjūviai * tvoros * dažymas * stogai * prieplaukos (decks) * įvairūs cemento darbai (masonry)
* "drywall" * "security" sistema
[kainojimas nemokamas. Pensininkams nuolaida.]

15 metų patirtis. Skambinti Paulius Stanevičius tel. (705) 428-6502, 444-0116 Wasaga Beach ir Toronto apylinkėse

MARIJAMPOLĖJE parduodamas geras šešių kambarių namas. Skambinti tel. 654-8756 Toronte.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norų (didensius kiekius pristatų į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygne.

CATERING

Maistas gaminamas visom progom — vestuvėm, krikštynom, laidotuėm, parengimam. Skambinkite Vidai Šiaučiušienei tel. (416) 626-5184.

IMOKEJUS PINIGUS į paslaugas "Rūta" sąskaita, jūs galite aprūpinti Lietuvoje savo giminais, draugais, senelių ir vaikų namus šviežia skerdiena — 70 kg (\$130), rūkytos mėsos gaminiams — 20 kg (\$150), sausos maisto rinkiniu — \$150, šventinis rinkinys — \$150. Visi užsakymai pristatomi į namus. Teirautis tel. 1- (416)-536-4742 Toronte.

BICKUS BALTIC ART

Naujai atidaryta galerija atstovaujanti geriausiai Baltijos kraštų menininkų kūrybai. Taip pat primame pardavimui už nuosimčius šiuolaikinius ir senovinius paveikslus, skulptūras bei gintaro dirbinius. Kreiptis — 1558 Bloor St. West, Toronte. Skambinti tel. (416) 533-8471. Dirbame nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p.

DVI MOTERYS ieško darbo. Gali prižiūrėti vaikus ar vyresnius asmenis. Skambinti tel. 767-7159 Toronte.